The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.
Published twice weekly by Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", Inc.
— Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone. EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A.Zvēriņš, 90-16 Park Lane S., Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667.
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA
SATURDAY. OCTOBER 12, 1957.

LATVIJA
AMERIKA

82./619. n-rā
SESTDIEN, 1957. G. 12. OKTOBRĪ
7. gads.

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi", inkorporēta. Redaktori: L. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 90-16 Park Lane S. Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel VI 6-7667. Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50; par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00. Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.40; tekstā $2.80—$5.60 par vienas collas slejas telpu.

1,2,38

Gaviles un sajūsma sveic karalieni Kanadā

TOP IEVĒROJAMS ZINĀTNISKS DARBS TRIMDĀ

Viesis no Austrālijas piedalās ALA's valdes sēdē

Amerikas latviešu apvienības valdes kārtējā sēdē 5. oktobrī Baltijas brīvības namā, Ņujorkā bija klāt arī prof. E. Dunsdorfs, kas patlaban uzturas Sav. Valstīs un drīzumā dosies atpakaļ uz Austrāliju. Viņš nāca klajā ar svarīgu projektu par Latvijas vēstures izdošanu.

Šī lielā pasākuma iniciātors ir prof. Dunsdorfs ,autori ir izraudzīti un darbs jau uzsākts. Manuskripti būs gatavi iespiešanai 1958. un 1959. g. Ir paredzēts izdot piecus sējumus, katru ap 320 lpp. I sējums aptvers laikmetu līdz 13. g. s., autors Vitauts Kalniņš ,Ņujorkā; II sējums — 14. un 15. g. s. — Indriķis Šterns, Sidnejā, Austrālijā; III sēj. — 16. g. s. — prof. Arnolds Spekke, Vašingtonā, D.C.; IV sēj. — 17 .g. s. — prof. Edgars Dunsdorfs, Melburnā, Austrālijā, un V sēj. — 18. g. s. — Benno Ābers, Vašingtonā, D.C. Šie pieci sējumi pieslēgsies prof. Fr. Baloža „Latvijas archaioloģijai. Tā kā par 19. un 20. g. s. tuvākā laikā iznāks prof. Arveda Švābes divi sējumi, tad šo pēdējo posmu nav paredzēts ietilpināt minēto sējumu skaitā. Visi šie 8 sējumi kopā pirmoreiz sniegs plašu vispusīgu Latvijas vēsturi ,kā pretsvaru komūnistu izdotai trīs sējumu vēsturei.

Šādas vēstures izdošana jau bija paredzēta Latvijas neatkarības laikā. Visi šie autori jau bija uzņēmušies veikt šo darbu, vienīgi prof. Tenteļa vairs nav starp mums. Viņa vietā tagad stājušies viņa divi skolnieki — V. Kalniņš un I. Šterns. Brīvajā pasaulē ir vairāk pazīstamu latviešu zinātnieku nekā viņpus dzelzs priekškara.

Lai gan neviens autors neprasa honorāru, latviešu izdevēji baidās uzņemties risku bez garantijas, ka kāda latviešu organizācija noņems lielāku skaitu eksemplāru. Tādēļ prof. Dunsdorfs ierosina, lai ALA apņemas nopirkt šo piecu sējumu komplektu, atvēlot šim mērķim 1958. g. 5000 dol. un 1959. g. 2.500,- dol.— Katra sējuma cena būtu apm. 10,- dol.

Dunsdorfa projektu valde uzņēma ar lielu atsaucību ,bet vēl nevarēja izlemt, kādā veidā sagādāt līdzekļus. Izvirzjās doma, ka būtu rīkojama īpaša akcija ar ALA's garantiju. Attiecīgo projektu izstrādās Kultūras birojs saziņā ar p-rdi prof. P. Lejiņu un prof .E. Dunsdorfu.

Vāks ziedojumus ALA's darba paplašināšanai

Lai rastu līdzekļus ALA's darba paplašināšanai ALA's pēdējā kongresā nolēma šoruden rīkot ziedojumu vākšanas akciju. Valdes sēdē tomēr atskanēja bažas, ka šādai akcijai nebūs panākumu, jo katru gadu jau notiek plaša akcija Kultūras fondam. Beidzot valde izšķīrās par akcijas rīkošanu, piesūtot katram ALA's biedram aicinājumu ,kuram pievienota informācijas par ALA's darbu.

Pr-dis prof. Lejiņš ziņoja, ka ALA sadarbojas ar vairākām amerikāņu pretkomūnistiskām organizācijām. Nolēma, ka ALA's pārstāvis piedalīsies ungāru revolūcijas gada dienas atzīmēšanai rīkotā dinejā, ko organizē Apspiesto Nāciju amerikāņu draugu organizācija, tāpat arī dinejā, ko rīko Tautību komiteja (People to people program). 15. un 16. novembrī Pitsburgā notiks Visamerikas konference cīņai pret komūnismu, kas apvieno 50 miljonus locekļu ALA'u tur pārstāvēs Pitsburgas latviešu organizācijas priekšsēdis prof. J. Prīmanis un ALA's valdes loceklis. G. Meierovics.

Lai laikus varētu sagatavot ALA's kongresu 1958. g., pārrunāja iespēju sasaukt kongresu Detroitā, Čikāgā vai Vašingtonā .Nolēma vispirms sazināties ar Detroitas latviešu organizācijām.

Kasieris G .Meierovics ziņo, ka ALA saņēmusi mirušā Rudolfa Baloža novēlējumu 250,- dolaru.

Brīvās pasaules latviešu apvienība nevar noturēt sēdi

Prof. P. Lejiņš tālāk ziņoja, ka viņš, kā Brīvās pasaules latviešu apvienības pr-dis, piedalījies kopā ar Komiteju Latvijas brīvībai un sūtni prof. A. Spekki latviešu delegācijas izraudzīšanā Apspiesto Eiropas Nāciju asamblejā. No Eiropas izraudzīti R. Liepiņš, O. Grosvalds un K. Dziļleja, no Kanadas — R. Kronbergs un no Austrālijas — A. Bērztīsis. **Latviešu apvienība Austrālijā, izvirzot savu kandidātu, atkārtojusi, ka tā vēlas, lai Austrālijas latviešus pārstāvētu kāds no ASV dzīvojošiem latviešiem un lūdz vēlreiz apsvērt šādu iespēju.**

K. Dziļleja latviešu soc. dem. partijas vārdā piesūtījis rakstu ,kurā aizrāda, ka latviešu delegācijā nav neviena sociāldemokrata no ASV latviešiem un ieteic par tādu izraudzīt V. Bastjāni, kas līdz šim piedalījies asamblejā kā Sociālistu ūnijas pārstāvis. Priekšsēdis paskaidroja, ka, izraugot delegātus, nepieturas pie principa, kas ko reprezentē.

Pēc 5 mēnešiem tagad saņemtas atbildes uz BPLA priekšsēža vēstuli, kurā tas lūdz latviešu centrālās organizācijas izteikt savas domas zināmos jautājumos. Tas parāda BPLA vājību, ja šādi jautājumi jākārto pa pastu.

Kanadas latvieši š. g. sākumā ierosināja sasaukt BPLA valdes sēdi. Tagad ar šādu ierosinājumu nācis V. Janums Eiropas latviešu vārdā, tomēr paliek nenoskaidrots jautājums, kur ņemt līdzekļus ceļa izdevumiem.

Sports vieno latviešu jaunatni

Latviešu sporta dzīve kļuvusi intensīvāka, un tā palīdz saturēt kopā latviešu jaunatni. Tas izrietēja no sporta biroja vadītāja A. Zāģera ziņojuma. Finālspēles basketbolā Ashbury parkā N. J., septembrī bija izcils notikums latviešu sporta dzīvē ar negaidīti lielu apmeklētāju skaitu. Tur bija ieradies arī sūtnis prof. A. Spekke. 9. un 10. novembrī Detroitā notiks brīvās pasaules latviešu sporta kongress ar pārdeleģētiem pārstāvjiem no citām zemēm.

BANDĪTU MEDĪBAS

Blind River, Ont., apkārtnē šais dienās risinās karstas bandītu medības, lai notvertu 2 vīrus, kas 9. oktobrī noslepkavoja Royal Bank of Canada menedžeru Valteru Bridžu. Kamēr visa apkārtnes policija un privātiedzīvotāji piedalās laupītāju gūstīšanā, bankas vadība izsludinājusi 25.000 dol. atlīdzību par slepkavu uzrādīšanu. Bandīti bēgot šāvuši uz katru, kas tiem stājies ceļā.

KARALIENE ELĪZABETE 2. UN PRINCIS FILIPS KANADĀ

VIŅAS MAJESTĀTE ELIZABETE 2., BRITU KOPVALSTS KARALIENE 14. OKTOBRĪ SVINĪGĀ CEREMONIJĀ ATKLĀS KANADAS 23 PARLAMENTU, KARALISKĀS AUGSTĪBAS PRINČA FILIPA PAVADĪBĀ KARALIENE SVINĪGĀ CEREMONIJĀ DOSIES UZ PARLAMENTA NAMU, KUR VIŅU UZ MIERA TORŅA KĀPNĒM SVEIKS KARALISKIE SALŪTA ŠĀVIENI. NO TURIENES VIŅA DOSIES UZ SENĀTU, KUR TEIKS TROŅA RUNU.

VAI APVIENOTĀM NĀCIJĀM PIETIKS DROSMES?

EIROPAS UN ASV VALSTSVĪRI AEN SĒDĒ

Apspiesto Eiropas Nāciju asamblejas sēdes 3. un 4. novembrī Ņujorkā bija ievērojamas ar to, ka tanīs bija ieradušies ievērojami viesi no Eiropas: komitejas priekšsēdis nācijām, kuras neietilpst Eiropas padomē, Strasburgā, K. Vistrands no Zviedrijas un minētās komitejas viceprezidents F. Gedharts, Holandes parlamenta loceklis. Bez tam asamblejā bija ieradušies divi ASV Kongresa locekļi — V. Džads (Judd) un T. Machrovics.

Vistrans savā runā teica, ka dažās valdošās Eiropas aprindās agrāk „jūsu lietu uzskatīja kā zaudētu, bet tagad ir manāms pagrieziens domāšanā." Koloniālisms padomju blokā nevar tikt saglabāts uz ilgu laiku ,jo pārējās tautas atbrīvojas no koloniālisma un ieiet kā pilntiesīgi locekļi brīvo nāciju saimē .Augstais dzīves standarts brīvajā pasaulē radīs Austrumeiropā arvien vairāk neapmierinātības, ko nevarēs vienmēr asinīs noslcināt, kā tas notika Ungārijā.

Ar lielu gandarījumu Apspiesto tautu pārstāvji uzņēma Holandes parlamenta locekļa Gedharta runu. Viņš norādīja uz smagām kļūdām 2. pasaules kaŗa nobeigumā, kas Padomju Sav-bai deva brīvas rokas Viduseiropā .Tam bija katastrofālas sekas. Tālāk runātājs teica, ka Padomju Savienība bez bruņošanās nevar pastāvēt. „Ja Kremlis atbruņosies ,tad ungāri nekavēsies sacelties ,lai nokratītu komūnisma jūgu. Nav šaubu, ka ungāru nemieram sekos citas tautas Austrumeiropā un pašā Padomju Savienībā. Chruščevs to labi zina un tāpēc nemaz nedomā atbruņoties. Sarunas par atbruņošanos ir velta laika šķiešana. Runājot par Ungārijas jautājumu, Gedharts teica, ka Apvienoto Nāciju vienīgā loģiskā atbilde būtu Padomju Savienības izslēgšana no AN. „Vai AN parādīs to pašu drosmi, kādu izrādīja Tautu Savienība 1939. g. kad tā izslēdza Padomju Savienību sakarā ar tās iebrukumu Somijā?"

ASV Kongresa loceklis V. Džads (Judd) asi uzstājās pret koeksistenci ar Tito un Gomulku, jo katra palīdzība, ko tiem sniedz, nāks par labu komūnistu valdībai, bet ne pašai tautai. Runājot par nākotnes izredzēm, Džads teica: „Liekas ,ka cīņa par apspiesto tautu atbrīvošanu nonāks līdz lūzumam ātrāk, nekā daudzi to domā." Ka Ungārijai netika sniegta palīdzība, tad tur bija divi iemesli: Pirmkārt ,nebija ceļa, kā iekļūt Ungārijā, nelaužot Austrijas neitrālitāti, un, otrkārt, mēs nevarējām nosūtīt pietiekamu palīdzību laikā; nepietiekama palīdzība būtu novedusi tikai pie sakāves.

Otrs Kongresa loceklis T. Machrovics ,kas ir polis pēc izcelsmes ,izteia pretējus uzskatus ,proti, ka Polijai jāsniedz palīdzība, jo pretējā gadījumā Gomulkas vietā atkal nāks staļinisti.

LATVIEŠU DELEGĀTU RUNAS

Latviešu delegācijas loceklis Kārlis Karusa savā runā teica, ka pēc Pirmā pasaules kaŗa Vilsona 14 punkti deva cerību daudzām lielām un mazām tautām. Tām tautām ,kas ietilpa Krievijas imperijā, bija jāizcīna sava brīvība ar ieročiem rokā. Dažām tautām tas izdevās, dažām ne .

Pēc 2. pasaules kaŗa krievi pakļāva savai varai vairāk kā 100 miljonus eiropiešu, kas pirms kaŗa bija brīvi. 1941. g. ASV, Anglija un Padomju Savienība parakstīja Atlantijas chartu ,kas garantē brīvību visām nācijām. Padomju Savienība, kā vienmēr, nepildīja šo solījumu. „Mēs ar prieku noraugāmies kā daudzas tautas Āzijā un Afrikā iegūst neatkarību, bet kāpēc daudzām Eiropas tautām ,kas smok zem Padomju Savienības jūga, nedod brīvību?"

Starptautiskās zemnieku ūnijas pārstāvis Aleksandrs Ozoliņš savā runā teica, ka jāatmet cerības par miermīlīgu koeksistenci ar komūnismu, jo tas nav atmetis savus pasaules valdīšanas plānus. Brīvai pasaulei jāatbrīvojas no bailēm no kaŗa un jāpāriet uz pretestību ar iekalkulētu risku. Rietumu valstis nes atbildību par to, ka krievi sagrābuši Austrumeiropu.

Uz asamblejas sēdi Ņujorkā bija iebraukuši arī latviešu delegāti no citām pilsētām: T. Kronbergs no Toronto, K. Sventeckis no Indianapoles un V ,Bastjānis no Bostonas,

EIZENHAUERS NEUZTRAUCAS

PREZIDENTS EIZENHAUERS APŠAUBA PADOMJU STARPKONTINENTĀLĀS RAĶETES KVALITĀTI UN PASKAIDRO, KA SAV. VALSTU MĀKSLĪGAIS MĒNESS SNIEGS VĒRTĪGĀKU INFORMĀCIJU NEKĀ PADOMJU RAŽOJUMS.

Vašingtonā. Pēc prezidenta Eizenhauera pēdējās preses konferences, kurā viņš deklarēja, ka padomju starptautiskā raķete un mākslīgais mēness Sav. Valstu drošību nav negātīvi iespaidojuši, Vašingtonā sākās vispārēja taustīšanās un minēšana, mēģinot noskaidrot, cik tālu šais jautājumos tikuši amerikāņu zinātnieki. To Eizenhauers savā preses konferencē nepateica, bet viņš pateica ko citu, un proti, ka tas, kas būs Sav. Valstīm, būs kvalitātīvi daudz augstāks.

Eizenhauers nekavējās atzīt, ka Padomju Savienībai izdevies izgatavot starpkontinentālu raķeti, bet viņš izteica atklātas šaubas par šādas raķetes precizitāti (uzbrukuma gadījumā kādam tālam mērķim).

Aizstāvot savas valdības un bruņoto spēku politiku, **Eizenhauers paskaidroja, ka paies vēl daudz gadu, pirms raķetes spēs aizstāt bumbvedējus.** Ja arī Sav. Valstu raķešattīstībā armija un gaisa spēki ir nodarbojušies paši ar savu plānošanu, neatkarīgi viens no otra, tā paildzinot raķešattīstības procesu ,rezultātā Sav. Valstis tomēr būs ieguvušas vairāk nekā Padomju Savienība .Un, proti, amerikāņu rīcībā drīz vien jau būs vairāki raķešu tipi, un kopējām bruņoto spēku vajadzībām viņi varēs izvēlēties labāko.

Eizenhauers nekādā gadījumā nepievienojas zinātnieku bažām, ka bruņošanās budžeta samazināšana varētu apstādināt pašreizējo ieroču modernizēšanas procesu sacensībā ar Padomju Savienību.

Interesanti atzīmēt, ka pēc prezidenta preses konferences labi informētas aprindas aizsardzības ministrijā apstrīdēja gandrīz katru prezidenta vārdu. Un, proti, preses pārstāvjiem tika paskaidrots, ka Sav. Valstu rīcībā atrodas zināms skaits lidmašīnu ar vissmalkākiem radara instrumentiem, kas savukārt spēj uztvert visus raķešmēģinājumus Pad. Savienībā. Tā ,piemēram, runājot par 1.500 jūdžu radija raķeti, Sav. Valstu zinātniekiem un arī prezidentam Eizenhaueram ir zināms, ka pēdējo 12 mēnešu laikā Pad .Savienībā izmēģinātas 60 vidējo distanču raķetes un ka šo raķešu precizitāte ir visai ievērojama. Tādēļ nebūtu nekādu tiesību šaubīties ,ka arī starpkontinentālā raķete ir apgādāta relātīvi precīzām vadāmām ierīcēm. Ir zināms arī, ka viens 1.500 jūdžu radija raķetes tips jau uzsākts ražot vairumā, kas nozīmē, ka nepaies vis gadi, bet tikai mēneši, kad Padomju Savienība jau varēs sākt domāt par savu bumbvedēju aizstāšanu ar raķetēm.

Runājot par padomju mākslīgo mēnesi, amerikāņu zinātnieki paskaidro ,ka Rietumu pasaulē vēl nevienam nav izdevies noskaidrot ,kādu informāciju padomju satelits sniedz, joņodams ap zemes lodi. Tādēļ nevar sacīt, ka amerikāņu, ja tas kādreiz sasniegs izšaušanas stadiju, sniegs vairāk ziņu par starpplanētu telpu ,nekā to dara padomju ražojums .

CHRUŠČEVS BRĪDINA PASAULI

PADOMJU SAVIENĪBAS KOMŪNISTU PARTIJAS PIRMAIS SEKRETĀRS DEKLARĒ KA VIDĒJO AUSTRUMU KAŖA GADĪJUMĀ TURCIJA PRET PADOMJU SPĒKIEM NESPĒTU NOTURĒTIES PAT VIENU DIENU.

Maskavā Kādā preses intervijā Maskavā Padomju Savienības komūnistu partijas pirmais sekretārs Chruščevs izteicās, ka pasaulei draud jauna kaŗa briesmas Vidējos Austrumos.

Acīmredzot neapmierināts, ka Vidējo Austrumu sabiezējums sāk lēnām izkliedēties, līdz ar ko attālinās iecerētā iespēja nostiprināties Rietumiem nedraudzīgajās arabu valstīs, Chruščevs tagad pūš kā mācēdams, mēģinot iekvēlināt plēnošās saspīlējuma ogles jaunās liesmās. Būtībā atkārtojot jau savā laikā Bulgāņina sacīto, kas vien jau pierāda, ka Vidējo Austrumu notikumi nav sekojuši Maskavas zižļa mājienam, **Chruščevs apvainoja Sav. Valstu ārlietu ministru Dallesu Turcijas kūdīšanā pret Sīriju.** Lai gan turki savus manevrus Sīrijas robežas tuvumā jau sen kā beiguši, un ne viena, nedz otra valsts par agresijas briesmām vairs nerunā, Chruščevs ir sācis spēlēt vecu plati, acīmredzot cerēdams, ka padomju starpkontinentu raķetes un mākslīgā mēness iespaidoti, padomju ieročiem apbruņotie arabi beidzot sapratīs, kas no viņiem tiek sagaidīt. Preses intervijā Chruščevs uzvedās tik pašpārliecināti, ka sakarā ar viņa celtiem apvainojumiem „pret Dallesa kaŗa kūdīšanas" paņēmieniem Turcijā, ieteica Sav. Valstu Senātam izmeklēt un pārbaudīt viņa vārdu patiesību.

Chruščeva vārdi neradīja ne mazāko šaubu, ka Padomju Savienība ir ieinteresēta Vidējos Austrumos un ka tā nekavēsies lietot ieročus ,lai aizstāvētu savas intereses. Vispamatīgāk Chruščevs nobrīdināja Turciju, uzsverot, ka kaŗa gadījumā tā pret Padomju Savienību nespētu pastāvēt nevienu vienīgu dienu. „Ja karš sāksies," sacīja Chruščevs, „mēs būsim Turcijas tuvumā, bet jūs (Sav. Valstis) nebūsit. Un tad, kad lielgabali sāks šaut, un raķetes sāks lidot ,tad jau būs par daudz vēlu, lai par to domātu."

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS

BĪSTAMA DOMA

Pēdējo nedēļu notikumi Pad. Savienībā izbīdījuši pirmā plānā maršalu Žukovu. Ārzemju presē un krievu emigrantu vidē sāk baumot par Žukovu kā par personu, kas attiecīgā momentā varētu pārņemt varu savās rokās un dzīvi ievadīt nacionālā gultnē.

Atrazdamies sarkanās armijas priekšgalā, kas ir spēcīgs faktors kā starptautisko tā iekšējo notikumu ievirzē, maršals Žukovs visu laiku atradies šīs armijas pavēnī un allaž vairījies no rāpšanās pa padomju iekārtas politiskās varas redelēm, uz kurām tik viegli paslīdēt.

Cara armijā Žukovs dienējis kavalerijā par vienkāršu kareivi. Pilsoņu kara laikā nākošais maršals dienējis Budjonija jātniekos, kur ieguvis priekšniecības atzinību kā labs karavīrs un komūnists.

Savu ierobežoto militāro izglītību viņš papildinājis Frunzes kara akadēmijā.

Nākot no komūnistu partijas ierindas, viņam jāpateicas partijai par savu stāvokli un maršala zizli. Tādēļ Žukovs akli pilda padomju valdības un partijas uzdevumus. Meklējot personīgo labumu un uzturot draudzīgas un biedriskas attieksmes ar partijas redzamākiem darbiniekiem, Žukovs ārpus sava militārā dienesta un darba rāmjiem neiziet un nekādās riskantās avantūrās neielaižas.

Padomju armijas panākumi pie Maskavas tomēr nav izskaidrojami ar talantīgā Žukova operācijām, nedz ar viņa augstām karavadoņa dāvanām, bet gan ar kolosālo artilerijas un karaspēka masu, kas mesta cīņā un iznīcībā pretim vācu tanku divīzijām. Vācu uzbrukumu Maskavai neapturēja Žukova ģenjālitāte, bet viņa komandēto armiju līķu kaudzes, un krievu tauta maksājusi dārgu cenu par „tētiņa Staļina" stratēģiju un viņa dažu ne visai apdāvināto maršalu rīcību. Bez veselas rindas citu blakus apstākļu arī „tētiņam Salam" šā uzbrukuma atvairīšanā būs vairāk nopelnu nekā „tētiņam Staļinam" vai maršalam Žukovam.

Ciniskā, nežēlīgā un necilvēcīgā attieksme pret cilvēku dzīvībām, kas gul pamatā visai padomju sistēmai un ko tik plaši lietā čeka koncentrācijas nometnēs un citur, atradusi savu atspulgu arī sarkanarmijā.

Maršalam Žukovam pieder ne tikai teorētiskais atzinums, bet arī pierādījums praksē, ka „nenozīmīgs ir zaudējums cilvēku sastāvā ,ja vien sasniegts mērķis."

Kādā sarunā ar ģen. Eizenhaueru ,pieminot mīnu laukus, kas kavē kājnieku virzīšanos uz priekšu, Žukovs ciniski atbildējis ,ka sarkanarmijas kājnieku daļas pēdējā karā saņēmušas pavēli doties uz priekšu parastā kārtībā arī ar mīnām segtos laukos ,uzskatot šo šķērsli par neesošu. . . .

Pamatuzdevums visu nāciju armijām pasaulē ir sargāt savas valsts territoriju un neatkarību. Cik tālu armija šo augsto un goda pilno pienākumu veic, tā bauda cieņu savas tautas un citu nāciju acīs.

Ne tā rīkojās Žukovs, kuŗa rokas aptraipītas arī nevainīgām ungāru tautas asinīm, sviežot cīņā pret ungāru strādniekiem, studentiem, sievietēm un bērniem padomju tankus, kas šos nelaimīgos šķaidīja un apšāva tūkstošiem. Ne velti pēc visa tā Žukovu dēvē par „starptautisko bendi".

Nav jāaizmirst arī, ka taisni Žukovam pieder plāns par ungāru revolūcijas nežēlīgo apspiešanu, un ka taisni viņš saredzējis nepieciešamību izravēt ar visām saknēm ungāru pretestības kustību, citiem padomju satelitiem par brīdinājumu un biedu.

Šo asiņu traipu no padomju maršala zīmotnēm nekas nevarēs nomazgāt, bet ungāru tautas lāstu par sarīkoto asinspirti izdzēst nav pa spēkam arī maršalam Žukovam.

Pagaidām maršals .Žukovs, nododot izšķirīgā brīdī savu veco draugu Molotovu, kā mēļo Maskavā, slēpjas aiz Ņikitas Chruščeva muguras.

Visi šie komūnistu smēdē darinātie maršali ,partiju sekretāri un citu rangu funkcionāri ir „putniņi no vienas ligzdas". Te velti meklēt humānismu un cilvēcību, tādēļ atkal jāatkārto ,cik aplami brīvajai pasaulei cerēt uz personu maiņu padomju varas nesējos.

Tagad šie viena kalibra barveži aprij viens otru. Staļinu aizstāja Maļenkovs, Maļenkovu Chruščevs, Chruščevu, iespējams, aizstās Žukovs, bet tas nedod nekāda pamata zīlējumiem par ievērojamām pārgrozībām Padomijā un tās apspiestajās zemēs.

Kas balstās uz viltu, meliem un nežēlīgu kailu varu, nevar no šīs valdīšanas pamatelementiem atkāpties, neatkarīgi no tā, kā sauc komūnistu augsto priesteri Maskavā.

Tīksmināšanās ar domu par komūnisma pārveidošanos it kā iekšējas evolūcijas ceļā, brīvajai pasaulei ir tikpat maldīga, cik bstama. Fas.

DAUGAVAS VANAGI

Paziņojums

DV Toronto nodaļa, atjaunojot ziemas nodarbības šachistiem, uzaicina visus karaliskās spēles interesentus ierasties, ņemot līdz figūras ar galdiņiem ,uz sanāksmi svētdien, 20. oktobrī, plkst. 3 p.p., DV namā, 123 Huron St.

DV Toronto nod. valde

DV MONTREĀLAS NODAĻAS

jaunā adrese ir šāda:

J. Gributs, 10189 Cobourg Ave., Apt. 8, Montreal 12, P. Q.
Tel. DU 8-0964

DV BRITU KOLUMBIJAS

informātora pienākumus uzņēmusies Vija Pelēna, adrese 2616 W.. 1st Ave, Vancouver, B. C.

JĀKĀRTO SAISTĪBAS

2. Kanadas latviešu Dziesmu svētku rīcības komiteja lūdz ievērot,ka visas financiālās saistības ar Dziesmu svētku kasieri A. Putniņu, 280 Wright Ave., tel. LE 3 - 4037, nokārtojamas līdz š. g. 1. novembrim. Prasības un rēķini, kas tiks iesniegti pēc šī termiņa, netiks vairs ievēroti.

VAI ŠĪSDIENAS LATVIEŠU JAUNATNE IR „ZUDUSI?"

„LĀPAS" VALDE NEIZDOD LNJAK SAVU BIEDRU ADRESES; LNJAK BIJUŠIE PRIEKŠSĒŽI — GODA PREZIDIJS; LATVISKĀS DZĪVOŠANAS KURSI NOTIKS LONDONĀ; PIE LNAK NODIBINĀTA JAUNATNES NOZARE.

LNJAK paplašināta valdes sēde notika Londonā 5. oktobrī. Piedalījās: L. Zandbergs, G. Brikmanis, J. Jundzis, G. Liepiņš, A. Friedītis V. Zariņš (iztrūkst I. Silkovska) — valde; T. Konbergs — LNAK jaunatnes noz.; B. Rubess — 1959. g. jaunatnes svētku rīcības kom. priekšsēdis; D. Treijere svētku sekretāre—; P. Plaudis — jaunatnes vadītāju kursu nozare; A. Atara LNJAK preses referente; D. Grīna un B. Gajevskis, klaustāji no LLJP.

Sēlē nolasīja rakstnieka Nikolaja Kalniņa vēstuli sakarā ar viņam piešķirto jaunatnes balvu 75,- dol. vērtībā. Pašu naudu gan viņš nepieņem, bet novēl to izlietot jaunatnes darbā .Valde tāpēc arī nolēma visu šo summu nodot jaunatnes apgāda komisijai izlietošanai pēc viņu ieskatiem. Rakstnieks savā vēstulē starp citu raksta, ka šī balva ir „simboliska pateicība ikvienam jaunatnes labvēlim".

LNJAK 1958. g. vasarā piedalīsies Niagaras Draudzības un jaunatnes dienās 19. un 20. jūlijā, kā arī Londonas jaunatnes dienās 2. un 3. augustā. Lai gan šīm dienām ir tikai divu nedēļu atstarpe, rīkotāji cer, ka atstatums starp Londonu un Niagaru ir pietiekami liels, lai viens sarīkojums otru netraucētu. Niagaras dienām jaunieši uzņemsies sagatavot daļu programmas pirmajai dienai un technisko daļu otrai dienai. Domājams, ka katram pulciņam uzdos sagatavot daļu no ugunskura programmas. Londonas jaunatnes dienās būs ALJA's Londonas pulciņa un LNJAK kopīgs pasākums. Tuvāki priekšdarbi šīm dienām vēl nav veikti ,vienīgi Guntars Brikmanis ir izraudzīts par rīcības komitejas pr-di, un iespējams, ka arī ALJA's pārstāvji piedalīsies šai komitejā. Valde izraudzīja Dagniju Treijeri par LNJAK pārstāvji Niagaras dienu rīcības komitejai.

26. oktobrī 135 Broadview Ave., Toronto notiks LNJAK ārkārtas delegātu kongress. Sākums plkst. 9.30 rītā. Cita starpā, kongresā paredzēts ierosināt bijušajam LNJAK valdes priekšsēžiem piešķirt paliekošu vietu goda prezidijā un apvienības nozīmi zeltā. Dīvains škita „Lāpas" valdes lēmums neizdot apvienībai savu biedru adreses un dzimšanas datus, jo statūtos, lūk, tas neesot paredzēts .Pēc kongresa, plkst. 4.00 pēcpusdienā Sv .Andreja baznīcas telpās (Jarvis un Carlton ielu stūrī), „panelis", kas sastādās no vecās, vidējās un jaunās paaudzes pārstāvjiem, diskutēs par tematu „Vai šīsdienas latviešu jaunatne ir zudusi?" Pēc tam visi delegtu kongresa dalībnieki ir ielūgti plkst. 19.30 uz 72. Rīgas roveru dzimtas vakaru „Fiasko", Royal Canadian Curling Club telpās, 131 Broadview Ave. Ieeja 3,- dol. divām personām.

Jaunatnes apgāda komisijas loceklis L. Zandbergs ziņoja, ka komisija atzīst apgāda domu par īstenojamu. Apgādam paredzami 2-3 izdevumi gadā, līdzekļu sagādei projektē pārdot pajas 5,- — 50,- vērtībā, nepieciešamais pamatkapitāls būtu apm. 3.500,- dol.

Tā kā pie LNAK nodibināta jaunatnes nozare, tās vadītājs T. Kronbergs lūdza izraudzīt LNJAK pārstāvi šai nozarei, valde šim uzdevumam izraudzīja Pārslu Celmu.

1959. g. paredzētajiem jaunatnes svētkiem par svētku rīcības komitejas priekšsēdi pieņēma B. Rubesu .Dagniju Treijeri uzstādīja par kandidāti svētku sekretāres amatam un Gunti Liepiņu par kandidātu Kanadas reģionālā priekšsēža vietnieka amatam. Šīs pēdējās divas kandidātūras būs jāapstiprina delegātu kongresā 26. oktobrī.

B. Rubess runāja par nepieciešamību rīkot dažādus kursus jaunatnei, lai jaunieši mazākās grupās varētu izveidot savas intereses. Pēc „Saulaines" kursiem tagad nākošie paredzēti latviskās dzīvošanas kursi, 1958. g. februārī, Londonā, (Ont.)

Jaunatnes apvienība ziedoja 5,- dol. Eiropas latviešu jaunatnes apvienības kongresa iztrūkuma segšanai, tāpat 5,- dol. budžeta iztrūkumam, kas radies sūtot latviešu skautus uz vispasaules skautu džamboreju Anglijā.

Bez tam sēdē izteica pateicību Leonam Ozolom par iespēju lietot rotātoru.

Desmit stundu garajā sēdē zināmu dzīvību ienesa tā sauktais „slenga jūzētāju boksītis", kurā par katra svešvārda lietošanu vainīgajam bija jāiemet 1 c. B. Rubess ierosināja šī, un arī citu „boksīšu" saturu nākotnē izlietot latviešu valodas neklātienes kursu radīšanai. A. Atarai uzdeva sazināties ar autoritātēm valodniecībā, un viņas glabāšanā arī nodeva „boksīša" saturu, kas valdes sēdes laikā bija uzkāpis līdz 1,33 dol.

DOCENTAM JĀNIM RUTKIM 50 GADU

Latvijas universitātes docents — ģeografs Jānis Rutkis, kas savus trimdas gadus pavada Zviedrijas galvaspilsētā Stokholmā, š. g. 11. oktobrī piepildīja savus 50 mūža gadus. Doc J .Rutkis ir ne tikai plaši pazīstams zinātnieks, bet arī nenogurstošs sabiedrības darbinieks.

J. Rutkis dzimis 1907. g. 11. oktobrī Iecavā .Viņa dzīve ir tipiska latvju jaunekļa - censoņa tiekšanās pēc izglītības .Zaudēdams tēvu jau agrā bērnībā ,viņš spiests savu ceļu lauzt uz priekšu tikai ar saviem spēkiem. Latvijas Universitāti viņš beidz 1937. g. ar mag. rer. nat. gradu. 1939. g. viņš ir LU asistents. 1940. g. privātdocents.

1944. g. tieši savā dzimšanas dienā, viņš dodas trimdā uz Zviedriju, kuru jau pazina no sava komandējuma laika agrâk. Tas arī viņam deva reto iespēju tūlīt dabūt darbu vispirms pie Stokholmas Universitâtes un vēlāk pie Tirdzniecības augstskolas Stokholmā, kur viņš strādā vēl šodien pie plašāka darba par Latvijas ģeografiju.

Nonācis trimdâ viņš tūlīt pievēršas arī sabiedriskajam darbam. Jau bēgļu nometnē viņu ievēl par nometnes vecāko. 1945. g., kad tiek dibināta Zviedrijas latviešu JKS, J. Rutki ievēl par pagaidu valdes locekli. No 1946. g. līdz 1947. g. bijis tās centrâlās valdes vicepriekšsēdis. Tieši viņa darbības laikâ JKS Zviedrijā izved plašu palīdzības darbu latviešu karavīriem un bēgļiem Vācijas nometnēs ,noorganizē latviešu papildskolas, jaunatnes dienas u. t. t. No dibināšanas dienas J .Rutkis ir Nacionâlā fonda Skandināvijâ loceklis. Bijis valdes priekšsēdis un pašreiz izpilda N. F. padomes prezidijā vicepriekšsēža vietu .Daudz pūļu viņš pielicis dažādo fonda publikâciju sagatavošanā, it sevišķi Rokas grāmatas par Latviju angļu valodâ izdošanā, kas iznāks vēl šogad.

Doc. J. Rutkis daudz strādâjis arī pie Prof. A. Švābes rediģētās Latvju Enciklopēdijas izdošanas, radīdams tās ģeografijas nodaļu, bet pašreiz veic sava mūža darbu — Latvijas ģeografijas manuskripta pabeigšanu un kârto tā izdošanu. Šis dabs iznāks jau šoruden un aptvers materiālus par Latvijas ģeografiju universitātes kursa apmērā, ierindojoties mūsu trimdas kapitâlizdevumu starpâ.

Novēlam raženajam zinātniekam un tautas darbiniekam vēl ilgi darboties zinātnes un tautas druvā.

A. Amoliņš.

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3 - 5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8 - 7798, Montreal, P.Q.
5210 VICTORIA AVE. APT. 16

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS SPECIĀLISTS
ONTARIO INSURANCE AGENTS' ASSOCIATION
41 PITCAIRN CRESC.,
TORONTO. PL 9 - 0266.

LASĪTĀJU vēstules

SKAIDRĪBAS LABAD

Latvijas Amerikā red.:

Attiecībâ uz jūsu laikrakstā publicēto lasītāja vēstuli par notikumu mūsu universitātes gada svētku aktâ Toronto, kur kāds sabiedrisks darbinieks, LNAK padomes loceklis no Hamiltonas nav piecēlies Gaudeamus laikā, varu paskaidrot, ka šai dienā biju Hamiltonā, minētajâ aktâ neesmu piedalījies, un vēstulē aprakstītais notikums uz mani neattiecas.

J. Gailītis, Hamiltonā,
LNAK pad. loc.

TAKTA UN PIEKLĀJĪBAS TRŪKUMS?

Latvijas Amerikā redakcijai:

Sekojot skaistâm tradīcijām, daudzi latvieši ceļas kājās vietā un nevietā — varu šobrīd saskaitīt vismaz pusduci dziesmu — varbūt ir vēl vairāk. Lasītājs I. R., Toronto žēlojas, ka pazīstams Hamiltonas sabiedrisks darbinieks Gaudeâmus laikā ar kundzi palicis mierīgi sēdot, un kvalificē šādu rīcību kā takta un pieklâjības trūkumu. I. R. domā ,ka šāda izrīcība ir puiciska un intelliģenta cilvēka necienīga. Manuprât tā īsti nav.

Cilvēks, kurš Brâļi, šodien priecāj'ties, dziedāšanas laikā palika sēdot, manuprāt, panāca daudz — proti ,viņš lika daudziem padomât. Klaušu laikos mēs bijâm ceļos nospiesta tauta ,tagad mēs esam kājās stāvētāju tauta — stāvam atsegtâm galvām un dziedam ar lielu sajūsmu ,bet sirdī tukšums! Kad mēs reiz tiksim laukâ no sava 100 gadu atmodas laikmeta un kļūsim par nomodas tautu?

Vēl par kājās stāvēšanu un sēdēšanu. Reiz ,jauniešu sanāksmē, kad bija jau radusies jauka noskaņa un draudzība, jauna meitene izjusti deklamēja K. Skalbes Pa mazu lauku ceļu gâju..., un spontâni, aizvestos latviešus atcerēdamies, visi sanāksmes dalībnieki piecēlās kājās un godinâja mocekļu piemiņu. Tas netika darīts sekojot „skaistâm tradīcijām", un tâdēļ tas bija skaisti un palika atmiņā.

Reiz, lai iepazītos ar kādas varas un režīma propagandas metodēm, ierados Anglijas metropolē uz „mītiņu". Padomju Savienības himnas laikā šo rindiņu rakstītājs un vēl daži palika sēdot. Es tâdēļ zinu, kâda ir sajūta, ka simtu acu pâri raugâs uz sēdētāju. Ir daudz lielāka varonība palikt zālē un demonstrēt savu pārliecību nekā iziet ârâ vai celties augšā līdz ar pārējiem pret savu pārliecību.

Ja mēs dalīsimies latviešos, kas ceļas kājās dziedot: a) Tev mūžam dzīvot, Latvija; b) Svēts mantojums; c) Brâļi, šodien priecāj'ties u. t. t., tad mūsu Dievs, svētī Latviju skanēs arvien klusāk, un tie jaunieši, kam šodien ir krūtīs dzirkstele no Kronvalda gara, vīlušies aizies un atradīs citus ceļus.

L. Zandbergs, Hamiltonā.

TĀ MĒS MĀCĀMIES DEMOKRATIJU?

Latvijas Amerikā red.:

Tâs onkuļu un draugu būšanas paņemtas līdzi arī trimdā. Mēs skaļi kliedzam par demokratiju, bet vai to râdām arī savos darbos? Kanadâ. Vâcijā, Zviedrijā savus vadītājus izrauga vēlēšanu ceļâ. Bet Sav. Valstīs, diemžēl, mēs vēl tik tâlu neesam tikuši. Labi, ka vēl pâris reizes gadā atļauts noziedot savu palīdzības ârtavu. Tieši tie, kas visvairâk kliedz par demokratiju ,savos darbos rāda pretējo, — visvairâk baidâs no vēlēšanām. Visur notiek pārstâvju un delegātu „izraudzīšanas" un „nozīmēšanas" no augšas, jo viņi ârkârtīgi baidâs no tā, lai neiekļūtu viņiem nepaklausīgie. — Tā mums, jaunajai paaudzei, „māca" demokratiju. Tāpēc nebrīnieties, ka tauta no jums ir novērsusies.

Varis Ātspere

KANADĀ

TORONTO

● Latviešu tautas augstskolas sestdienas ģimnazijas audzēkņu vakars notiks sestdien 12. okt., pl. 18.30 Sv. Andreja baznīcas zālē. Audzēkņu vakaru kuplinās pašu sagatavotie priekšnesumi un filmas izrāde par iepriekšējā gada izlaiduma aktu. Pēc priekšnesumiem paredzētas dejas un rotaļas, kâ arī tējas galds un bufete, par ko rūpēsies vecâku padomes dāmas. Visi tautieši, bet it sevišķi jaunā paaudze, laipni aicināti apmeklēt šo sarīkojumu, tâ atbalstot ģimnazijas darbu. Ieeja pret labprātīgiem ziedojumiem.

● TLB namā notiks dāmu komitejas rīkots biedru vakars, bet visās draudzēs parastie dievkalpojumi. Pašreiz gan Toronto latviešu vidū zināmi samērā daudzi saslimšanas gadījumi. kas varbūt zinâmā mērā izskaidrojami ar plaši izplatīto gripu, kura tagad pārņem arī Kanadu. Slimības gadījumi jūtami atsaucas arī uz latviešu sabiedrisko dzīvi un dažos gadījumos paredzētie sarīkojumi pat atlikti.

● Šīs nedēļas nogalē, 12. un 13. oktobrī. notiks plašs katoļu sarīkojums un LKKCK delegātu kongress, kurā starp citu ietilps arī vairâki referāti, koncerts un balle. — Skauti un gaidas dosies uz kopnieku kursiem, bet sestdienas ģimnazijas audzēkņi un viesi pulcēsies atklâtā vakarā Sv. Andreja baznīcâ.

● Latviešu baptistu draudzē nesen viesojās māc. Ernests Zingers no Indijas, kur viņš darbojas par misionâru, bet dzīves biedre ir ārste. Māc. E. Zingers, piedaloties dievkalpojumā, atsevišķā stāstījumâ pakavējās arī pie savā darbâ iegūtâm atziņām un daudzo ceļojumu iespaidiem.. Baptistu draudzē Plaujas svētku dievkalpojums notiks nâkošā svētdienâ, 13. oktobrī parastajā laikā un vietā; ar dziesmām kuplinās draudzes koris Arvīda Purva vadībâ. 20. oktobrī būs draudzes sešu gadu pastâvēšanas svinības, kad dievkalpojumâ bez draudzes mâcītāja R. Ekšteina piedalīsies māc. P. Odiņš no Filadelfijas un ērģelniece Zenta Viķe no Klīvlendas. Bez tam dievkalpojumu ar dziesmām kuplinās baritons P. Geistauts un soprāns maiga De Žardēna. Pēc dievkalpojuma paredzēts draudzes vakars ar tējas galdu. Šī mēneša pēdējā svētdienā būs Reformācijas svētku dievkalpojums, kurā mâc. R. Ekšteins runās par tematu: „Kâpēc es esmu protestants."

● Nelūgti viesi pagājušajâ nedēļā bija iegriezušies Lotus puķu veikalâ. naktī pa logu virs durvīm no Bathurst ielas iekāpjot veikalā un pârbaudot kases saturu. Par laimi, tur gūtais guvums bijis ļoti niecīgs — tikai 29 dolari sīknaudā, jo papīrnaudu veikala īpašniece H. Pētersone pirms veikala slēgšanas no kases izņēmusi. Zagļiem tomēr nav ienācis prâtā, ka veikalā glabâjas vēl citi fondi — kā ,piem., teâtra biļešu nauda. ko tie nav atraduši. Tâpat neskartas palikušas arī puķes, jo naktī ielauzdamies puķu veikalā, zagļi laikam tomēr domājuši par reālākām lietâm.

● Austrumu draudze Pļaujas svētkus atzīmēja Sv. Barnabas baznīcâ, kur pēc labi apmeklēta dievkalpojuma piedalījās draudzes vakarâ, ko ievadīja režisora F. Lintiņa paskaidrojumi par Anšlava Eglīša komēdiju „Kazanovas mētelis". Pēc tam parādīja arī dažus skatus no minētâs lugas, piedaloties Hildai Strucei, Borisam Zvaigznem un Valdemāram Pukatam. Par telpu dekorēšanu un bagâtīgi klâtiem galdiem bija rūpējušâs čaklâs draudzes dâmas Irinas Stagavas vadībâ. Sarīkojuma atlikums paredzēts labdarīgiem mērķiem. kā arī draudzes lauku īpašuma eventuālai iegâdei.

● Pagājušajâ svētdienâ visas 3 ev. - lut. draudzes Toronto atzīmēja Pļaujas svētkus ar svinīgiem dievkalpojumiem un pēc tam sekošiem draudzes vakariem. Sv. Jāņa draudzes locekļi pulcējās Sv. Trīsvienības baznīcâ, par kuras piemērotu un krâšņu dekorējumu bija rūpējies Laimons Kinstlers, no savas lauku saimniecības bagātīgā vairumā atvezdams rudens ziedus un citus dekorâtīvus materiâlus. Pēc dievkalpojuma, ko vadīja māc. A. Lūsis, vairāk kā 300 draudzes locekļu pulcējâs blakus telpâs dāmu komitejas rīkotajā draudzes vakarā. To ievadīja svētdienas skolas audzēkņu dziesmas, kam sekoja filmas „Rīga šodien" izrâde. Plašus komentārus un paskaidrojumus par šo filmu sniedza Latviešu informācijas centra darbinieks J. Ozols. Draudzes vakara turpinâjums norisinâjâs pie bagâtīgi klâtiem kafijas galdiem. par ko bija rūpējušâs čaklās dāmu komitejas darbinieces Lidijas Lūses vadībâ. Šis sarīkojums deva arī labu materiālo atlikumu, ko izmantos palīdzības darbam un draudzes iekšējâm vajadzībām. Draudzes dâmu komiteja tuvâkā laikâ paredzējusi nosūtīt palīdzības sainīti kādai daudzbērnu mâcītāja atraitnei Latvijā un citiem grūtdieņiem. Jau agrâk uz Latviju kādai draudzei nosūtīta altâra sega, par ko saņemta ļoti sirsnīga pateicības vēstule. 7. decembrī, jau astoto gadu pēc kârtas paredzēts tradicionâlais Sv. Jāņa draudzes Ziemassvētku tirdziņš, ko līdz šim torontieši apmeklējuši visai kuplā skaitā.

● Daudz baznīcēnu bija arī Pirmās ev. - lut. draudzes dievkalpojumâ Sv. Andreja baznīcâ, no kuriem apmēram puse piedalījās sekojošajā draudzes vakarâ. Draudzes dâmu komiteja Irmas Plīses vadībā bija rūpējusies ne tikvien par piemēroti dekorētâm telpām, bet arī par bagâtīgi klâtiem kafijas galdiem. Draudzes vakarâ padomes priekšsēdis R. Roze apsveica jaunos draudzes locekļus, kas draudzē iestâjušies pēdējā gadâ; to skaits 80. Pēc tam sekoja māc. A. Čopa referâts, kurâ viņš interesantā un vispusīgā stâstījumâ iztirzāja 1953. gada Nobela miera prēmijas laureâta Alberta Šveicera personību un darbu, apskatot to kā teologu. kā filozofu, kā mūziķi, kā nēģeru ârstu un vispār kā vienu no lielākajâm šī laikmeta kristīgajām personībâm. Šī sarīkojuma atlikumu dâmu komiteja paredzējusi palīdzības darbam, Draudzes paredzētai mantu loterijai ienâkuši jau daudzi vērtīgi ziedojumi, starp kuriem ir televīzijas aparâts, elektriskâ šujammašīna, rakstâmgaldi, gleznas un daudzi citi vērtīgi priekšmeti. Tuvâkā laikâ uzsāks loterijas ložu izplatīšanu, bet izloze paredzēta nākošâ gada Pļaujas svētkos 5. okt. Pirmās ev. - lut. draudzes locekļi šinī rudenī daudz strâdâjuši pie lauku īpašuma „Sidrabenes" izdaiļošanas un izkoppšanas. Pēdējâ laikā iekârtota arī brīvdabas baznīca, laukumu attiecīgi apstâdot ar eglītēm un dzīvības kociņiem. Stâdus šim nolūkam ziedojis V. Alders no savas lauku saimniecības Flestonâ.

● Sv. Jāņa draudzē mâc. A. Lūsis salaulāja Almu Maurīti un Augustu Persidcki.

LONDONA, ONT.

● L. latviešu kopas sestdienas skola 5. oktobrī noturēja skolotāju apspriedi un pēc tam skolas un bērnu dârza bērnu vecāku sapulci kopā ar skolotâjiem. Skolotâji vienojās par lasâmgrâmatâm. mâc. līdzekļiem, mâcīšanas metodēm un dažiem citiem jautâjumiem. Kopā ar vecâkiem viņi pārrunāja atzīmju, uzdevumu burtnīcu, svētku paražu un dažu citu audzināšanas paņēmienu nozīmi. Tā kâ Londonas latviešu ev. - lut. draudzei pašreiz nav mâcītāja, tad ilgâkas pârrunas tika veltītas ticības mâc. jautâumam. Vienojâs tā nokârtošanu atstât jaunajam mâcītâjam un draudzes pārvaldei. Ilgi debatēja arī par skolas padomes nepieciešamību. Beigâs vecâki vienbalsīgi nolēma to nedibināt, bet biežâk vecâkiem un skolotâjiem sanâkt kopâ uz aktuâlāko audzināšanas jautâjumu pârrunâm. Ps.

Latviešu ârsti Toronto

J. Karols, 404 Delavare Ave., tel. LE 4-1681; P. Bārdiņš, 33 Dalton Rd., tel. WA 2-4608 vai WA 1-7203; Silvija Užāns, 52 Linsmore Cres., tel. HO 5-2892; A. Tūters, 603 Sherbourne St., tel. WA 1-4478 vai WA 1-2764; Marta Salna, 547 Hillsdale Ave., tel. MO 1864; Ed. Upenieks, 500 College St., tel. LE 4-5196; L. Upenieks, 1270 Weston Rd., tel RO 2-0962 vai CH 4-2081. Dr. K. Zymantiene, 1393 Dundas St. W.. tel.: LE 4 - 6851.

PATEICĪBA

Izsakām sirsnīgu pateicību visiem, kas jutuši līdz mūsu lielajās bēdās, sūtījuši līdzjūtības vēstules, skaistos ziedus, kā pēdējos sveicienus, mana mīļotā vīra, mūsu mīļotā tētiņa un vectētiņa, mācītāja Pauļa Namgauda nāves gadījumā.

Sirsnīgā pateicībā **sieva un bērni Anglijā un Kanadā.**

SAIŅI CEĻĀ 4—6 NEDĒĻAS
Saiņus varat sūtīt arī pa gaisa pastu. Ar šeit samaksātu muitu izsūtām visplašākā izvēlē ANGĻU DRĀNAS, VEĻU, APAVUS, ĀRSTN. LĪDZEKĻUS, PĀRTIKU u. t. t.

Saiņus ar drēbes aiskara sūtiet ar
TAZAB & CO. LTD.
22. ROLAND GDNS
LONDON • • S.W.7
ENGLAND.
LIELĀKĀ SAIŅU IZSŪTĪŠANAS FIRMA ANGLIJĀ

Rakstiet mums un mēs nekavējoties atbildēsim; ja vēlaties, nosūtām pa gaisa pastu bezmaksas drānu paraugus.
CENRĀŽI, SARAKSTE UN PASKAIDROJUMI LATVIEŠU VALODĀ.

CEĻĀ UZ DZĪVNIEKU FARMU

Strādnieku partijas 56. konference Braitonā

LONDONAS POLITISKĀS PIEZĪMES

Īsi pirms Lielbritanijas strādnieku partijas jeb sociālistu konferences sākuma konservātīvo valdība paziņoja, ka paaugstināti banku aizdevuma procenti, citiem vārdiem, valdība izdarījā spiedienu. kādu tā jebkad atļāvusies ,lai ne tikai nodrošinātu mārciņas vērtību pasaules tirgū, bet lai samazinātu arī iekšējā tirgus patēriņu; aizkavētu nomaksas pirkumus un samazinātu iekšējā patēriņa rūpniecības mākslīgo, augsto produkciju. Ja šī ziņa pārējā brīvajā pasaulē — ASV, Apvienotajā Karaļvalstī, Francijā, Vācijā un pārējā Eiropā — izraisīja visai vēlīgas atsauksmes. tad angļu sociālisti šo konservātīvo partijas — respektīvi valdības — rīcību nosauca par „mākslīgu bezdarba radīšanu." Šis apgalvojums ir tikpat absurds kā visa sociālistu politika, kuŗas katastrofālās iezīmes sniedzas no 1945. g. vēl līdz mūsu dienām.

56. strādnieku partijas konference Braitonā noņēmas ar konservātīvo „bankrota politikas" nolādēšanu un nosodīšanu .Šīs konferences svarīgums nav noliedzams. jo pēdējās papildus vēlēšanas parlamentam norāda, ka britu tauta daļēji nosliecas uz sociālismu ,vai liberālismu, un strādnieku partijas nākošā gada politikas ceļa zīmes tiek šeit nospraustas. Tās iezīmētu visu Lielbritanijas politiku, ja arodbiedrības un sociālisti panāktu valdības gāšanu .Valdības gāšana ir šīs konferences vadmotīvs — saimniecības sagraušana — pavadtonis!

MĒRĶIS VALDĪBAS GĀŠANA

Sanāksmes galvenais vadmotīvs, kā jau tika teikts, bija valdības gāšana un sociālistu iekļūšana Dauninga ielā 10, bet ceļi uz šo „miermīlīgo revolūciju" ir daudz un dažādi. Par **vienu no svarīgākajiem faktiem tautas neapmierinātībā ar valdību pēc aptaujas datiem izrādījusies dzīves dārdzības nesamērīgā augšana, un šis faktors nav nošķirams no algu nesamērīgās kāpšanas — nepārtrauktām streiku briesmām un saimnieciskām sabotāžām.** Arodbiedrības, kuras īstenībā ir svargākais faktors britu sociālistu politikas noteikšanā, ar Transporta strādnieku arodbiedrības galvenā vadītāja Frenka Kusina muti Braitonā paziņoja:

„Arodbiedrības var sadarboties tikai ar strādnieku partijas valdību un sociāldemokratu politiku. . ."

Sacīdams šos vārdus, biedrs Kuzins nav nemaz apdomājis faktu, ka līdz ar lielrūpniecības pāriešanu „tautas" īpašumā arodbiedrības zaudēs savu nozīmīgumu. Ja kādas valsts rūpniecība un saimniecība tiešām pilnīgi pāriet valdības rīcībā, jeb, kā tiem patīk teikt, „tautas" rokās, tad arodbiedrības automātiski kļūst par valdības politisku instrumentu. Pašreiz tas gan šeit ir otrādi: sociālistu partijā ir arodbiedrību instruments.

ĪRES LIKUMS

Sagaidītā plēšanās Hjū Gētskela jaunās nacionālizācijas programmas dēļ nenotika. Partijas delegātu vairākums un arodbiedrību pārstāvji saskatīja, ka jebkāda redzama šķelšanās varētu novest pie vēlētāju balsu zaudēšanas un radītu nevienprātības iespaidu. Gētskela „akciju pirkšanas nacionālizācija" tika atbalstīta un pieņemta, protams, ar noteikumu, ka dažas rūpniecības nozares, galvenokārt tās, kuras ir izšķirīgas britu eksportam, tiks nacionālizētas pēc veciem un labiem marksistu principiem. Daudz uzmanīgāk delegāti apgājās ar Īres likumu. Kā zināms, konservātīvo valdība zaudēja daudz balsu tieši šī īres likuma dēļ, ar kuru pēc ilgiem gadiem mēģināja izlīdzināt netaisnību, kas bija nodarīta namu īpašniekiem. Līdz šim jaunajam īres likumam, Lielbritanijā pastāvēja pilnīgi nenormāls stāvoklis: īrnieks bija faktiskais nama īpašnieks, bet īpašniekam bija jāizdara remonti u. t. t., un īres maksa par veselu namu daudzos gadījumos bija nepilna mārciņa, jeb $2,80 nedēļā. Tāpat neatkarīgi no īrnieka dzīves veida, izpeļņas ,dzīvokļa stāvokļa u. t. t., īpašnieks nebija tiesīgs dzīvokli uzteikt. Daudzos gadījumos šādi „nemēbelēti" dzīvokļi pārgāja no viena īrnieka uz otru, jaunajam īrniekam maksājot vairāk simt mārciņu „atslēgu naudas."

Jaunajā īres likumā namsaimniekam paredzētas daudz lielākas tiesības un jaunu īres likumu izstrādāšana. Sociālisti tagad iziet ar saukli: konservātīvie radīja namīpašnieku īres likumu, mēs radīsim īrnieku!" Dabiski, ka šāda veida politika daudziem gaišredzīgiem sociālistiem sagādā galvassāpes — proti, ar šādu „īrnieku likumu tiktu zaudētas nelielo namīpašnieku balsis vēlēšanās, un tas pierādītu, ka sociālisti neatzīst ne mazāko privāto īpašumu .

ATBRUŅOŠANĀS UN ĀRPOLITIKA

Trešais svarīgākais faktors, protams, ir — atombumba, atbruņošanās un ārpolitika. Īsi pirms konferences Velsas ogļracis un tagadējais „ēnas kabineta" ārlietu ministrs Nejs Bevans viesojās pie Gomulkas un Donbasa ogļrača Chruščeva. Hjū Gētskels apmeklēja Tito un lika savai meitai Dienvidslavijas diktātora priekšā spēlēt ģitaru. Bevans pēc sava apmeklējuma Kremlī un pie Melnās jūras izteicās visai optimistiski par ,miermīlīgu kocksistenci" ,un nav šaubu par to, ka viņa konferences noslēguma runa būs veltīta biedra Chruščeva miera politikai. Pats Bevans sensāciju lapā „News of The World" rakstīja: „Chruščevs domā ,ka saprašanās Pad. Sav. un britu sociālistu starpā ir vairāk nekā iespējama . . ."

Sociālistu partijas vicepriekšnieks Džims Grifins apgalvoja, ka nacionālizētie īpašumi kļuvuši par „tautas lepnumu" — par šo izteicienu na
jābrīnās, ja sociālisma saimnie
cisko politiku ieskata pa
bankrota politiku, jo gandrī
visas nacionālizētās rūpniecība
strādā ar milzīgiem zaudēju
miem, un nacionālizētie dzelz
ceļi praktiski atrodas saimnie
ciskās katastrofas priekšā; ta
pats sakāms par pārējo.

Sociālistu politika ved tika
uz vienu mērķi, un nebūtu jā
brīnās, ja nākošajās vēlēšanā
britu tauta , dzīves dārdz
bas nogurdināta, nobaidīta n
bezdarba, aizmidzināta Chru
čeva skaistajām runām ,sak
rināta naidā pret amerikā
kapitālistiem, ievēlētu sociāli
tus.

Šai sakarā ir jāsaka: daud
no mums neaptver sociālism
lienošās briesmas. Vienalga, k
dā formā sociālisms arī izpau
tos, tā gala mērķis ir kom
nisms, un komūnisms nav d
mājams bez Kremļa. Ja bied
Franks Kuzins sociālistu ko
ferencē izteicās: „Arodbied
bas var sadarboties tikai ar s
ciālistiem", tad mēs paši
saviem piedzīvojumiem redza
ka sociālisti var sadarboties
komūnistiem.

Ir simtiem ceļu uz sociāli
mu! Bet gala mērķis ir vie
— Dzīvnieku farma ,un par
farmās radīšanu cīnās arī bri
sociālisti ar marksisma pārk
sētajām galvām un dzied
„Dziesmu par sarkano karogu

G .Z.

KLAVIEŖU BŪVĒTĀJS
A. KĻAVIŅ
skaņo, labo, m
dernizē klavier
dod lietpratēj
padomus klavie
pircējiem.
90 London St., Toront
Tel. LE 3-8609
Pastāvīgi krāj. lietotas klavieres

Dr. MICHAEL BALKAN
speciālists sieviešu slimībās u
dzemdību palīdzībā.
202 ST. CLAIR AVE pie Aven
Rd., Toronto. pieņem slimnie
Tel. WA 1-9632 un HU 8-7841

MAINĀM ATKAL JAUNĀS GRĀMATAS PRET VECAJĀM
Par pilnu vērtību maināin agrākos trimdas izdevumus pret jaunām grāmatām. Piesūtiet sarakstu, nosūtīsim jums savus.
LATVJU GRĀMATA, P.O. Box 332, Waverly, IOwa, USA.

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3 - 5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8 - 7798, Montreal, P.Q.
5210 VICTORIA AVE. APT. 16

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.,
TORONTO. PL 9 - 0266.

LASĪTĀJU vēstules

SKAIDRĪBAS LABAD

Latvijas Amerikā red.:

Attiecībā uz jūsu laikrakstā publicēto lasītāja vēstuli par notikumu mūsu universitātes gada svētku aktā Toronto, kur kāds sabiedrisks darbinieks, LNAK padomes loceklis no Hamiltonas nav piecēlies Gaudeamus laikā, varu paskaidrot, ka šai dienā biju Hamiltonā, minētajā aktā neesmu piedalījies, un vēstulē aprakstītais notikums uz mani neattiecas.

J. Gailītis, Hamiltonā, LNAK pad. loc.

TAKTA UN PIEKLĀJĪBAS TRŪKUMS?

Latvijas Amerikā redakcijai:

Sekojot skaistām tradicijām, daudzi latvieši ceļas kājās vietā un nevietā — varu šobrīd saskaitīt vismaz pusduci dziesmu — varbūt ir vēl vairāk. Lasītājs I. R., Toronto žēlojas, ka pazīstams Hamiltonas sabiedrisks darbinieks Gaudeamus laikā ar kundzi palicis mierīgi sēdot, un kvalificē šādu rīcību kā takta un pieklājības trūkumu. I. R. domā ,ka šāda izrīcība ir puiciska un intelligenta cilvēka necienīga. Manuprāt tā īsti nav.

Cilvēks, kurš Brāļi, šodien priecāj'ties, dziedāšanas laikā palika sēdot, manuprāt, panāca daudz — proti ,viņš lika daudziem padomāt. Klaušu laikos mēs bijām ceļos nospiesta tauta ,tagad mēs esam kājās stāvētāju tauta — stāvam atsegtām galvām un dziedam ar lielu sajūsmu ,bet sirdī tukšums! Kad mēs reiz tiksim laukā no sava 100 gadu atmodas laikmeta un kļūsim par nomodas tautu?

Vēl par kājās stāvēšanu un sēdēšanu. Reiz ,jauniešu sanāksmē, kad bija jau radusies jauka noskaņa un draudzība, jauna meitene izjusti deklamēja K. Skalbes Pa mazu lauku ceļu gāju. . ., un spontāni, aizvestos latviešus atcerēdamies, visi sanāksmes dalībnieki piecēlās kājās un godināja mocekļu piemiņu. Tas netika darīts sekojot „skaistām tradicijām'', un tādēļ tas bija skaisti un palika atmiņā.

Reiz. lai iepazītos ar kādas varas un režīma propagandas metodēm, ierados Anglijas metropolē uz „mītiņu''. Padomju Savienības himnas laikā šo rindiņu rakstītājs un vēl daži palika sēdot. Es tādēļ zinu, kāda ir sajūta, ka simtu acu pāri raugās uz sēdētāju. Ir daudz lielāka varonība palikt zālē un demonstrēt savu pārliecību nekā iziet ārā vai celties augšā līdz ar pārējiem pret savu pārliecību.

Ja mēs dalīsimies latviešos, kas ceļas kājās dziedot: a) Tev mūžam dzīvot, Latvija; b) Svēts mantojums; c) Brāļi, šodien priecāj'ties u. t. t., tad mūsu Dievs, svētī Latviju skanēs arvien klusāk, un tie jaunieši, kam šodien ir krūtīs dzirkstele no Kronvalda gara, vīlušies aizies un atradīs citus ceļus.

L. Zandbergs, Hamiltonā.

TĀ MĒS MĀCĀMIES DEMOKRATIJU?

Latvijas Amerikā red.:

Tās onkuļu un draugu būšanas paņemtas līdzi arī trimdā. Mēs skaļi kliedzam par demokratiju, bet vai to rādām arī savos darbos? Kanadā. Vācijā. Zviedrijā savus vadītājus izrauga vēlēšanu ceļā. Bet Sav. Valstīs, diemžēl, mēs vēl tik tālu neesam tikuši. Labi, ka vēl pāris reizes gadā atļauts noziedot savu palīdzības ārtavu. Tieši tie, kas visvairāk kliedz par demokratiju ,savos darbos rāda pretējo, — visvairāk baidās no vēlēšanām. Visur notiek pārstāvju un delegātu „izraudzīšanas'' un „nozīmēšanas'' no augšas, jo viņi ārkārtīgi baidās no tā, lai neieklūtu viņiem nepaklausīgie. — Tē mums, jaunajai paaudzei, „māca'' demokratiju. Tāpēc nebrīnieties, ka tauta no jums ir novērsusies.

Varis Atspere

nekavējoties atbildēsim;
gaisa pastu bezmaksas
raugus.
UN PASKAIDROJUMI
VALODĀ.

CEĻĀ UZ DZĪVNIEKU FARMU

Strādnieku partijas 56. konference Braitonā

LONDONAS POLĪTISKĀS PIEZĪMES

Īsi pirms Lielbritanijas strādnieku partijas jeb sociālistu konferences sākuma konservātīvo valdība paziņoja, ka paaugstināti banku aizdevuma procenti, citiem vārdiem, valdība izdarīja spiedienu, kādu tā jebkad atļāvusies ,lai ne tikai nodrošinātu mārciņas vērtību pasaules tirgū, bet lai samazinātu arī iekšējā tirgus patēriņu; aizkavētu nomaksas pirkumus un samazinātu iekšējā patēriņa rūpniecības mākslīgo, augsto produkciju. Ja šī ziņa pārējā brīvajā pasaulē — ASV, Apvienotajā Karaļvalstī, Francijā, Vācijā un pārējā Eiropā — izraisīja visai vēlīgas atsauksmes, tad angļu sociālisti šo konservātīvo partijas — respektīvi valdības — rīcību nosauca par „mākslīgu bezdarba radīšanu.'' Šis apgalvojums ir tikpat absurds kā visa sociālistu polītika, kuŗas katastrofālās iezīmes sniedzas no 1945. g. vēl līdz mūsu dienām.

56. strādnieku partijas konference Braitonā noņemas ar konservātīvo „bankrota polītikas'' nolādēšanu un nosodīšanu .Šīs konferences svarīgums nav noliedzams, jo pēdējās papildus vēlēšanas parlamentam norāda, ka britu tauta daļēji nosliecas uz sociālismu ,vai liberālismu, un strādnieku partijas nākošā gada polītikas ceļa zīmes tiek šeit nospraustas. Tās iezīmētu visu Lielbritanijas polītiku, ja arodbiedrības un sociālisti panāktu valdības gāšanu .Valdības gāšana ir šīs konferences vadmotīvs — saimniecības sagraušana — pavadtonis!

MĒRĶIS VALDĪBAS GĀŠANA

Sanāksmes galvenais vadmotīvs, kā jau tika teikts, bija valdības gāšana un sociālistu iekļūšana Dauninga ielā 10, bet ceļi uz šo „miermīlīgo revolūciju'' ir daudz un dažādi. **Par vienu no svarīgākajiem faktiem tautas neapmierinātībā ar valdību pēc aptaujas datiem izrādījusies dzīves dārdzības nesamērīgā augšana, un šis faktors nav noškiŗams no algu nesamērīgās kāpšanas — nepārtrauktām streiku briesmām un saimnieciskām sabotāžām.** Arodbiedrības, kuŗas īstenībā ir svargākais faktors britu sociālistu polītikas noteikšanā, ar Transporta strādnieku arodbiedrības galvenā vadītāja Frenka Kusina muti Braitonā paziņoja:

„Arodbiedrības var sadarboties tikai ar strādnieku partijas valdību un sociāldemokratu polītiku . . .''

Sacīdams šos vārdus, biedrs Kuzins nav nemaz apdomājis faktu, ka līdz ar lielrūpniecības pāriešanu „tautas'' īpašumā arodbiedrības zaudēs savu nozīmīgumu. Ja kādas valsts rūpniecība un saimniecība tiešām pilnīgi pāriet valdības rīcībā, jeb, kā tiem patīk teikt, „tautas'' rokās, tad arodbiedrības automatiski kļūst par valdības polītisku instrumentu. Pašreiz tas gan šeit ir otrādi: sociālistu partija ir arodbiedrību instruments.

ĪRES LIKUMS

Sagaidītā plēšanās Hjū Gētskela jaunās nacionālizācijas programmas dēļ nenotika. Partijas delegātu vairākums un arodbiedrību pārstāvji saskatīja, ka jebkāda redzama šķelšanās varētu novest pie vēlētāju balsu zaudēšanas un radītu nevienprātības iespaidu. Gētskela „akciju pirkšanas nacionālizācija'' tika atbalstīta un pieņemta, protams, ar noteikumu, ka dažas rūpniecības nozares, galvenokārt tās, kuŗas ir izšķirīgas britu eksportam, tiks nacionālizētas pēc veciem un labiem marksistu principiem. Daudz uzmanīgāk delegāti apgājās ar Īres likumu. Kā zināms, konservātīvo valdība zaudēja daudz balsu tieši šī īres likuma dēļ, ar kuŗu pēc ilgiem gadiem mēģināja izlīdzināt netaisnību, kas bija nodarīta namu īpašniekiem. Līdz šim jaunajam īres likumam, Lielbritanijā pastāvēja pilnīgi nenormāls stāvoklis: īrnieks bija faktiskais nama īpašnieks, bet īpašniekam bija jāizdara remonti u. t. t., un īres maksa par veselu namu daudzos gadījumos bija nepilna mārciņa, jeb $2,80 nedēļā. Tāpat neatkarīgi no īrnieka dzīves veida, izpeļņas ,dzīvokļa stāvokļa u. t. t., īpašnieks nebija tiesīgs dzīvokli uzteikt. Daudzos gadījumos šādi „nemēbelēti'' dzīvokļi pārgāja no viena īrnieka uz otru, jaunajam īrniekam maksājot vairāk simt mārciņu „atslēgu naudas.''

Jaunajā īres likumā namsaimniekam paredzētas daudz lielākas tiesības un jaunu īres likmju izstrādāšana. Sociālisti tagad iziet ar saukli: konservātīvie radīja namīpašnieku īres likumu, mēs radīsim īrnieku!'' Dabiski, ka šāda veida polītika daudziem gaišredzīgiem sociālistiem sagādā galvassāpes — proti, ar šādu „īrnieku likumu tiktu zaudētas nelielo namīpašnieku balsis vēlēšanās, un tas pierādītu, ka sociālisti neatzīst ne mazāko privāto īpašumu .

ATBRUŅOŠANĀS UN ĀRPOLĪTIKA

Trešais svarīgākais faktors, protams, ir — atombumba, atbruņošanās un ārpolītika. Īsi pirms konferences Velsas ogļracis un tagadējais „ēnas kabineta'' ārlietu ministrs Nejs Bevans viesojās pie Gomulkas un Donbasa ogļrača Chruščeva. Hjū Gētskels apmeklēja Tito un lika savai meitai Dienvidslavijas diktātora priekšā spēlēt ģitaru. Bevans pēc sava apmeklējuma Kremlī un pie Melnās jūŗas izteicās visai optimistiski par ,miermīlīgu koeksistenci'' ,un nav šaubu par to, ka viņa konferences noslēguma runa būs veltīta biedra Chruščeva miera polītikai. Pats Bevans sensāciju lapā „News of The World'' rakstīja: „Chruščevs domā ,ka saprašanās Pad. Sav. un britu sociālistu starpā ir vairāk nekā iespējama . . .''

Sociālistu partijas vicepriekšnieks Džims Grifins apgalvoja, ka nacionālizētie īpašumi kļuvuši par „tautas lepnumu'' — par šo izteicienu nav jābrīnās, ja sociālisma saimniecisko polītiku ieskata par bankrota polītiku, jo gandrīz visas nacionālizētās rūpniecības strādā ar milzīgiem zaudējumiem, un nacionālizētie dzelzceļi praktiski atrodas saimnieciskās katastrofas priekšā; tas pats sakāms par pārējo.

Sociālistu polītika ved tikai uz vienu mērķi, un nebūtu jābrīnās, ja nākošajās vēlēšanās, britu tauta , dzīves dārdzības nogurdināta, nobaidīta no bezdarba, aizmidzināta Chruščeva skaistajām runām ,sakurināta naidā pret amerikāņu kapitālistiem, ievēlētu sociālistus.

Šai sakarā ir jāsaka: daudzi no mums neaptver sociālisma lienošās briesmas. Vienalga, kādā formā sociālisms arī izpaustos, tā gala mērķis ir komūnisms, un komūnisms nav domājams bez Kremļa. Ja biedrs Franks Kuzins sociālistu konferencē izteicās: „Arodbiedrības var sadarboties tikai ar sociālistiem'', tad mēs paši no saviem piedzīvojumiem redzam, ka sociālisti var sadarboties ar komūnistiem.

Ir simtiem ceļu uz sociālismu! Bet gala mērķis ir viens — Dzīvnieku farma ,un par šīs farmas radīšanu cīnās arī britu sociālisti ar marksisma pārkarsētajām galvām un dziedot „Dziesmu par sarkano karogu''.

G .Z.

KLAVIEŖU BŪVĒTĀJS
A. KĻAVIŅŠ
skaņo, labo, modernizē klavieres,
dod lietpratēja padomus klavieŗu pircējiem.
90 London St., Toronto
Tel. LE 3-8609
Pastāvīgi krāj. lietotas klavieres

Dr. MICHAEL BALKANI
speciālists sieviešu slimībās un dzemdību palīdzībā.
202 ST. CLAIR AVE pie Avenue Rd., Toronto, pieņem slimniecs
Tel. WA 1-9632 un HU 8-7841

MAINĀM ATKAL JAUNĀS GRĀMATAS PRET VECAJĀM
Par pilnu vērtību maināma agrākos trimdas izdevumus pret jaunām grāmatām. Piesūtiet sarakstus, nosūtīsim jums savus.
LATVJU GRĀMATA, P.O. Box 332, Waverly, IOwa, USA.

JAUNĀS SIRDIS SLAVĒ TO KUNGU

Sv. Jāņa draudzes svētdienas skolas skolēni noorganizējuši savu kori, kas skandināja jaukas dziesmas draudzes sarīkojumā. J. Kreia uzņ.

VIŅAS MAJESTĀTE KARALIENE KANADĀ

Kā Elizabete 2. un princis Filips pavadīs laiku Otavā?

Šais dienās visā Kanadā valda satraukums, gaidot karalienes Elizabetes 2. un prinča Filipa viesošanos Otavā. Karaliskie viesi nolaidīsies Aplandes lidlaukā 12. oktobrī, plkst. 4,30 p.p., bet atstās Kanadu, lai dotos uz ASV, trešdien, 16. oktobrī, plkst. 12. Viņu rezidence būs valdības ēkā.

Karalienes viesošanās laiks sadalīts šādi: sestdien, 12. oktobrī, pēc ierašanās lidlaukā pl. 4,45 viesi dosies uz valdības namu, pēc kam pl. 6,00 sekos pieņemšana presei. Svētdien, pl. 10 no rīta karaliene noliks vainagu pie kritušo varoņu pieminekļa, pēc kam pl. 11 ar prinči Filipu dosies uz dievkalpojumu Kristus baznīcā. Pēcpusdenā karalienei nav paredzēti nekādi oficiāli pienākumi, bet vakarā pl. 9 viņa uzrunās tautu radio un televīzijā.

Pirmdien, 14. oktobrī, plkst. 10 karaliene piedalīsies apspriedē valdības namā, bet pl. 10,30 princis Filips saņems Royal Society of Canada „Honorary Fellow'' diplomu. Pl. 10.45 karaliene pieņems Britu kopvalsts valdību galvas un ārvalstu sūtņus ar kundzēm. Pl. 2,30 sekos ceremoniāls brauciens no valdības ēkas uz parlamentu, lai pl. 3,00 karaliene kā pirmā valdošā monarche Kanadas vēsturē atklātu parlamentu, ko pārraidīs visas radio un televīzijas stacijas. Pl. 8 valdības ēkā notiks oficiālās vakariņas ar valdības pārstāvju ppiedalīšanos.

Otrdien, 15. oktobrī, pl. 10 no rīta karaliene un princis Filips dosies braucienā cauri Otavai un tās apkārtnei, piedaloties īsā Queensway projekta darbu sākšanas ceremonijā un parakstoties Hotel de Ville zelta grāmatā. Pl. 2.15 princis Filips pieņems organizācijas „The Duke of Edinburgh's Study Conference'' Kanadas biedrus, bet pl. 5,30 kopā ar karalieni ieradīsies uz pieņemšanu Chateau Laurier hotelī. Sekos vakariņas ministru prezidenta Dž. Dīfenbeikera rezidencē, 24 Sussex St.

Trešdien, 16. oktobrī, pl. 10,40 viesi sāks atceļu uz lidlauku, lai pl. 11 ierastos Lansdown parkā, kur tos sagaidīs skolu jaunatne, bet jau pl. 12 pacelsies RCA „C-5'', lai aizvizinātu viesus uz ASV.

Saviem braucieniem pa Otavu un apkārtni viesi izmantos īpaši šim nolūkam General Motors firmas izbūvētu vaļēju Kadiljaku Elderado, kas sliktos laika apstākļos ar vienu pogas pieskārienu pāri pārklāsies caurspīdīgs plastikas jumts, kas ir konstruēts tā, ka netraucēs arī fotografēšanu.

Ar zizli rokās, kas simbolizē autoritāti Apakšnamā ,plkv. ltn. J. Franklins vadīs svinīgo procesiju uz Senāta namu, kur karaliene atklās parlamentu.

„Melnā zižļa nesējs'' ir ģenerālgubernātora personīgais adjutants. Viņa uzdevums ir sasaukt Apakšnamu ar tā prezidentu noklausīties Augšnamā troņa runu.

,,IMANTAI' 10 GADU

Šī gada februāra mēnesī pagāja 10 gadu, kopš grupiņa veclatviešu pulcējās, lai organizētu latviešu biedrību. Tai laikā šāda organizācija bija nepieciešama, jo vietējie veclatvieši gatavojās saņemt jauniebraucējus no Vācijas DP nometnēm.

Lai šo pienākumu pienācīgi atzīmētu, biedrība 28. septembrī rīkoja 10 gadu pastāvēšanas svētkus. Sarīkojums notika 19. Dragūnu pulka kluba telpās un atzīstams par labi izdevušos.

Sarīkojumu ar īsu uzrunu atklāja biedrības pr-ks Z. Skribis. Sekoja apsveikumi. Jubilārus apsveikt bija ieradies arī DV Edmontonas nod. pr-dis Strauts. Viņš kā draudzības un sadarbības simbolu biedrībai pasniedza Latvijas standartiņu.

Rietumkanadas dziedone A. Sauja sniedza vairākas latviešu un svešlautiešu dziesmas. Klausītāji nedalīti uzgavilēja jaunajai dziedonei, prasot piedevas! Tās tika arī bagātīgi dotas.

Jaunā dziedone A. Sauja.

Sarīkojuma pirmajai daļai beidzoties ,svētku viesi pie tējas glāzes, mūzikas un draudzīgās pārrunās omulīgi pavadīja vakara otro daļu.

Kaut gan visi jutās labi, tomēr daudziem sarīkojuma apmeklētājiem, pārnākot mājās, radās jautājums: kādēļ šinī sanāksmē netika pieminēti šīs biedrības dibinātāji? Viens no tiem bija ieradies. Viens miris — Džonesa tēvs. Bet kur pārējie?

Z. Čaks

KANADAS GAIDU - SKAUTU DARBA KALENDĀRS 1957./58. GADAM

1. Gaidu — skautu kopnieku kursi: 1957. g. 12., 13. un 14. oktobrī „Sidrabenē''.
2. Gaidu — skautu jendu kopējais ugunskurs 1957. g. 14. oktobrī Sidrabenē.
3. Latvijas valsts svētku diena 18. novembris
4. Gaidu — skautu vadītāju eglīte 1957. g. 28. decembrī „Hamiltonā''.
5. Latviskās dzīvošanas kursi 1958. g. janvārī vai februārī.
6. Baden - Povela dzimšanas dienas atzīmēšana 1958. g. 22. februārī.
7. Gaidu — skautu vadītāju konference 1958. gada 9. martā Toronto.

SAVIENOTĀS VALSTIS

ŅUJORKA

● Amerikas latviešu humānitāro zinātņu asociācija rīkoja Jāņa Jaunsudrabiņa rītu 6. oktobrī Baltijas Brīvības namā. Par Jaunsudrabiņu latviešu literātūrā referēja J. Bičolis; par Jaunsudrabiņu kā mākslinieku un illustrātoru referēja prof. A. Annuss. Austra Šteinberga skandēja rakstnieka darbus.

ČIKĀGĀ

● Par iespaidiem un pieredzējumiem Eiropā runāja Elizabete Kraule otrdien, 8. okt., plkst 7.30 vakarā YWCA latviešu kopā, Ashland Blvd., 101 S. Lekciju kuplināja ar krāsu filmu. Ieeja pret ziedoumiem.

● Viens namsaimnieks vairāk. Čikāgieši rēķina, ka labāk būt pašam saimniekam, nekā maksāt citam par īri un būt padotam visādiem noteikumiem .Tā arī čikāgiešu paprāvai namsaimnieku saimei nupat pievienojies A. Tītiņš, nopirkdams māju Konkordijas ielā.

ro.

MILVOKI

● Brusubārdas koŗa vakars svētdien, 29. septembrī, Internacionālā institūta telpās bija kupli apmeklēts. Vakaru ievadīja koŗa priekšnieka J. Upeslejas referāts par nesen mirušo somu komponistu J. Sibeliusu. Sekoja priekšnesumi no pašu koristu vidus: Ernests Brusubārda jr. — klavieres, Z. Terāns un J. Brusubārda — vijole. V. Jēgere un E. Zeltmane — soprāns un L. Brusubārda — klavieres; A. Liepiņa nolasīja dažus dzejoļus, K. Amtmanis pastāstīja atmiņas par pirmajām operu izrādēm latviešu valodā Rīgā pirms pasaules kaŗa, un nodziedāja arī pāris ārijas no tā laika uzvedumiem. Vakars noslēdzās ar kopēju mielastu un kopēji dziedātām tautas dziesmām.

DIVAS PASAULES

KO TAUTAS NODEVĒJI RAKSTĪJA LATVIJAS GADA SVĒTKOS . . .

Tuvojoties 18. novembrim, Latvijas dibināšanas svētkiem, mūsu skati dziļāk vēršas pagātnē, kad mums bija sava Latvijas valsts. Ja palasāmies tā laika presi, tad liekas, ka visu rakstītāju domas un sirdis patiešām piederējušas Latvijas valstij, tās varoņiem un zvērestī tautas nākamībai. Vai kāds toreiz varētu ar pirkstu rādīt, ka, lūk, šis vīrs būs tautas nodevējs un savus rakstus — Latvijai veltītos, negribēs vairs nekad atcerēties? Ja būs vara — nodos to uzrādītājus čekai, lai iznīcina un pagātni nepiemin.Bet mēs emigrācijā neesam apspiestie, mēs tomēr varam parādīt tagadējiem Maskavas varas kalpiem, kas viņi ir bijuši agrāk, cik glumi tie mācējuši piesmērēties pie latviešu lielākiem laikrakstiem, cik leliski slavējuši valdību.

Šai rindā redzam Vili Lāci, kas turas kā „okupētās Latvijas ministru prezidents; slavējis bezgala Maskavas tirannus, Staļinu, Maļenkovu un tagad arī Chruščevu. Viņš pat saņēmis Staļina prēmijas, kas jau nozīmē stipri izcilu vietu komūnstu pasaulē. Viņš arī centies agrāk uzrakstītos romānus pielāgot un pārvērst īsti komūnistiskus. Visur citur staļinisti jau nomainīti, tikai Rīgā vēl tie turas. Tas liecina par V. Lāča piemērošanās spēju visiem Maskavas režīmiem.

Interesanti būtu pajautāt, vai Lācis vēl atceras paša rakstītās rindas, ko veltījis leģendārajam brīvības un uzvaras kuģim Saratovam — Jaunākās Ziņās, 1938. g. 17. nov. n-rā, un ko par tām saka viņa tagadējie kungi?

Palasīsim:

„Droši un pašapzinīgi viņi, to var teikt, šie savādie ceļotāji uz vientuļā kuģa. Ja jūs tuvāk ieskatāties viņu sejās ,jums daudzas liktos redzētas, un jūs tās pazītu. Tie ir cilvēki, kas iegājuši latvju tautas vēsturē, valsts vadītāji un veidotāji. Viņu vidū redzams kāds spēcīgi noaudzis vīrs, kuŗa seja pauž spraigumu ,lielu gribas spēku un gaišu drosmi, viņa skats ir sirsnīgs un laipns, bet, kad viņš runā par savu darbu, viņa acīs pavīd kaut kas izaicinošs un spītīgs — ticība savai lietai, un cīnītāja uguns. Es zinu, es ticu! — liekas sakām katrs viņa žests un katrs vārds, šim ticības spēkam ir neatvairāms iespaids uz tiem, kas pulcējušies ap viņu. Vienkāršs viņš stāv savu līdzgaitnieku vidū, runājas ar tiem par padarītiem un darāmiem darbiem, vēro viņu līksmo satrauktību, un klausās, kā kuģa klājā skan līgo dziesma — pēc vecā laika rēķina šodien ir Jāņu vakars. Ceļotāji aplīgo savus ceļa biedrus Jāņus. Dziesmu skaņas gaist jūŗas plašumā. Vientuļais kuģis peld rāmu gaitu, ved pāri ūdeņiem latvju brīvības dvēseli uz jaunās valsts galvaspilsētu.

Tagad šis kuģis jau kļuvis par leģendu, un nostāsts par tā nozīmi Latvijas valsts tapšanā līdzinās brīnišķīgai teiksmai. Droši vien lasītājs pats būs atminējis, par ko še stāstu. Tas ir „Sarātovs'' — vecais „Sarātovs'', kā gaitas izbeidza Akmeņraga bīstamie sēkļi. Pašam tam bija jāiet bojā, bet Latvijas valsts kuģim tas palīdzēja sasniegt dziļus un drošus ūdeņus. Šodien, kad mēs metam skatu atpakaļ uz mūsu valsts nostaigāto neatkarības 20 gadu gaitu, atminēsimies arī veco „Sarātovu'' — tas taču ir to pelnījis.''

„Tad notiek tas, kas pasaules vēsturē vēl nav pieredzēts: kad no neatkarīgās Latvijas nav palikusi pāri neviena pēda zemes,. tās valdība pārceļas uz ūdens, un no „Sarātova'' klāja turpina cīņu par savas zemes brīvību. Īstā brīdī kuģis vēl paspēj izbraukt no kaŗa ostas un novietoties Liepājas reidā, lai uzņemtu Pagaidu valdības locekļus, latvju stābu, visus tos, ko vajāja ienaidnieks. Republika uz ūdens.

Zaudējis zemi, ministru prezidents Ulmanis no „Sarātova'' klāja turpina lielo cīņu ,uztur sakarus ar pasauli, dod pavēles un rīkojumus un organizē zemes atbrīvošanu. Lūk, ko raksta dzejnieks Kārlis Skalbe Jaunāko Ziņu 1919. g. 33. numurā: „No neatkarīgās Latvijas beidzot bija palicis pāri tikai šis kuģis ,kas gulēja ostā pie ieejas jūŗā, noenkurojies starp divām angļu mīnu laivām. Arī es reiz tiku uzkāpis uz šī pasakainā Zilā kalna, uz kuŗa ik rītu iznāca ministru prezidents Ulmanis un skatījās, „vai migla nozust sāk''. Šaurā kuģa telpa 50 soļu garumā un 10—15 platumā toreiz viņam bija viss — valsts, apburta ķēniņa pils, labprātīgs cietums . . .''

„Vēstures svari sāk aizvien noteiktāk svērties par labu latvju brīvības cīnītājiem. Dienvidnieku un ziemeļnieku armijas svin uzvaras kaujas laukos un iztīra zemi no ienaidniekiem. Valdība atgūst savu zemi, un ir pienācis brīdis, kad tā var atgriezties galvaspilsētā.

Uz „Sarātova'' klāja pulcējas valdības locekļi, Tautas padome un daudzi citi. 7. jūlija rītā kuģis dodas ceļā. Ministru prezidents ar valdības locekļiem stāv kailām galvām uz kuģa klāja. Atkārtoti atskan tautas lūgšana „Dievs, svētī Latviju''. Sajūsma, dziļš, priecīgs saviļņojums, puķes . . . Leģendārais kuģis aizbrauc jūŗā ,lai cauri mīnu laukiem vestu latvju tautas Vadoni un viņa līdzgaitniekus uz atbrīvotās valsts galvaspilsētu. Visiem nepietiek kajīšu, tāpēc daudziem jāapmetas, kur nu redz. Visprātīgāk to izdara iekšlietu ministrs Valters. Uz kuģa novietoti arī vairāki auto, un Valters tūliņ izraugās vienu par savu mājokli. Tur viņš pavada visu ceļu līdz Rīgai .Lai gan kuģa ceļā mīnas iztrallētas un kapteinis dabūjis mīnu lauku karti, jābrauc ļoti uzmanīgi. Niecīga kļūda var radīt katastrofu. Slīd gaŗām Latvijas krasti . . .

Rīta stundā vēsturiskie ceļotāji ierauga Daugavgrīvas bākas balto torni. „Sarātovam'' pretim steidzas apbruņoto velkoņu flotile. Visa Rīga saviļņota šai rītā. Tauta gaida vēsturisko kuģi, kas ved uz Rīgu latvju zemes brīvības kalēju. Karogiem un meijām puškoti kuģi ostā. Arī pats, karogiem greznots, „Sarātovs'' lēnām brauc augšup pa Daugavu. Šī viņa lielā diena. Viņš godam veicis savu uzdevumu, un, tautas gaviļu sveikts, piestāj krastam. Pāri Rīgai šalc cēla, svinīga dziesma.

— — — „Sarātova'' vairs nav, bet nekad tautas atmiņā neizgaisīs šī leģendārā kuģa vārds. Nākošās paaudzes kā brīnumu lasīs vēstures lapās stāstu par brīvības un uzvaras kuģi.''

Vili Lāci, vai tu kaunies no šī skaistā tēlojuma dažiem izvilkumiem? Kādēļ tu liedz latvju jaunatnei, būdams šodien tik augstā amatā, uzšķirt latvju vēstures spožākās lapaspuses? Tu tik skaisti esi raksturojis valsts prezidentu Kārli Ulmani uz Sarātova — kādēļ liedz to lasīt latviešu jaunatnei Latvijā? Vai tev ir kauns no uzrakstītā, vai no 12 okupācijas gados pastrādātajiem noziegumiem, ko esi sariebis latviešu tautai, to deportēdams un iznīcinādams? Tu pat šodien vēl latviešu jaunatni sūti prom no dzimtenes uz Krieviju maizi pelnīt. Nodevēj, atjēdzies! Kāda var būt tiesa par tevi?

Otrs līdzīgs brālis ir Jānis Sudrabkalns, kam varas Latvijā gan nav, bet tas izpelnījies godalgas no Maskavas par kolchozu moderno vergu iestādījumu 20. g. simtenī un varmākas Staļina apdzejošanu. Ar boļševiku ienākšanu 1941. g. Jānis Sudrabkalns sāka dziedāt tikai komūnismam un tā varmācībām. Bet intereses pēc palasīsimies, ko viņš raksta par

(Turpinājums 8. lpp.)

CEĻA VĀRDI

Tikai viens ļaunums ir nedziedināms, ja kāda tauta padodas iznīcībai.
Goete

*

Mīlestības burvīgums dara cildenu to, ko tās dvēsma skar, līdzīgi saulei, kuŗas zeltotie stari pat negaisa mākoņus pārvērš zeltā.
Grillparcers.

*

Tikai ar drosmi dzīvi var vērtīgi kārtot.
Vovenargs.

*

Bez entuziasma nekas liels pasaulē nav paveikts.
Kants.

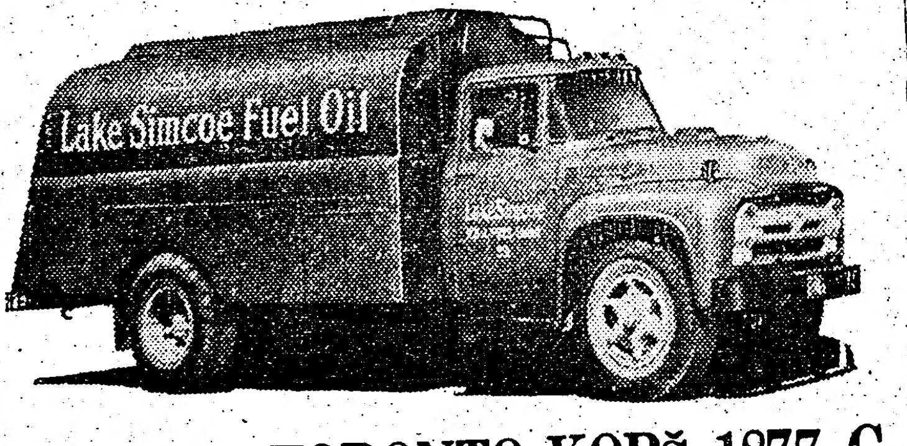

APKALPO TORONTO KOPŠ 1877. G.

Vairāk kā 80 gadu Toronto iedzīvotājus laipni apkalpo Lake Simcoe Ice and Fuel Limited. Zvaniet LEGZDIŅAI WA 2-6181, kas jums sniegs sīkus paskaidrojumus māju apkures jautājumos. Tāpat apjautājieties par izdevīgo SIMCOE HOME HEATING PLAN, kas atvieglo maksājumu kārtošanu.

Lake Simcoe Ice & Fuel
LIMITED
110 DUPONT STREET TORONTO

24 stundu apkalpe kurināmā piegādē un apkures ierīču pārbaudē.
WA 2 - 6181 dienā
WA 2 - 2178 naktī

MEDIKAMENTUS UZ BALTIJAS VALSTĪM AR GAISA PASTU NOSŪTA
HALLS DRUGSTORE T. KRAUMANIS
14 DIXON RD., Toronto 15, Ont., Canada, tel. aptiekā CH 4-5678, mājās CH 4-0107

SAIŅI UZ LATVIJU
visātrāk sasniedz adresātu, ja tos izsūta no Anglijas.
Izmantojiet firmas FREGATA LTD. pakalpojumus.
Pasūtinājumus Kanadā pieņem:
J. RONIS, 2 DAVID ST., BRAMPTON, ONT.
pa pastu vai personiski ik dienas no pl. 10 rītā līdz pl. 4 p.p.
Drēbju paraugi apskatāmi uz vietas. ĻOTI PLAŠA IZVĒLE
ZIEMASSVĒTKU SAIŅUS PASŪTINIET SAVLAICĪGI.

Apg. LATVJU GRĀMATA
JAUNĀKĀS GRĀMATAS

Prof. K. Kārkliņa monografija — RUDOLFS BLAUMANIS $3.80
Kopotu rakstu 12. sēj., pērkama arī atsevišķi.
Rich. Ērgļa romāns — PELĒKO BARONU SENČI I $2.80
— PELĒKO BARONU TĒVI, II $3.00
Vēsturnieka R. Ērgļa rom. ir viens no retajiem darbiem par latviešu dzīvi dziļākajos klaušu laikos.
E. Birznieka - Upīša — PASTARIŅA DIENAS GRĀMATA $2.60
— PASTARIŅŠ SKOLĀ $2.40
Visvairāk publicētā grāmata mūsu jaunatnes literātūrā.
Gleznainā valoda saista lielus un mazus, jaunus un vecus. Vērtīga dāvana skolu jaunatnei.

KRĀJUMĀ
DV GRĀMATNĪCĀ
123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada

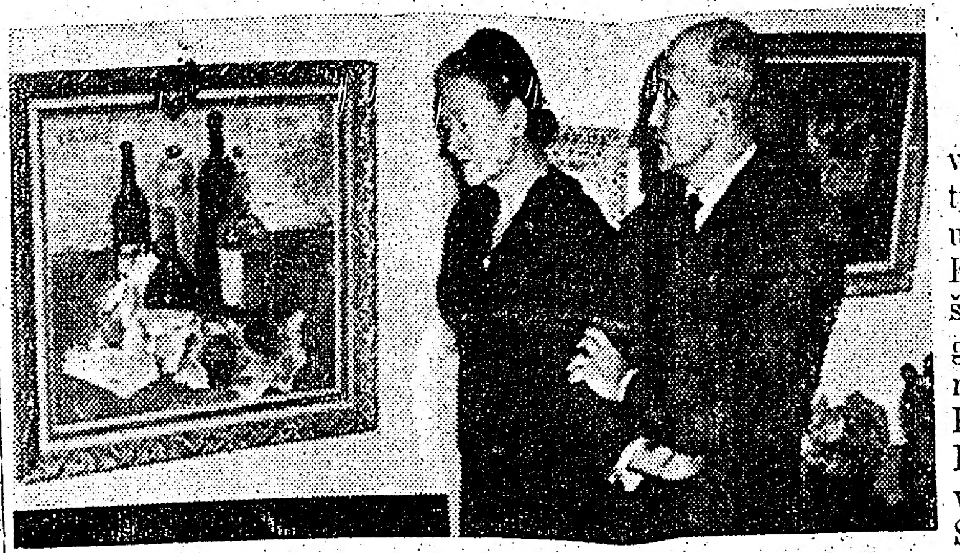

DV dienās Stokholmā savu darbu skati bija sarīkojuši Marija un Jānis Indusi. Uzņēmumā mākslinieki izstādē.

MEISTARA ATGRIEŠANĀS

Vīrs, par kura darbu jūsmoja prezidents Eizenhauers un Anglijas karaliene Elizabete, atgriežas latviešu daiļamatnieku vidū.

Klusumā un mierā, kur rimuši visi ielas trokšņi, kādas skaistas malīču loču upes krastā, vienā no mazajām Ontario pilsētiņām, netālu no Kičeneras dzīvo mūsu pazīstamais kokgriezējs Ziedonis Lakstīgala, par kura sasniegumiem sevišķi daudz dzirdējām Vācijā, nometņu dzīves laikā.

Apciemojot viņu pašreizējā dzīves vietā Hespelerā, atradām jau Latvijas laikā pazīstamo koktēlniecības meistaru viņa darbnīcā apstrādājot lielu apmēru svečturi kādas vietējās baznīcas altārim. Svečtura apakšējā daļā meistars bija izgriezis sēdoša eņģeļa figūru, kas šķita izstarojot dievišķu mieru.

Kā pats meistars paskaidroja, ikdienas maizes darbs liekot rokai, nažiem un kaltiem strādāt ap dažādu apmēru kokiem un mēbeļu gabaliem — galvenokārt renesanses un rokoko stila griezumiem — taču sirds piederot latviskajiem darinājumiem un latviešu rakstiem. Pašreizējie darba apstākļi esot izkārtojušies tā ,ka viņš varēšot visu savu laiku veltīt latviskajiem darbiem un atgriezties latviešu daiļamatnieku vidū.

Sarunā noskaidroju, ka pirmoreiz pēc ilgā pārtraukuma gadiem Z. Lakstīgala piedalīsies ar saviem darbiem 27. oktobrī Londonā (Ontario), daiļamatniecības izstādē, kur reizā notiks arī citu latviešu daiļamatnieku darba un apstrādāšanas techniku demonstrējumi. Jaunatnes pulciņu aicināti, latviešu daiļamatniecības meistari rādīs, kā no rupja izejas materiāla top mākslas darbi, tā ierosinot interesi arī mūsu jaunatnē un piesaistot daiļamatnicības darbam jaunus sekotājus .Šāda veida darbu skates ar sekojošiem demonstrējumiem paredzētas arī citos, pat attālākos latviešu centros ,kur līdz šim nekādu izstāžu nav bijis.

Jautājot Z .Lakstīgalam par viņa darba gaitu sākumu, noskaidroju, ka koktēlniecība mūsu meistaram bijusi pavisam tuva jau no agras bērnības: viņa tēvs Rīgā bijis mēbeļu kokgriezēju meistars un savu darbnīcu īpašnieks — tātad, iedzimta lieta! Ziedonis beidzis Rīgas pilsētas amatnieku skolas un technikuma mākslas nodaļu un vēlāk izglītību turpinājis Mākslas akadēmijā.

Viens no viņa visražīgākajiem darba posmiem ritēja nometņu dzīves laikā Vācijā, Eslingenā, kur L. savā darbnīcā apmācījis vairāk kā 50 jaunus kokgriezējus. Viņa audzēkņu vidū bija daudz sabiedrībā pazīstamu seju, sākot ar teātra ļaudīm (režisori J. Lejiņš, K. Veics) un nobeidzot ar dažādu profesiju pārstāvjiem, bet vairāki viņa toreizējie audzēkņi, še, jaunajā krastā, kokgriezēja instrumentus apmainījuši pret būvuzņēmēja amata darba rīkiem.

Princeses Elizabetes kāzās no visām zemēm un nācijām jaunlaulātajiem pienāca apsveikui un dāvanas.

Latviešu dāvanu — tautisku pūra lādi bija griezis Z .Lakstīgala, tāpat arī tagadējam ASV prezidentam (toreiz ģenerālim) Eizenhaueram latviešu pasniegtās adreses vākus darināt bija aicināts mūsu kokgriezējs Z. Lakstīgala. Sevišķi jāpriecājas par to, ka meistars ir atgriezies atkal latviešu daiļamatnieku darbā un pieņem arī pasūtinājumus no tautiešiem latviskajiem svečturiem, pūra lādēm u. c.

Z Lakstīgalas jaunā adrese: 41 Shaw Ave., Hespeler, Ontario

A. B.

Z. Lakstīgala savā darbnīcā.

KĀDU TRAĢISKU MŪŽA NOSLĒGUMU PIEMINOT

Pagājis tikai īss sprīdis, kopš vispirms Čikāgas, tad pārējos trimdas tautiešus pāprsteidza un satrauca vēsts par mācītāja K .Kalngara pēkšņo aizbraukšanu uz Padomju Latviju. Tagad LA red .ieguvusi apstiprinātu informāciju, ka māc. K. Kalngars miris 21. septembrī, Rīgas 1. pils. slimnīcā ar kakla vēzi un apbedīts 29. septembrī Straupes kapos, kā to apliecina arī viņa kundze Alma Kalngara, kas dzīvo ASV.

Saprotams, šis gadījums tiešām varēja satraukt ļaužu prātus, jo Kalngars bija arī sabiedrisks darbinieks, mācītājs (kaut bez draudzes) un žurnālists. Ap viņa personu un izrīcību uzliesmoja strīdi, tenkas un polemikas — sniedzoties no vienas galejības otrā, bieži gan ar tukšas sensācijas meklēšanas rūgto piegaršu. Bet tiem ļaudīm, kas pazina vairāk vai mazāk Kalngaru, atliek tikai pagrozīt galvas un pasmaidīt — tāds savādnieks un īpatnis, kāds bija K. Kalngars, sarkanajai varai gan noderēt nevar . . . Kaites, kas grauza Kalngara garu un miesu, acīmredzot bija viņu novedušas līdz punktam, kāds var pienākt reiz dažam labam cilvēkam, ja redzama tikai viena izeja — nomirt. Un Kalngars šādā brīdī izšķīrās par mēģinājumu nomirt savā dzimtenē. Attaisnot mēs viņu nevaram. Bet varbūt gan censties mazliet saprast.

Savu atvadu sveicienu K. Kalngara ēnai — Alumsalumam — tālāk sūta Malēniešu Lauskis.

MĪĻAIS ALUMSALUM!

Tu zini, cik sērīgs cildenums un teātrāla poze piemīt bēru runām. Mīlestībā cilvēks var būt naīvs, naidā — patiess ,bet pie kapa viņš vienmēr ir lielāks vai mazāks melis! Šī ir svētīga īpašība, ko Tas Kungs piešķīris savu roku nedarbam — cilvēkam. Naīvums un patiesība vien ir pārāk nepretenciozi, un to caurspīdīgums netīk cilvēcisko talantu intellektuālajai un noslēpumainajai sakņu sistēmai.

Mana pazīšanās ar Tevi bija visai nepilnīga. Personiski tikāmies tikai vienu reizi — Milvokos kāda viesmīlīga mācītāja namā un, stiprinādami savu paputējušo ticību trimdinieku sūtībai, izdzērām dažas pudeles amerikāņu alus. Varbūt nav glīti atzīties alkohola lietošanā, kas mazina mūsu morālās cīņas spējas un padara mūs visai apšaubāmus un paklīdušus to acīs, kas dzīru negadījumos rūpīgi aizsedz savu māju logus un aizslēdz durvis. Bet Tu, Alumsalum, jau esi aiz zemes žogu apvāršņiem, un arī mana galva nav vērts, ka kāds mēģinātu to apkaunot ar trimdas praviešu lāstiem. Pats labi zini, ka Tavas gana vēstules ne nieka nespēja kaitēt mūsu sabiedriskās domas un izrīcības tautiskajam svētku kreklam .Tava nervu sistēma nebija kārtībā, un Tavs prāts bija par vāju, lai saprastu, ka liškība un paštaisnība ir vienīgās lietas, kas no mūžības uz mūžību nodotas gudrā bezmaksas lietošanā, lai cilvēce varētu tuvoties pilnībai kā garīgos, tā eksistenciāli patriotiskos ticības meklējumos un apliecinājumos.

Daudzi pēdējā laikā vēlējās, kaut viņi nekad nebūtu Tevi pazinuši ,kaut tāds cilvēks kā Tu vispār nebūtu pasaulē piedzimis, un — ja arī, tad, mazākais, lai nebūtu iemaisījies Dieva paglābto patriotu vidū ,bet jau savlaicīgi parauts uz Sibiriju un bez nepatikšanām piepulcināts mocekļiem uz kuru kapiem mēs pozējam ar karogiem un cīņas lozungiem.

Bet Tu biji, Alumsalum, un dzīvoji dažus gadus starp mums. Tas nekas ,ka pat vēl pēc Tavas grūtas slimības un nāves saprātīgi domājošie nespēj rast izskaidrojumu Tavam neprātīgajam solim — atgriezties dzimtenē. Es tomēr Tevi pieminu Tavu rūgto asprātību un Tavas izmisīgās drosmes dēļ. Varbūt, ka tā arī bija tikai laimīga likteņa sagadīšanās, bet viens ir skaidrs: Tu nu guli Latvijā — Straupes kapsētā,un no tām smiltīm Tevi nekāda vara vai likumi vairs nepadzīs. Mēs esam saprātīgāki, un tādēļ lielākā daļa apmierināsies ar svešām krematorijām un kapiem, totiesu mums gan būs trakoti dižas un garas bēru runas. Tev, mīļais Alumsalum, nez' maz vai tēvreizi noskaitīja? . . . Bet ir labi un svētīgi sirdij tā, kā Tu izdarīji. Tu ieguvi cildenāko daļu, ko kāds no tēvzemes padzītais var mirdams mantot. Dusi!

Malēniešu Lauskis.

GODA VIETĀ — BLAKUS BĪBELEI
Iznākusi BIRUTAS SENKĒVIČAS grāmata
,LATVIEŠU ĢIMENES GODI'
Prof. Dr. E. Bleses redakcija un ievads.

„B. Senkēvičas grāmatai „Latviešu ģimenes godi", kā latviskā gara paudējai, pienākas goda vieta katrā latviešu ģimenē blakus Bībelei," saka N. Vīksniņš.

Šī grāmata būs mīļa un dārga ikvienam, kam dārgi ir latviešu tikumi, mūsu tradicijas un latviskā kultūra.

Iespiesta uz speciāla papīra, illustrēta, grezni iesieta un sevišķi piemērota dāvināšanai dažādos gadījumos.

Autore ievadā novēl: „Lai šī grāmata būtu stiprinājums un ceļa rādītājs uz dzimteni kā jauniem, tā veciem."

Grāmatas cena $5.00.

Dabūjama visās grāmatnīcās un apgādā.

Skolām un jaunatnes organizācijām,pasūtinot apgādā, 20% atlaide.

JĀŅA ŠĶIRMANTA APGĀDS,
1428 N. Fairfield Ave., Chicago 22, Ill., U.S.A.

ĢIRTS SALNAIS

SĪPOLS un ORCHIDEJA

ROMĀNS

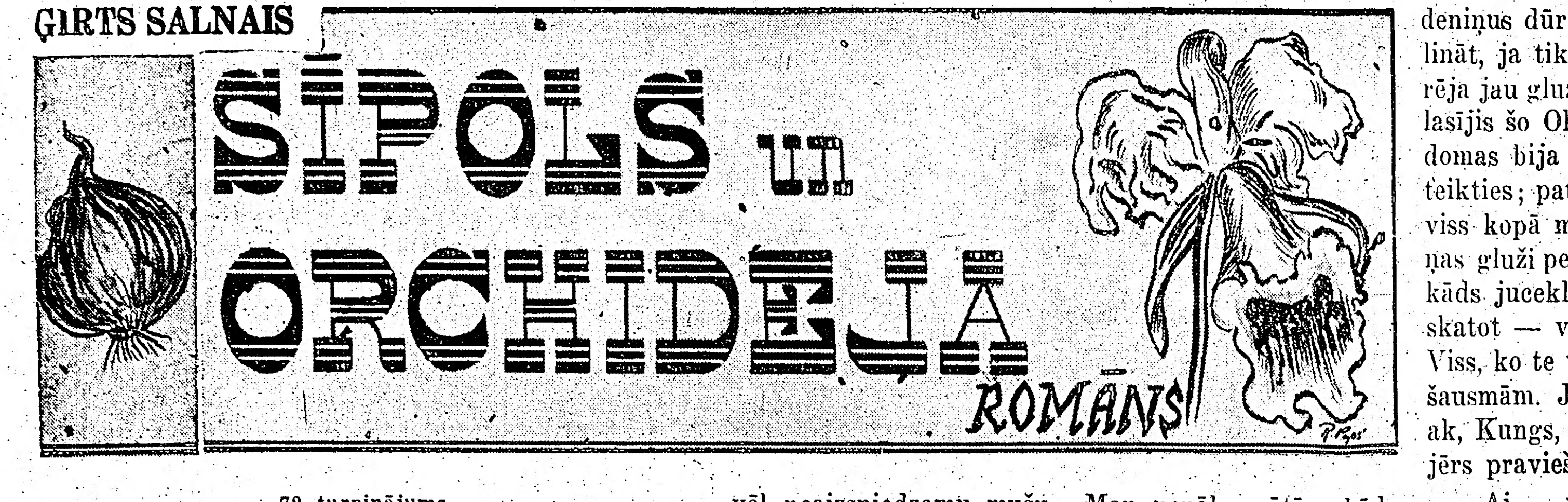

72. turpinājums

„Jā, esmu. — Esmu bez gala," viņa sērīgi atkārtoja, dzimušas aktrises lieliskā iejūtā.

„To nemana dzīvē," viņš skumji vēroja, cik lielā pretrunā viņas nopūtas ar veselīgo, sprigano, daiļo būtni, kuras katrā porā šķita paslēpies dzīves prieks un nenosakāmas alkas. „Tas ir neticami."

„Es izliekos," viņa sacīja traģiski, mīkstā, klusā balsī, kas likās piesmakusi sāpju un slēptu baismu. „Ko lai daru? Nav neviena drauga."

„Bet šinī rakstā ir runa par ko citu," viņš nedroši iebilda.

„Rakstā?" viņas sejā iemita viens vienīgs pārsteigums. „**Kas par rakstu?**"

„Jā, par ko tad mēs runājam?" Dagu pārāk ietekmēja viņas tuvums. Viņa domas šķobījās, arvien vairāk padodoties apbrīnam: „Es visu laiku runāju par to," viņš drusku uztraucās.

„Es domāju — par to, ka aizvakar vakarā nostaigāju uz rokām jūsu priekšā, un mani svārki . . . " viņa kautri aizgriezās. „Dažus tādas lietas uztrauc," piezīmēja, meklējot vārdus.

„Ai, nē," Dags sakustējās, kā grambās ticis vezums. „Tas bija jauki."

„Es domāju gan," viņa atgriezās pret otru un uzsmaidīja burvīgā sajūsmā, bet ļoti apbēdināta paskaidroja. „Mans tēvs un māte ir vecmodīgi. Viņi necieš — necieš — kaut ko tik — — tik — spontānu."

„Man patīk viss, ko jūs darāt," ticot viņas bērnišķībai, Dagā — gluži negribot — iezagās maza viltība. „Bet — es — es runāju par šo rakstu Oleandrijas laikrakstā."

„O, — par rakstu? . . . Kas par rakstu," viņa drusku stostījās, vērodama milzi, kā pacietīga ķirzata vēl neaizsniedzamu mušu. „Man nenāk prātā nekāds raksts," viņa sirsnīgi lauzīja galvu.

„**Vai jūs daudz rakstāt laikrakstiem?**" otrs satrūkās **ne pa jokam.**

„**O, — jā. — Jā,**" **viņa apgalvoja,** „bet — bet — man nav talanta. Viņi neiespiež. Man nav nekādas laimes," **viņa atkal veikli iedzīvojās** drāmatiskā pārdzīvojumā. „Pirms kāda mēneša biju tādā izmisumā par literārām neveiksmēm, ka dusmās sacerēju vienu lasītājas vēstuli. Mani sagrāba kaut kas tik — tik — spontāns. Nevarēju sevi savaldīt . . . Lai tikai redzētu kaut ko iespiestu, kas reiz rakstīts ar manu roku . . . "

„O," Dags pamazām apstulba aiz brīnumiem. Viņa mazā mute lielajā sejas laukā pavērās un palika apaļa un tumša kā ieeja strazdu būrī.

„Jā," Kēte bija tikusi uz ceļa, „bet tad es sapratu, ka tas ir bezgala muļķīgi ko esmu izdarījusi. Tā arī nezinu, kas ar vēstuli notika."

Dags nokāra galvu un neskatīdamies cēla pret meiču roku ar laikrakstu.

„Tad tas laikam ir tas," viņš čukstēja lielā drūmē.

„Kā jūs to varat zināt? Es rakstīju ar citu vārdu."

„Bet apstākļu un personu zinātājam nav nekādu šaubu, no kurienes tas nāk. Un tas ir tas."

„Bet tā visa ir fantazija! Tikai fantazija," viņa nelaimīgi iesaucās. „Parādiet!"

Kēte atlocīja lapu un bez pūlēm atradusi rakstu, skrēja acīm ātri pāri rindām. Uz mirkli viņā ieviesās tāds nelabums, ka sejas laipnā burvība zuda, paliekot tikai apjukumam un niknumam. To velti bija slēpt. Tas bija īsts un tīrs, kā tikko kausēts zelts.

„Ak, Dievs ,kas **mani toreiz sita ar tādu stulbumu!**" viņa izlaida **laikrakstu no rokām un iespieda** deniņus dūrēs. Uz mirkli viņa bija gatava Dagu nogalināt, ja tikai ar to būtu kaut kas saglābts, bet nevarēja jau gluži galvot, ka tikai viņš no aberdīniešiem lasījis šo Oleandrijas laikrakstu. Toreiz rakstot, viņas domas bija tik mutuļojošas, ka pašas rautin rāvās izteikties; pati pilna tik pretešķīgu jūtu un neziņas kas viss kopā mulsināja, un prātā nevarēja ienākt, ka viņas gluži personīgu darīšanu dēļ pēcgalā varētu rasties kāds juceklis, kam — kaut cik skaidrāku galvu pārskatot — vairs lāgā nav saskatāmi ne gali, ne malas, Viss, ko te var **nojaust ,draud** ar vienīgo — ar dzīvām šausmām. Ja Pēteris toreiz būtu pamājis ar pirkstu, ak, Kungs, cik labprāt viņa tam būtu sekojusi — kā jērs pravieša **aicinājumam!**

Ai, — **un nu — tas ir tas!** — kā tikko teica Dags.

Viņa iedomājās tēvu, un — mugurai pārskrēja vēsma; **iedomājās māti — kaunā iesvilās vaigi,** un sirdī ievilkās skaudra sāpīte.

— Šis nolādētais Dillass! — viņa niknumā apreiba, blakus tam pieķeroties nožēlojami izsmējīgai atziņai, ka varētu būt vēl ļaunāk, ja Daga vietā būtu kāds „īsts vīrietis". Viņa pašķielēja otrā paslepus, sevī drebinādamās, redzot, cik resni un bezveidīgi bija viņa gurni, iešļukuši biksēs, kā beigti suķi; un nesamērīgi mazas rokas, taukuma stīviem pirkstiem, kā gumijas cimdi, piestiprnāti apaļiem, trekniem dilbiem, kā mazajām lauku dreņu caurulēm. Lai slēptu ziņkāri, nekustinot galvu, viņas skatiens netika augstāk. Bet Kēte juta Daga nevienmērīgo elpu, kas allaž drusku šņāca miesas apspiestās plaušās, un varētu zvērēt, ka milža sirds dauzās apmulsumā. Kēti tas priecināja, pametot drošākas cerības, ka briesmas vēl novēršamas kaut uz pāris dienām. Viegli pārvarot pretīgumu, viņa maigi pieskārās Daga piedurknei.

„Vai jūs tiešām par to stāstīsit tēvam?" ierunājās nedroši, pieskanīgi trauslai bijībai, noliekdama galvu,

„Ak, esmu postā," viņš nevarīgi iedūcās zem deguna. „Jūs zināt jūsu tēva kunga nežē . . . . " vārds pārtrūka, „ . . . stingrību," viņš pārlaboja. „Šis nelaimīgais gadījums var viegli izvērsties par manu gala sākumu."

„Tad **jau jūs** teiksit," viņa izlikās gluži vai sabrukusi, bet valdīja naidu. „Protams, kā tad savādāk?"

„Nepārprotiet mani, lūdzu," viņš bezgala nelaimīgs salika rokas. „**Ja jūsu vietā būtu** cits cilvēks, es tagad neatrastos **še, bet pie jūsu tēva kunga.**"

„Tā?" svētā naivumu sejā. Kēte pastiepās uz augšu ar visu ķermeni, kā nejauši piespiezdamās klāt Daga sāniem, lai it kā mēģinātu ieskatīties tam tieši acīs. Bet viņa bija par sīku. Gar tā plecu patālu aiz vaigu kalniem, bija manāmas viņa mazās acis. Tās skatījās tik padevīgi un draudzīgi, kā šinī gadā godalgotai un visu lutinātai jorkšīras sivēnu mātei; bet mazas, mazas un pilnas muļķīgas neziņas. Kētei kļuva šķērma sirds, redzot viņa uzbudinājumu.

„Kētes jaunkundz, es nevēlētos jūs nodot, bet ja kāds cits aberdīnietis uzķertu rakstu . . . ," viņš mocījās ar elpas trūkumu, „tās ir manas karjēras beigas. Es pazīstu jūsu tēvu."

„Bet arī jums taču ir tiesības izdarīt kļūdu, — kādu pārskatīšanos," viņa drusku iekaisa.

„**Viņš nekad nespētu noticēt,** ka es varētu palaist garām neizlasītu kādas meitenes atklātu vēstuli par tik **smalkiem pārdzīvojumiem.**"

„**Aberdīnieši nelasa Oleandrijas** laikrakstus," meiča vēl mēģināja otru drošināt un piemest kādu mēriņu sev par labu, bet Dags satriekts tikai bēdīgi grozīja galvu:

„Bet man tie jālasa. Tas ir mans darbs. Vai — daļa darba, un ļoti svarīga darba."

Dags nojauta, ka izmisīgais secinājums novedis sarunu strupceļā, un pats sabijās, jau pazīdams Kētes asos domu un garastāvokļa apsviedienus. Un te tas bija.

Kēte neviltotās dusmās pietrūkās kājās un grīni pasmējās:

„Ko tad jūs no manis vēl gribat? Ko mēs te līdām pa ērkšķu ceriem? — Lai jūs pateiktu, ka iedzīsit mani nelaimē? Jeb — jūs gribat izspiegot mani vēl pamatīgāk, lai tēvam noliktu priekšā gatavu cepeti ar visiem **salātiem!**"

„Ak, nē, nē!" nelaimīgais Dags nobijās ne pa niekam. „Dārgā Kēte, es visādi izdomājos — visu nakti. Ne uz priekšu, ne atpakaļ! Man nemaz nav spēka nodot jūs. Katru **citu — jā,** bet ne jūs. Un te es esmu, un nezinu, **ko lai daru, — ai, ai,**" kā bērns viņš aizklāja seju **delnām, bēdās šūpodamies** uz vienu un otru pusi **ar visu ķermeni.**

Kētes niknumu tikai pamazām uzveica dīvainais un reizē arī smieklīgais atklājums. Un tomēr tas glaimoja. Dags viņas acīs sāka izskatīties drusku pievilcīgāks. Viņai šajā ļoti nepatīkamajā stāvoklī kļuva milža gandrīz tikpat žēl, kā sevis. Izgudrība pajuka, un kāds svešs, slepens spēks vadīja viņu turp, kur, aukstu prātu apsverot, viņa ne labprāt būtu gājusi.

(Turpinājums sekos)

OSLĒGUMU PIEMINOT

kam, ja redzama tikai viena izeja — nomirt. Un Kalngars šādā brīdī izšķirās par mēģinājumu nomirt savā dzimtenē. Attaisnot mēs viņu nevaram. Bet varbūt gan censties mazliet saprast.

Savu atvadu sveicienu K. Kalngara ēnai — Alumsalumam — tālāk sūta Malēniešu Lauskis.

ĻAIS ALUMSALUM!

pilnībai kā garīgos, tā eksistenciāli patriotiskos ticības meklējumos un apliecinājumos.

Daudzi pēdējā laikā vēlējās, kaut viņi nekad nebūtu Tevi pazinuši ,kaut tāds cilvēks kā Tu vispār nebūtu pasaulē piedzimis, un — ja arī, tad, mazākais, lai nebūtu iemaisījies Dieva paglābto patriotu vidū ,bet jau savlaicīgi parauts uz Sibiriju un bez nepatikšanām piepulcināts mocekļiem uz kuru kapiem mēs pozējam ar karogiem un cīņas lozungiem.

Bet Tu biji, Alumsalum, un dzīvoji dažus gadus starp mums. Tas nekas ,ka pat vēl pēc Tavas grūtās slimības un nāves saprātīgi domājošie nespēj rast izskaidrojumu Tavam neprātīgajam solim — atgriezties dzimtenē. Es tomēr Tevi pieminu Tavu rūgto asprātību un Tavas izmisīgās drosmes dēļ. Varbūt, ka tā arī bija tikai laimīga likteņa sagadīšanās, bet viens ir skaidrs: Tu nu guli Latvijā — Straupes kapsētā,un no tām smiltīm Tevi nekāda vara vai likumi vairs nepadzīs. Mēs esam saprātīgāki, un tādēļ lielākā daļa apmierināsies ar svešām krematorijām un kapiem, totiesu mums gan būs trakoti dižas un garas bēru runas. Tev, mīļais Alumsalum, nez' maz vai tēvreizi noskaitīja? . . . Bet ir labi un svētīgi sirdij tā, kā Tu izdarīji. Tu ieguvi cildenāko daļu, ko kāds no tēvzemes padzītais var mirdams mantot. Dusi!

Malēniešu Lauskis.

IETĀ — BLAKUS BĪBELEI
RUTAS SENKĒVIČAS grāmata
ĒSU ĢIMENES GODI'
E. Bleses redakcija un ievads.
as grāmatai „Latviešu ģimenes godi",
paudējai, pienākas goda vieta katrā lat-
kus Bībelei," saka N. Vīksniņš.
būs mīļa un dārga ikvienam, kam dārgi
mūsu tradicijas un latviskā kultūra.
ciāla papīra, illustrēta, grezni iesieta un
dāvināšanai dažādos gadījumos.
da novēl: „Lai šī grāmata būtu stiprinā-
tājs uz dzimteni kā jauniem, tā veciem."
Grāmatas cena $5.00.
ma visās grāmatnīcās un apgādā.
es organizācijām,pasūtinot apgādā, 20% atlaide.
ŠĶIRMANTA APGĀDS,
field Ave., Chicago 22, Ill., U.S.A.

bija par sīku. Gar tā plecu patālu aiz vaigu
bija manāmas viņa mazās acis. Tās skatījās
vīgi un draudzīgi, kā šinī gadā godalgotai un
nātai jorkšīras sivēnu mātei; bet mazas, ma-
pilnas muļķīgas neziņas. Ketei kļuva šķērma
dzot viņa uzbudinājumu.

es jaunkundz, es nevēlētos jūs nodot, bet ja
aberdīnietis uzķertu rakstu . . . ," viņš mo-
lpas trūkumu, „tās ir manas karjēras beigas.
stu jūsu tēvu."

arī jums taču ir tiesības izdarīt kļūdu, —
skatīšanos," viņa drusku iekaisa.

nekad nespētu noticēt, ka es varētu pa-
ām neizlasītu kādas meitenes atklātu vēstuli
malkiem pārdzīvojumiem."

erdīnieši nelasa Oleandrijas laikrakstus,"
mēģināja otru drošināt un piemest kādu mē-
par labu, bet Dags satriekts tikai bēdīgi gro-

man tie jālasa. Tas ir mans darbs. Vai —
ba, un ļoti svarīga darba."

nojauta, ka izmisīgais secinājums novedis
strupceļā, un pats sabijās, jau pazīdams Ketes
mu un garastāvokļa apsviedienus. Un te tas

neviltotās dusmās pietrūkās kājās un grīni

tad jūs no manis vēl gribat? Ko mēs te lī-
ērkšķu ceriem? — Lai jūs pateiktu, ka iedzī-
nelaimē? Jeb — jūs gribat izspiegot mani vēl
āk, lai tēvam noliktu priekšā gatavu cepeti
m salātiem!"

, nē, nē!" nelaimīgais Dags nobijās ne pa nie-
Dārgā Kete, es visādi izdomājos — visu nakti.
priekšu, ne atpakaļ! Man nemaz nav spēka no-
Katru citu — jā, bet ne jūs. Un te es esmu,
nu, ko lai daru, — ai, ai," kā bērns viņš aiz-
ju delnām, bēdās šūpodamies uz vienu un otru
visu ķermeni.

s niknumu tikai pamazām uzveica dīvainais
arī smieklīgais atklājums. Un tomēr tas glai-
Dags viņas acīs sāka izskatīties drusku pievil-
Viņai šajā ļoti nepatīkamajā stāvoklī kļuva
gandrīz tikpat žēl, kā sevis. Izgudrība pajuka,
s svešs, slepens spēks vadīja viņu turp, kur,
prātu apsverot, viņa ne labprāt būtu gājusi.

(Turpinājums sekos)

Gara KULTŪRAI

Jānis Cīrulis

UZ JAUNU JAUKU DZĪVI

No atmiņu krājuma „Mūzikanta piezīmes"

II

Uz citām jaunavām acis nemetu, un ja pametu, tad Brastiņš tūliņ atgādināja: Uzmanies, puisi! Dievmātei asaras acīs!"

Cits neatlika kā spēlēt vijoli un gatavoties uz iestāju pārbaudījumiem konservātorijā. Kad izsludināja pieteikšanos, biju jau atkal brīvs cilvēks — ārstu komisija man jau otro reizi piešķīra „balto biļeti" un uz visiem laikiem ieskaitīja zemes sargos. Šo priekšrocību man gan nekad vairs neizdevās izmantot — zemi sargāja jaunākie, bet tā ir nenosargāja.

Ticis uz brīvām kājām, tūliņ aizbraucu uz Vilķeni ciemā pie Valijas, kas jau sen mani gaidīja un aicināja .Ar viņas vecākiem iepazinos Brencēna kāzu laikā, kad, Valijas aicināti, abi ar Brastiņu ciemojāmies arī Upītēs. Viņi jau mūsu romānu zināja un no pirmajām dienām raudzījās uz to labvēlīgi. Tā reiz pie pusdienu galda, kad centāmies viens otru vislabāk apkalpot, tēvs savā rāmajā un paklusajā balsī un jaukajā tāmnieku izloksnē noteica:

„Ak tad jūs viens otram patīk gan. Nu tad turas vien kopā, iepazīstas tivak; gan jau redzes vai var saprasties. Mūs' skuķ's jau par jums vien domā un runā!"

Es turpat vai apreibu no prieka un pārsteiguma par tēva vienkāršo un tiešo valodu — man atkrita visa bildinājuma ceremonija un šaubas, sak', dos meitu vai nedos. Tad arī vienojāmies, ka dažus gadus cītīgi pastudēsim, un, kad būšu ticis uz savām kājām tad iesim pie mācītāja. Viņa posās uz universitāti, es uz konservātoriju un solījāmies Rīgā viens otru no acīm neizlaist.

Dienas skrēja nemanot. Šo to palīdzēju darbos mājā vai uz lauka ,bet lielas vajadzības nebija, jo Upītēs gājēju bija pietiekami un, kā vēroju, tā bija viena no tām latviešu lauku saimniecībām, kur saimnieks rūpējas un labi ēdina ne vien lopus, bet arī savus kalpus. Pēdējie tur dzīvoja gadiem vai arī ar Upīšu tēva atbalstu paši kļuva par saimniekiem.

Mūsu dienišķais pienākums bija sapļaut govīm sēku, un te nu man bija pirmā izdevība izmēģināt roku ar izkapti. Sākumā jau neveicās, bet drīz vien iemanījos ir pļaut, ir izkapti asināt. Citu vasaru biju labu labais siena pļāvējs, bet mans skuķītis to amatu neiemācījās nekad. Citādi viņai piemita daudz labu talantu kulinārās un citās gluži sievišķīgās mājas turēšanas mākslās.

Viņa ļoti mīlēja zirgus, īpaši savu Madīti, skaistu arabiešu ķēvīti, kuru viņai bija dāvinājis kāds krievu pulkvedis, kas ar savu stābu kādu laiku mitinājies Upītēs. Madīte sekoja Valijai kā suns un vienmēr apsveica ar priecīgu zviegšanu un bubināšanu. Ar viņu bijām šur tur izbraukuši, un Madte allaž vizināja mani no Pāles stacijas uz Upītēm vai otrādi. Kad nu Valija reiz ierosināja doties jāšus uz Rūkām un apciemot Brencēnus, tūliņ nodomāju, ka labi nebūs. Zirga mugurā biju sēdējis tikai knēveļa puikas gados ,ciemojoties uz laukiem tēvoču mājās, un droši zināju, ka savai amaconei līdzi turēt nevarēšu. Jau priecājos, ka atradās tikai vieni sedli, bet — neko darīt — sameklēja arī otrus ,un zirgi drīz vien bija apsedloti. Valija ielēca sedlos kā vāvere, bet es uzrausos, puisim piepalīdzot, savā rātnajā Brencītī un vareni izgāzu krūti. Viss likās labi, kamēr soļos jājām pa liepu gatvi uz lielceļu, bet tikko iznācām tur, Madīte uzņēma žiglu riksi; arī mans Brencis taisīja spēju izrāvienu un es gandrīz atkritu atmuguriski, uzmetot gājas gaisā ar visiem kāpšļiem. Kaut kā atkal iegrozījos drošākā pozicijā, piespiezdams ceļu zirga sāniem bet ar katru riksi dabūju krietnu sitienu pa dibenu.

„Kad tevi jupis! Tādu pēriejau nu gan es ilgi necietīšu!" nodomāju pie sevis un centos noturēt zirgu soļos. Bet Brencis, manīdams Madīti tālu priekšā, nav noturams un jono tai pakaļ turpat vai aulekšiem. Asi saraužu pavadu, un zirgs apstājas kā piekalts, bet es tai pašā mirklī pārlidoju zirga galvai! Attapies no izbīļa un pārsteiguma biju priecīgs, ka Valija manu kritienu nav redzējusi. Arī visi locekļi bija kārtībā un Brencis stāvēja turpat, kur apstājies, ostīdams manu cepuri. Rāpos vien atkal sedlos, nevarēdams īsti izšķirties — jāt uz priekšu vai atpakaļ. Te arī redzēju Valiju aulekšojam uz manu pusi vienos stiepienos. Pamanīdama, ka mēs ar Brenci vairs nesekojam, tūliņ domājusi, ka kaut kas nav kārtībā.

„Tu esi kritis! Vai sasities? Brencis taču nesāka trakot!"

Būtu jau labi, ja varētu visu nelaimi uzvelt lāga Brencim, bet tas bija visrātnākais un godīgākais zirgs Upīšu aplokā. Kad nu izstāstīju visu ,ko esmu piedzīvojis un pārcietis šai pirmajā kilometrā, Valija vairs nevarēja valdīt smieklus. Novārtījies un izspūris, es, droši vien, atgādināju viņai kādu citu bēdīga izskata bruņinieku, un kad viņa domāja, ka mēs varētu palēnām jāt arī mājup

(Turpinājums 8. lpp.)

Pēteris Ērmanis

MĒS SIRMIE . . .

Šie divi vārdi Maijas vēstulē:
„Mēs, sirmie" — sirdī man un dvēselē
Ar visu patiesību ieskanējās.
Aiz gadu kalniem rīta saule smējās.
Tad — kvēla vēstulis ik rindiņa.
Nu tas — vien tāla, tāla atblāzma.
Jā, sirmie mēs. Bet citā skaidrībā
Spīd cita gaisma mūsu draudzībā.

AR SMAIDU...

Jauns karikatūrists stājas publikas priekšā

Laikam nebūsim daudz nogrēkojušies pret patiesību teikdami, ka labu feļetonu uzrakstīt ir daudz grūtāk nekā labu ievadrakstu, tāpat uzzīmēt labu karikatūru nav vieglāk kā uzgleznot labu portretu. Mēs, latvieši, palaikam esam bijuši pasmagi pēc dabas, — viegls smaids, elegants humors, labsirdīgs šaržs mums, ar maz izņēmumiem, ir patāla lieta, tāpēc jāpriecājas par katru jaunu talantu ,kas parādās šai nozarē. Diemžēl, kopš aprimusi Rirdāna smaidīgā ota, īsts humors līnijās tverts, mūsu preses slejās parādās reti.

Bet nule savu vārdu šai žanrā pieteicis jauns talants — Rusiņš Kaufmanis ,kas stājas atklātības priekšā ar savu pirmo darbu skati 11. oktobrī Ītona auditorijas 7. stāvā Toronto. R. Kaufmanis šai izstādē debitēs ar 40 liela formāta karikatūrām krāsās, rādot no smaida puses ievērojamākos kanadiešu valstsvīrus, aktierus, mākslinie-kus, sportistus un citas sabiedrībā labi pazīstamas personas, citu starpā St .Lorāna, Dž. Dīfenbeikera, Gardnerera, Frosta, N. Filipa, Glena Gulda, Ketes Rīdas, B .Cilkotes, M. Deivisa, T. P. Tailora, lauzēja Vatsona, un daudzu citu pazīņu sejas.

R. Kaufmanis par karikatūru mākslu interesējās jau no zēna gadiem, iedams Pļaviņu ģimnazijā ,studējis visus pieejamos materiālus šai branšā, rūpīgi pētīdams franču slaveno karikatūristu darbus, angļu šaržistus, un uz savu uzdevumu skatās ar lielu nopietnību, atzīdams, ka karikatūristam jābūt labam psichologam un cilvēku pazinējam. Interesanti būs vērot, kā jaunais mākslinieks, kas savu maizes darbu strādā Ontario Haidro par zīmētāju, spēs parādīt savu īpatnējo seju blakus mūsu pazīstamajiem karikatūristiem — Ed. Keišam un H. Bergam, tāpat, kā viņu vērtēs kanadiešu kollēgas.

R. Kaufmaņa izstāde būs atvērta katru dienu ,izņemot svētdienas, līdz 19. novembrim.

Prof. H. Biezais

VĒSTURNIEKA VIĻA BIĻĶINA 70 GADI

Šovasar kādā jaukā jūlija svētdienā mūsu senvēsturniekam Vilim Biļķinam piepildījās 70 gadu. Kad pirms dažiem gadiem apciemoju viņu Lucernā, viņš man sūdzējās, ka Lucernā ir grūta dzīve. Viņš neteica, ka tā ir trimda ,ka šveicieši nebūtu laipni un izpalīdzīgi, sniedzot pelnītu atbalstu vecuma dienās. Nē, viņš bija neapmierināts, ka logam tieši pretī atradās augstais Pilatus, kura galva allaž ietinusies mākoņos. Trūkstot plašāka skata. Kaut man sākumā bija grūti saprast tādu žēlošanos par Šveices varenajiem kalniem ,tad vēlāk radās izskaidrojums. Plašās Zemgales dēls, kas ļoti dziļi ir iesakņojies savā dzimtajā novadā, necieš tik jūtamu skata ierobežojumu .

V. Biļķins ir dzimis Zālītes pagastā lauksaimnieka ģimenē. Turpat arī baudījis savu pirmo izglītību. Pirmais pasaules karš viņu aizved uz Tālajiem Austrumiem, kur viņš sastopams Imantas pulka rindās. Pēc atgriešanās brīvajā Latvijā viņš vairs nav nekāds jauneklis, bet jau vīra gados. Viņš tūliņ iestājas Latvijas universitātē un pieder pie tās jauno studentu grupas, kas studē, nedomājot par praktiskā darba iespējām nākotnē. Viņu interesē pati vēstures patiesību ieskatīšana.

Uz visu mūžu viņš pateicīgā piemiņā ir ieslēdzis savu toreizējo skolotāju profesoru L. Arbūzovu, kuram pašam bija laba Rietumeiropas skola un kurš bija jau tolaik ieguvis atzīšanu ārpus Latvijas robežām. Te Biļķins mācās melno un nepateicīgo vēstures avotu analizes darbu. 1927. g. viņš ar spožām sekmēm beidz vēstures nodaļu mūsu universitātē. Arbūzovam nav šaubu par to, ka Biļķins nopietnās studijās ir izaudzis par jaunu un daudz apsološu zinātnieku. Bet tai laikā jau Arbūzova paša pozicija bija kļuvusi vāja viņa izteikto baltvācu interešu dēļ. Un V. Biļķinam ceļš uz zinātnisku darbu nebija viegls. Līdz 1935. g. viņš strādā par vēstures skolotāju dažādās Latvijas ģimnazijās.

V. BIĻĶINA ZINĀTNISKĀ DARBĪBA LATVIJĀ

Taču zinātnieka dzirksts viņā nekad nenodzisa. Savu studiju darbu viņš papildina un tas vācu tulkojumā iznāk jau 1928. g. ar nosaukumu „Die Spuren von Vulgata, Brevier und Missale in der Sprache von Heinrichs Chronicon Livoniae". Studējot vēsturi Upsalas universitātē, man bija dziļš prieks noklausīties, kā zviedru vēstures profesors uz šo darbu norādīja kā uz paraugu ,kā jāanalizē Viduslaiku vēstures chronikas. Tas ir daudzkārt citēts starptautiskā vēstures literātūrā. Dažus gadus vēlāk viņš izdod savu darbu „Indriķa Livonijas chronika Vidus laiku gara gaismā" (1931.). Pēc tam seko vesela rinda darbu; „Nameikis un viņa laikmets" (1935.), „Pētījumi par Rīmju chroniku" (1936.), „Zemgaliešu cīņas ar bīskapiem un ordeni 1936), „Kuršu brīvības cīņas" (1936.). Seko liels skaits rakstu dažādos izdevumos, un pats pēdējais ir šogad Ņujorkā iznākušais „Viestarts, kā zemgaliešu valstsvīrs".

Latvijas nacionālajai valdībai Biļķina pētījumi nebija pagājuri garām, un tā viņu aicināja par Rīgas pilsētas vēstures archīva direktoru. Tā bija īstā vide, kurā viņš jutās apmierināts. Viņš šo archīvu modernizēja un pamazām izveidoja spējīgu darbinieku saimi. Vairākkārt viņš ir devies ceļojumos uz Rietumeiropas lielākajiem archīviem, lai iepazītos ar to organizāciju un darba metodēm, bet arī lai apzinātu jaunus Latvijas vēstures materiālus. Šo spoži pasākto darbu pārtrauc pazemojošās okupācijas. B. savu archīvu mīl, un, kad vācieši to aizved no Latvijas, viņš dodas līdz. Archīvs Čechoslovakijā krīt krievu rokās.

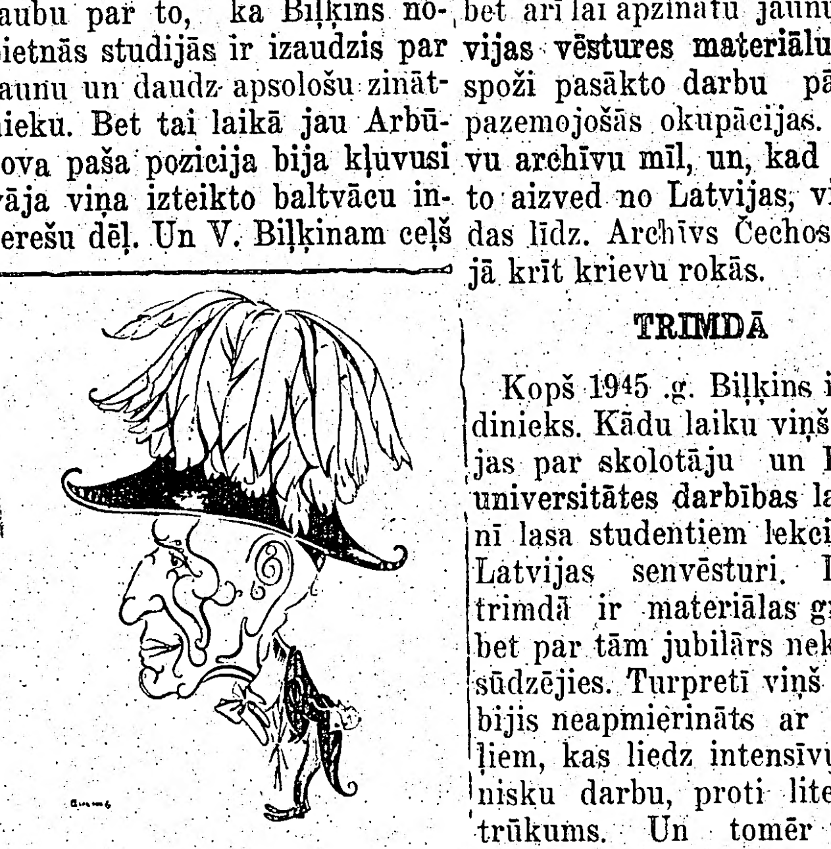

R. Kaunmaņa šaržs — V. Masiļs.

TRIMDĀ

Kopš 1945 .g. Biļķins ir trimdinieks. Kādu laiku viņš darbojas par skolotāju un Baltijas universitātes darbības laikā tanī lasa studentiem lekcijas par Latvijas senvēsturi. Dažbrīd trimdā ir materiālas grūtības, bet par tām jubilārs nekad nav sūdzējies. Turpretī viņš allaž ir bijis neapmierināts ar apstākļiem, kas liedz intensīvu zinātnisku darbu, proti literātūras trūkums. Un tomēr trimdas presē, it sevišķi Ceļa Zīmēs, DV Vēstnesī u. c. ir publicēti daudzi raksti. Tie palaikam ir īsi, un lasītājs, kas nav iesvaidīts vēstures pētniecībā ,var viegli tiem paiet garām. Bet katrā no tiem ir iztirzāta kāda svarīga problēma mūsu senvēsturē. Un tā ir analizēta tik pamatīgi un dziļi, ka tur maz kas ir pieliekams. Šie raksti, ārēji skatoties, ir pavisam nelieli, bet aiz tiem dažos gadījumos ir varāku mēnešu un gadu darbs.

Piepildoties 70 gadiem, cilvēkam pašam ir tiesības skatīties atpakaļ uz padarīto, un citiem to vērtēt. Ko Biļķins pats domā par saviem darbiem, mēs nezinām. Viņa dzīves stils robežojas ar askētismu. Viņš visu savu mūžu ir piederējis pie klusajiem darba darītājiem, kas nav pratis populāro pašreklāmas mākslu. Viņam nav arī draugu, kas būtu kvēpinājuši panēgirisku vīrāku.

V. BIĻĶINS SAVUS ATZINUMUS BALSTA UZ DROŠIEM PAMATIEM

Nav nekādu šaubu, ka Biļķina darbam ir monumentāla nozīme mūsu vēstures pētniecībā. Kā viņš to ir panācis? Pamatā ir viņa personīgās dāvanas, bet blakus tām, arī spēja koncentrēties uz vienu noteiktu laikmetu. Visi viņa pētījumi saistās ar 12. un 13. g. s.

Viņš savus pētījumus ir allaž noracis mīksto un nedrošo virskārtu ,lai savas domu celtnes balstītu uz drošākiem pamatiem. Te tikai viens piemērs. Latvijas senvēsturi kopš pagājušā gadsimta vidus spožās krāsās apdzejoja dzejnieki. Sevišķi liels bija kārdinājums runāt par senajiem latviešu valdniekiem. Par tiem arī runāja aicināti un neaicināti vēsturnieki ,līdz beidzot radās stāvoklis, kur vairs nevarējām atšķirt dzejisku mītu no vēsturiskas patiesības.

Baltvācu un kaimiņu vēsturnieki smējās par tādu vēstures pētīšanu. Bet tad Biļķins publicēja savu darbu par latviešu senajiem dižciltīgajjiem.Arī aiz šī viņa darba stāvēja daudz pūļu. Tā bija radniecisku starptautisku parallēļu uzrādīšana Viduslaiku vēstures literātūrā. Šo Biļķina analižu priekšā pazuda skeptiskie smaidi. Viņš mums atdeva mūsu senos dižciltīgos. Katrā ziņā arī viņš pats pieder pie to saimes, tikai viņš senā Zemgales šķēpa vietā ir izvēlējies spalvu. Mēs ceram no viņa sagaidīt vēl daudzus darbus, un viņš kā dzimtenē, tā trimdā ir izcils latviešu viduslaiku vēsturnieks.

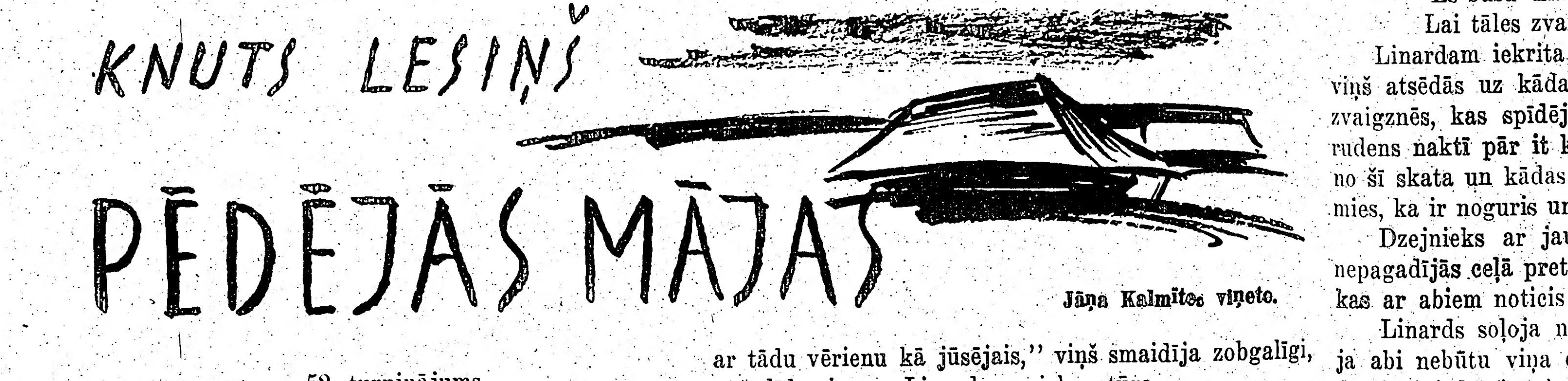

KNUTS LESIŅŠ

PĒDĒJĀS MĀJAS

Jāņa Kalmītes viņeto.

52. turpinājums

Viņi saķērās rokās, iebīdīdami jaunkundzi vidū un uznesdami augšā pa kāpnēm līdz trešajam stāvam, viņai sākumā protestējot un pieminot, ka esot smaga, lai kungi nenotērējot pēdējos spēkus, kas varētu vēl noderēt derīgākiem pasākumiem. Taču beigās viņa samierinājās ,atspiedās ar vienu roku uz katra nesēja pleca, piebilzdama ar izsmieklu: „Nesteidzieties tik ļoti, man ir gluži pa prātam!"

Abi, drusku aizelsušies, palēnināja soļus,, kamēr sasniedza jaunkundzes dzīvokli trešajā stāvā.

„Es varētu piedāvāt jums glāzi ūdens — atelsties," viņa smaidīja, „bet ir jau vēls, Konrādam vajadzīgs miers, un jums tāpat . . . Ja varat, trieciet abus palikušos cieminus mājās, cik drīzi iespējams," viņa pavērās Linardā.

„Tātad mēs netiekam ieaicināti Anitas dzīvoklī par mūsu pūlēm!" zobojās Ārens.

„Metiet mieru saviem jokiem, Konrād, jūs nemaz neilgojaties tanī iekļūt," jaunkundze noraja Ārena mēļošanu. „Bez tam — kas zina, varbūt es aicinātu kādu iekšā, kas mani uznestu viens pats. Tikai tāda nebūs, esmu par smagu . . . Ar labu nakti!" viņa pazuda savās durvīs ar drusku skumju smaidu.

Abi kungi, drusku elsdami, kāpa lejā.

„Jūs taču neļaunojaties,Maldav?" ierunājās Ārens. „Ievilināju jūs šai pastaigā bez sevišķa nodoma. Ko lai es runātu visu ceļu ar kādreizējo sievas draudzeni? Bez tam — viņa ir labs cilvēks, drusku laipnības ar tādu mazu niekdarību viņai paliks prātā. —

Gunārs pa to laiku noteikti nebūs juties garlaikots. Es tik gari runāja un lēni soļoju, lai dotu jums kādu iemeslu aizkavēties. Neesmu no tikumības policijas: lai parunājas dzejnieks ar savas dzejas sapratēju.

Tas būtu mans mazais plāns, parallēli jūsu lielākajam, kaut gan radās tikai pēdējā brīdī un nebija iecerēts ar tādu vērienu kā jūsējais," viņš smaidīja zobgalīgi, atvadīdamies no Linarda uz ielas stūra.

„Paldies, es sapratu," atņēma Linards. „Atgriežoties pie jūsu piezīmējumiem pašā sākumā par „māņu mērķiem", ir tiesa, bet ne katru vārdu un situāciju varam iepriekš tik noteikti aprēķināt. Tai ziņā varbūt jūs cenšaties mani novērtēt augstāk, nekā esmu pelnījis. Pasprūk vārdi temperamenta dēļ, un gadās stāvokļi, kuŗus nevar paredzēt, prāts tikai vēlāk seko kā šujmašīna, mēģinādams šūt taisnu greizi sadiegto vīli . . . "

Ārens smaidīja: „Man arī likās, ka jums kaut kas slīd no rokām citādā veidā, kā bijāt paredzējis . . . Šā vai tā — plāns labs, nodoms nav sodāms, kaut gan jutos kādu brīdi ļoti izāzēts drauga Andreja labā.

Tad nu jums vēl paliek Gunārs. Varbūt sastapsit ceļā, soļojot kopā ar Āriju uz Anitas dzīvokli.

Man gan likās, ka Anita jau norakstījusi māsīcu zaudējumos, un varbūt arī nekā neiebilstu, tikai veids un sabiedrība cienījamai skolotājai ne visai patika.

Bet kur tad nu būtu palikuši tādi solidi veidi un tradicijas, ka pēc pirmā vārda vai skūpsta varētu kādu nedēļu palaist starpā . . .

Labi, sāku atkal pļāpāt. . . . Arī mūsu nakts ir saīsinājusies, ne tikai diena. Man jāiet uz citu pusi."

Viņi atvadījās šoreiz ar abpusīgi ciešu rokas spiedienu.

Viņš bija atkal palicis viens, jau kuŗo reizi šodien.

Kad kamols, kas šķitās esam viņa rokās, šķetinājās un šķetinājās, reizēm pat likās — pēc viņa gribas, viņš varēja tā šķetināšanos drusku paātrināt vai aizturēt, bet tomēr tā nebija viņa dzīve, tikai viņa iejaukšanās citu dzīvē.

Varbūt kaut kas vairāk palika aizķēries no pašā mūža pie krustmātes Annas, pie Marijas vai brāļa, kas abi bija pilnīgi pretstati, katrs paužot zināmu cietumu, un tas viņam nepatika, veltīgi mēģinot iejusties viņu raksturos.

Es būšu klāt kā nakts, kas noslēpj tuvo,
Lai tāles zvaigžņu gaismai atsegtu . . .

Linardam iekrita prātā Gunāra dzejas rindas, un viņš atsēdās uz kāda nama kāpnēm, lai paraudzītos zvaigznēs, kas spīdēja kaut kā neganti un dziļi šai rudens naktī pār it kā izmirušo pilsētu. Viņš sareiba no šī skata un kādas smeldzīgas vientulības apzinādamies, ka ir noguris un nejauši te varētu iesnausties.

Dzejnieks ar jaunkundzi bija viņa dzīvoklī, jo nepagadījās ceļā pretī nākot; būtu vismaz jāpaskatās, kas ar abiem noticis . . .

Linards soļoja naskāk, domādams, ka būtu labi, ja abi nebūtu viņa dzīvokli atstājuši. Gunārs likās drusku piedzēries, bet varbūt ar nolūku . . .

Dzīvoklī viss biju klusi, kamīnā gruzda pēdējās ogles, šur tur gulēja šķīvju lauskas. Nebija ne vēsts no Gunāra un Ārijas.

Viņš uzgrieza gaismu gaitenī, paskatījās vienā un otrā istabā, kamēr apstājās pie tās pašas, kurā bija pirmīt dzejnieku un Āriju ievedis.

Ārpusē bija piesprausta ar paprāvu naglu (droši vien no dedzināmām mēbelēm izvilktu) papīra lapa, uz kuŗas bija uzrakstīts lieliem kaligrafiskiem burtiem: Šeit dus dzejnieks un viņa mīlestība. Lūdzu stipri klauvēt!

Linards pasmaidīja un pieklauvēja, vienreiz, otrreiz, kamēr nodomāja, ka uzraksts varbūt jau novecojis, dzejniekam kaut kur pazūdot citā ceļā un metot līkumus, vadot Āriju mājās, un ja ne, viņš tikai varētu paskatīties, vai viesiem netrūka kādas segas.

Istabā dega zemā galda lampa, ārpus tās gaismas loka izskatījās tumšas abu gulētāju lūpas, kas bija sārtas un puspavērtas pirmajā mīlestības noguruma miegā. Dzejnieka svārki bija pārmesti abu augumiem, tomēr atstājot neapsegtu kādu stūrīti meičas atpogātajā blūzītē, no kuŗas pret dzejnieka plaukstu bija izvēlusies balta, maiga krūts.

Linards noskatījās abu pusatvērtajās mutēs un jaunības vaibstos pussmaidīs, pussērīgi un pat drusku skaudīgi. Tad sameklēja kādu segu gaiteņa skapī un pārsedza abus mīlniekus līdz ausīm. Grasījās nogriezt gaismu, bet iedomājās, ka tas nebūtu labi un viena vai otra pamošanās gadījumā varētu radīt nevajadzīgu apjukumu.

Vēl pārstaigājot dzīvokli, viņam grasījās kaut ko piekārtot, bet tad viņš atcerējās, ka tas tik un tā paliks aizmirstībai un postam.

Klusinātiem soļiem viņš aiztaustījās savā istabā un uzklāja gulamo veļu vājai. Tā viņš bija ieradis gulēt kopš zēna gadiem, ar tādu stipru ieradumu, ka nevarēja gulēt labi viesnīcu gultās. Viņam vienmēr vajadzēja kādu uzklājamu vāļu.

Kādu brīdi viņa domas maldījās izmisīgi gar šīs dienas notikumiem, pēkšņi aizķeŗot ar kādu asumu vai smeldzi, kamēr arī viņa prāts apgura un viņš iemiga, nenogriežot gaismu, tāpat kā istabā, kurā bija atstājis guļam dzejnieku un viņa mīlestību.

Viņam likās, ka kaut kur kaut kas nodārd; pēc tam aizvien stingrāk tika spaidīts viņa plecs.

Linards pamodās, uzskatīdams dzejnieka naīvi nopietno un tomēr smējīgo seju, cenzdamies atcerēties, kas īsti noticis.

Piedodi, ka nodārdināju ar pieri durvis, domāju ka veŗas uz tavu pusi, izrādījās otrādi . . . "

„Tas nekas, durvīm savi principi . . . " noņurdēja Linards. „Kas vainas?"

„Vai tev nav kādi galvas vai miera pulveri?"

„Virtuvē ir sodā lielā krājumā, ja kas kait māgai," žāvādamies norūca Linards.

„Cita nekā nava, vari joprojām dabūt tēju, kafiju vai konjaku, pastumdies pats virtuvē — uguns uzgriežamais pa kreisi, skapis pa labi. Ņemi ,ko vēlies. Kas tev lēcies?" Ar pētīgu smaidu viņš vērās dzejniekā.

„Man nekas . . . Ārija nelaimīgā ,grib raudāt, — svešā dzīvoklī un tā . . . kā viss gadījies."

„Tas būtu normāli," pasmaidīja Linards, „vai dikti raud? Kāda lēkme?" viņš apjautājās līdzjūtīgi.

„Vēl nav sākusi, varbūt gaida mani atgriežamies, tad sāks bimbāt."

Linardam paspruka smiekli, skatoties Gunāra sejā, kurā nevarēja samanīt ne mazākās jokdarības pazīmes, bet kas tomēr vedināja smaidīt.

„Piedāvā to pašu sodā . . . Un paņemiet veļu, palagi ir gaiteņa galā skapī," Linards ieteica lietišķi. „Viss ir jūsu rīcībā . . . Īstenībā, zini ko, Gunār? Lai jums paliek dzīvoklis, es rītu vai parīt tik un tā iešu prom. Gaitenī pa kreisi pie uguns ieslēdzēja ir otras atslēgas. Dzīvo, kā vēlies. Virtuvē vēl ir pārtika, pat dzērieni . . . tikai nenokavē atkāpšanos. Pasaki meičai, ka viņa ir saimniece, ne es."

„Paldies, saimniek, citos laikos kristu ap kaklu un sauktu par krusttēvu, tagad — nezin vai dabūsim no tevis iekasēt pirmo īres maksu," atsaucās Gunārs. „Mums ar Āriju jāapspriežas, vai varam pieņemt tik lielu mantojumu."

(Turpinājums sekos)

V. PALMA
HO 1-3670 no plkst. 6 rīta līdz 12 vakarā VISU DIENU
G. Batcheller, Broker — 33 Fairview Blvd.

NEMAKSĀJIET VELTI ĪRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

SKAISTAJĀ PLAYTER rajonā, dažus soļus no Danforth: 10 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja, ūdens - eļļas apkure, 2 vannas istabas, 2 virtuves. Mūra garāža. Iemaksa $5.000.-.

BROADVIEW - DANFORTH rajonā: 8 istabu dubultķieģeļu māja, eļļas apkure, 3 virtuves, privāts iebraucamais ceļš un garāža. Iemaksa tikai $2.000,-. Kopīgā cena $13.000,-.

DONLAND - MORTIMERE rajonā: 6 istabu dubultķieģeļu māja, 2 virtuves, eļļas apkure. Iebraucamais ceļš. Kopīgā cena $13.000,-, iemaksa $2.000,-. Atlikums uz vienu 10 gadīgu obligāciju.

Mēs sagādājam aizdevumus uz visizdevīgākiem noteikumiem. Ja jums ir $500 vai vairāk naudas tad zvaniet mums savlaicīgai informācijai.
Mēs piedāvājam mājas visos pilsētas rajonos

- Līgavu buķetes un citi ziedu sakārtojumi eiropiešu un kanadiešu stilos.
- Visplašākā izvēlē griezti ziedi un podu puķes.
- Kanadas latviešu daiļamatnieku savienības salons.

802 Bathurst ielā pie Bloor,
tel. LE 3-3884, Toronto

LOTUS

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St. W. Toronto pie Grace, LE 5-6792

A EGLĪTIS — RADIO un TELEVĪZIJAS VEIKALS-DARBNĪCA
IERĪKO TV ANTĒNAS.
Atvērts līdz plkst. 9 vakarā 6 dienas.
161A Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 7-1401

DĀMU FRIZIERSALONS
ERNA SILĀRE
428 St. Clarens Ave., Toronto, Ont.
Tel. LE 1-5937. (Bloor - Lansdowne)

Pieņemam pasūtinājumus audumiem
Vienmēr krājumā:
olecu lakati, galvas lakati, latviski spilveni un sedziņas

HANDWEAVING Studio
Tel. WA 2-1315
Velta Vilsons, 76 Avenue Rd., W., Toronto

SAIŅI UZ LATVIJU ZIEMSVĒTKU SEZONĀ ORBIS saiņi uz LATVIJU 4 nedēļu LAIKĀ LABĀKĀS KVALITĀTES PRECES. ZEMĀKĀS CENAS. LABĀKĀ PREČU KVALITĀTE.

ORBIS sūta visāda veida preces, ko ielaiž PSRS iestādes. Zemāk minētajās cenās ietelp PSRS muita un citas nodevas.

Licencei, pasta izdevumiem, apdrošināšanai jāpiemaksā katram sainim uz Eiropas Krieviju $6.50, uz Sibīriju $7.90.

Produkti

Sviests	1 kg	$2.65	Šokolāde	1 kg	$3.55
Siers	1 kg	$2.50	Rieksti	1 kg	$2.75
Tauki	1 kg	$1.80	Plūmes	1 kg	$5.00
Bekons	1 kf	$2.60	Rozīnes (mazās)	1 kg	$1.50
Dūmdesa	1 kg	$2.80	Rozīnes (lielās)	¼ kg	$0.75
Šķiņka desa	1 kg	$2.50	Dāņu saldumi	½ kg	$3.25
Aknu pastēte	1 kg	$2.60	Kafija	1 kg	$3.60
Ziepes	1 kg	$1.05	Kakao	1 kg	$3.90
Žāvēti augļi	200 gr	$0.80	Cigaretes 10 pac.		$4.25
Medus	1 kg	$2.25	Ziemsvētku saldumi 20 gr		$1.25

Cukurs	22 mārc. $6.45	plūs $6.50.	Kopā	$12.95
Tauki Bekons	22 mārc. $15.40	plūs $6.50.	Kopā	$21.90
Speķis	22 mārc. $17.90	plūs $6.50.	Kopā	$24.40

Labas tekstilijas un pieņemamas cenas

Uzvalku drānas, sākot ar $8.50 par 3½ jardiem.
Mēteļu drānas dāmu un kungu mēteļiem, sākot ar $9.50 par — 3½ jardiem.
Kleitu drānas, dubultplatas, ar zīdu — $4.38 par 2½ jardiem.
Visāda veida tekstilijas.

Augstas kvalitātes ādas un ādas izstrādājumi

Virsādas, melnas un brūnas 2 kg svarā (5—6 pāriem kurpju) $18.00.
Zoļādas 4 mm biezas, $3.95. Oderes ādas $0.44 kv. pēda.

Zāles:

Cortison 25 mg 50 tabl $9.50		Vit. B. -inj. 10. c 6 amp $1.20
Cortison 5 mg 100 tabl. $7.50		Vit. B. inj 6 amp $1.00
Streptomycin 10 grami $2.60		Serpasil 25 mg 100 tbl $2.50
Isoniasid (rimifon) 1.000 tabl. 50 mg $4.60		Serpasil -apresol 100 tbl $2.50
		Largactil (cenactil) 100tbl $3.00
P.A.S. 0.5 gr. 500 tbl $3.50		Cardiozol 25 mg 100 tbl $3.50
Phenobarbital 100 tbl $1.00		Glucose inj. 100 cc $1.85
Multivitamin 100 tbl $1.60		Saccharin 1000 tbl $0.50
" 1.000 tbl $750		Daudz citu preparātu par
Vit. B. -comp. 500 tbl $4.00		pieņemamām cenām.

Sniedzam plašu informāciju pa pastu vai telefonu, kā arī pieņemam pasūtinājumus pa telefonu vai pastu.

ORBIS

298 BATHURST ST., TORONTO 2 B., ONT. CANADA. TEL. EM 4 - 2810.
Atvērts ik dienas līdz pl. 8 vak., sestdienās līdz pl. 6 vak.
HAMILTONĀ zvaniet JA 8 - 5257,
mūsu aģents ieradīsies pieņemt pasūtinājumu.

C.G. TODD LTD.
REAL ESTATE
Aizdevumu sagāde. Lielākais nekustamu īpašumu pirkšanas un pārdošanas birojs Hamiltonā.
418 MAIN ST., E., HAMILTON.
OJĀRS IEVIŅŠ. Tel. JA 8-6336. VALDIS TUKLERS.

Mann Martel REALTORS LTD
A. KAMPE 1499 Yonge St., WA 4-0901,
mājās OX 1-8179,
piedāvā mājas visos pilsētas rajonos par dažādām cenām un iemaksām.
AIZDEVUMU SAGĀDE
par 3 proc. gadā.

LATVIEŠU VEIKALS
THE SPRING
MARKETERIA

Pārtika — Delikateses
- SVAIGA GAĻA
- AUGĻI — SAKNES
- EIROPAS KONSERVI
- SIERI UN MAIZES

113 Roncesvalles Ave.
Sunnyside rajonā Toronto
Tel. LE 4-2515
A. & M. KŪLAIŅI

IECEĻOŠANAS, IZCEĻOŠANAS vīzu, pasu, uzturēšanās atļauju, laulības šķiršanu legālizācijas un citas lietas administrātīvās iestādēs kārto
ALEKSANDRS KĀNBERGS
596 Sherbourne St., Toronto
(pie Bloor St.), tel. WA 1-7149

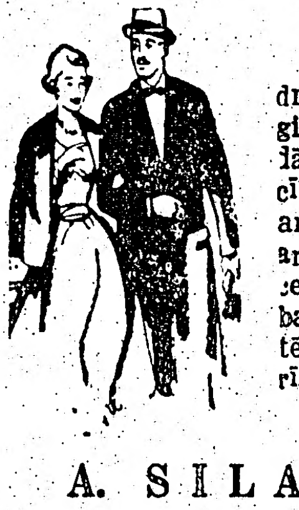

1001
drēbju paraugi kungu un dāmu drēbniecībā. Labākie angļu audumi ar pieņemamu cenu katra kabatai. Garantēts darbs. Tīrīšana un krāsošana.

A. SILAVS,
415 Dundas St., E., Toronto (pie Parliament St.). Tel. EM 4-0086.
Atvērts no plkst. 8—8 vakarā

NATURAL GAS

bryant
Gāzes krāsnis

LATVIEŠU UZŅĒMUMS
Atzīts speciālists ar 25 gadu praksi. Mūsu darbu pārbauda GAS Co pilnvarotie. Beidziet „šķipelēt" ogles, laiks pāriet uz automatisko eļļas vai gāzes apkuri.
Lūdz zvanīt LE 1-2554, 15 Barton Ave., Toronto
Mūsu firmas darbus veic latviešu meistari. Speciāla atlaide latviešiem. ARTURS GARNEJS

Iris LATVIEŠU PUĶU VEIKALS
588 BLOOR ST. W. TORONTO, tel. LE 1-5635
Griezti ziedi un ziedu sakārtojumi katram gadījumam.
Podu puķes, zaļumu stādi un palmas.
Sudraba rotas lietas.
PIEGĀDE MĀJĀS. TEL. MĀJAS HO 1-5213

MURRY'S PHARMACY **E. GALDIŅA** 3108 Dundas St., W., Toronto. RO 7-8468
Zāļu pagatavošana. Bezmaksas piegāde mājās. Kosmetika.
Filmas. Sūtām medikamentus uz Latviju.

LABĀKĀ ATSPIRDZINĀJUMA IEPIRKŠANA

Kur vien jūs iesat, redzēsit, ka kanadieši priecājas par atspirdzinošo, aukstu kā ledus Coca - Cola. Tas ir Kanadas dzirkstošais un atspirdznošais dzēriens. Pasniedziet Coca - Cola jūsu ģimenei pēc iespējas biežāk, vienalga, eiropejiskās vai jaunkanadiešu maltītēs. Iepērkoties, neaizmirstiet paņemt mājās Coke.

SERVE Coke ICE COLD
Coca-Cola
DZER
Coca-Cola
RŪPNIECĪBAS ZĪME REGISTRĒTA

„Coca Cola" un „Coke" ir reģistrēta Coca - Cola sabiedrības rūpniecības zīme.

JAUNS!
NAUDAS PĀRVEDUMI
uz visām U.S.S.R. daļām,
LATVIJU, IGAUNIJU, LIETUVU.
PIEGĀDE 2 NEDĒĻĀS
Pilnīgi garantēti. — Oficiāli.
100 rubļu — $10.00

Maksa par katru pārvedumu $5.00. Maksimālais pārveduma lielums $50.00. Bet jūs varat sūtīt tik daudz pārvedumu, cik vēlaties.

GRAMERCY
744 Broad St., Newark, N. J. U.S.A.

Licensed and Bonded by N. J. State Banking Commission.

COOK BOOK of Attractive Meals
Autore: Ženija Huns, cena $3.95
Pilnīgs apvērsums kulinārā mākslā
Dabūjama
DV GRĀMATNĪCĀ
123 Huron Street, Toronto, tel. EM 8-0792

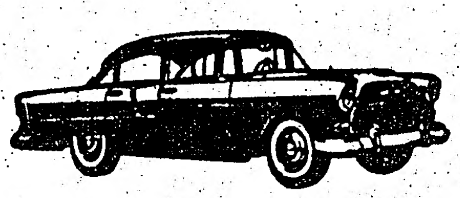

Ing. M. MARDI'S
AUTOVADĪŠANAS SKOLA
490 College St., tel. WA 4-8219, Toronto
Automatisko un standarta transmisiju auto.

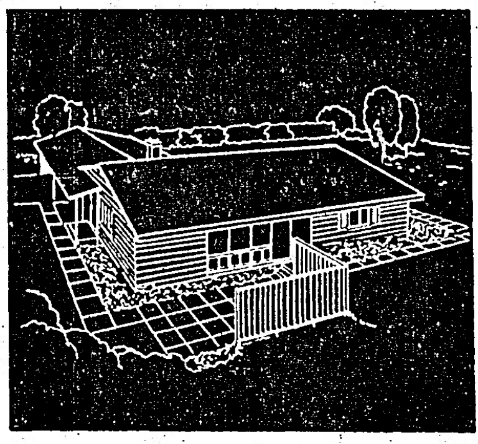

ARNOLDS BĒRZIŅŠ
REAL ESTATE
INSURANCE • MORTGAGES
316 Harbord St., tel.
LE 4-8447, Toronto

Piedāvā mājas, veikalus, apbūves gabalus visos pilsētas rajonos; farmas visā Ontario.

— Palīdz aizdevumu un obligāciju sagādē. — Apdrošina automobiļus, mājas, mēbeles, kažokus, vērtslietas, slimības un nelaimes gadījumiem, zādzības u. c.

Pārstāvis:
VILIS SKUJA.

FARMAS:
HUGO OZOLIŅŠ,
Tel. 202R2 GRAND VALLEY

ARNOLDS BĒRZIŅŠ
NOTĀRS
veic notariālus pakalpojumus: trešdienās no pl. 6—9 vakarā, sestdienās no pl. 9—12 dienā.

Forsyth
Maker of Canada's Finest Shirts

Vairāk kā 50 gadu John Forsyth Limited labie amatnieki ražo augstas kvalitātes kreklus. Katrā Forsyth kreklā ir ierakstīta garantija, kas jums dod tā labās kvalitātes nodrošinājumu.

Dr. JĀNIS REKAI chirurgs un dzemdību palīdzība
Dr. PAULS REKAI iekšķīgās slimībās un Rentgena uzņēmumi
219 St. Clair Ave, W. Toronto, Ont. WA 3-2395
Iepr. telef. pieteikšanās

Zobu ārsts Dr. N. NOVOŠICKIS
(Lietuvietis). Diplomēts Vācijā un Kanadā
345 Bloor St., W. (tuvu Spadina Ave.)
Zvanīt WA 3-2003 pēc norunas pp. un vakaros katru dienu
Runā vācu un slavu valodas

SAKAS PARCEL SERVICE
314 BARTON ST., E., HAMILTON, ONT., CANADA

Mēs sūtām, tāpat kā agrāk, ar UKRAINSKA KNYHA starpniecību jūsu pašu gatavotus saiņus: pārtiku, zāles, apavus
Muitu un citus pārsūtīšanas izdevumus nokārto UKRAINSKA KNYHA. Mūsu veikalā mums ir labākie angļu audumi, ādas jakas, labas ādas apavi u. c. Nosūtām no Kanadas arī pa gaisa pastu pulksteņus, foto aparātus, zeķes un citas lietas. Nosūtām no Zviedrijas pārtikas standartsaiņus, visāda veida zāles, vitamīnus.

5 kg šokolādes	$27,00	10 kg cūku tauku	$25.50
5 kg ziepju	$8.50	10 kg cukura	$14.00

17 akmeņu Šveices rokas pulkstenis $27.00

Apgāda „ZELTA ĀBELES" agrāk izdoto grāmatu izpārdošanas saraksts - cenrādis

	Pilnā maksa: $	Pazemināta maksa: $
T O N E — kartonā	12.00	8.40
Latvian - Literature, iesieta	6.70	4.70
A. Liepas - Rīgas privātdetektīvi, broš.	2.00	1.40
tp. ies.	2.80	1.95

DV GRĀMATNĪCĀ
123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada.

OSKARS
Pārstāvji la
KLAUSIETIES MŪSU S

HAMILTONAS DAUGAV
rīko
sestdien, 1957. g. 12. oktobrī, pl. 6,1
Šeraton zālē
GADA SVĒ
Svinīgs akts. • Priekšnesumi: piedalās sieviešu
Saviesīgs vakars. • Sākums pl. 8,00. • Atspird
Ieeja uz aktu pret ziedojumiem, saviesīgajā vakarā

SV. KATARĪNES LATVIEŠU MEDNIEKU
rīko sestdien, 19. oktobrī, plkst. 7,30 vakarā, Slovak
MEDĪBU SEZONAS A
Starplaikā kluba veiksmīgāko makšķernieku
latviešu deju kapella. Atspirdzinājumi.
Ieeja: kungiem — $1.50, dāmām — $1.00.

LATVIEŠU KATOĻU KULTŪRAS CEN
KANADĀ
rīko
SAVIESĪGU VAKAR
AR DEJĀM
12. oktobrī, plkst. 7,30, Ukraiņu baznīcas
404 Bathurst St., Toronto.
LABA MŪZIKA. • BUFETE.
Visi laipni iel

ZIGFRIDS ART POTTERY
ZIGFRĪDA JURŠEVSK
KERAMIKAS DARBNĪCA - VEIKAL
1425A BLOOR ST., W., TORONTO. TEL. LE 6
viena tramvaja pietura rietumos no Lansdow
Krājumā latviska un moderna keramik
Pieņem arī pasūtinājumus dažāda veid
keramikas izstrādājumiem.

S. & G. TIRE SERVI

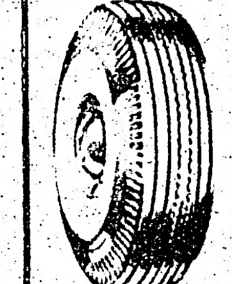

Dunlop — Firestone — Goodrich Dea
459 Roncesvalles Ave., Toro
Tel. LE 4-6602
- 20 proc. atlaide uz jaunām riepām 20
- Pārdod Firestone, Dunlop un Goodrich
kās kvalitātes riepas.
- Mēs vulkānizējam un atjaunojam jūsu
Zemas cenas. Riteņu balansēšana. Garantē
Runājam zviedriski un krieviski. Atvērts no pirmdie
piektdienai līdz plkst. 8 vakarā, sestdienās līdz plkst. 6

UKRAINSKA KNYH
1162 DUNDAS ST., W. - 2223 DUNDAS S
Atvērts no pl. 9—6. Pirmdien
VIENĪGAIS UZŅĒMUMS
NADĀ, KURŠ SŪTA S
TIEŠI UZ PADOMIJU. T
STARPNIECĪBAS. TĀPĒ
GĀDE IR ĀTRĀKA, J
SŪTĪTI TIEŠI. SAIŅI
DROŠINĀTI PRET PAZ
UN BOJĀJUMIEM.

SAIŅI
UZ
LATVIJU
UN CITĀM PADOMJU
ZEMĒM.

Muita un citi izdev
maksājami šeit. S
jam nav jāmaksā n
Nosūtītājs saņem p
no saiņa saņēmēja.
daudzums nav iero
bet tikai tā svars nedrīkst pārsniegt 20 mārci
varat sūtīt pašu iepirktas mantas . . . kas dab
mūsu uzņēmuma veikalā par lētām cenām.
Saiņos var sūtīt visādas drēbes, tekstilmateriālu
vus, ādas, medikamentus, pārtiku un daudz
priekšmetu.

OSKARS PERRO

LE 5-5555
REAL ESTATE
1597 BLOOR ST., WEST
TORONTO

RONCESVALLES - SUNNYSIDE rajonā: 16 lielas, saulainas istabas, silts ūdens - eļļas apkure, 5 garāžas. Parkošanas iespējas 42 automašīnām. $560,- ienākums mēnesī plūs īpašniekam 4 istabu dzīvoklis. Ienākumu māja. Zvanīt Jānim Veisam: LE 5 - 5555 vai LE 5 - 3156.

BLOOR - LANSDOWNE
½ minūtes gājienā no Bloor; $5.700,- pilna cena. $600,- iemaksa atsevišķai 7 istabu mājai ar lielu gruntsgabalu un 3 grāžām. Ja jūs varat pats izdarīt mājas remontu, tad zvaniet Jānim Veisam: LE 5 - 5555 vai LE 5 - 3156.

Pārstāvji latvieši: Žanis Bukovskis, Nikolajs Feodorovs, Ilmārs Jankovskis, Ernests Krastiņš, Arnis Remters, Jānis Veiss.
KLAUSIETIES MŪSU SPECIĀLPIEDĀVĀJUMUS RADIO PROGRAMMĀ CKFH UZ 1400 VIĻŅA KATRU PIEKTDIENU NO PL. 10—10,30 V. LATVIEŠU VALODĀ.

HAMILTONAS DAUGAVAS VANAGI
rīko
sestdien, 1957. g. 12. oktobrī, pl. 6,15 Royal Connaught hoteļa
Šeraton zālē

GADA SVĒTKUS

Svinīgs akts. ◉ Priekšnesumi: piedalās sieviešu dubultkvartets „LĪGA" no Toronto.
Saviesīgs vakars. ◉ Sākums pl. 8,00. ◉ Atspirdzinājumi. ◉ Babekas deju kapella.
Ieeja uz aktu pret ziedojumiem, saviesīgajā vakarā $1.50.

Apmeklēt lūdz DV

SV. KATARĪNES LATVIEŠU MEDNIEKU UN MAKŠĶERNIEKU KLUBS
rīko sestdien, 19. oktobrī, plkst. 7,30 vakarā, Slovaku namā, 79 Page ielā, Sv. Katarīnēs

MEDĪBU SEZONAS ATKLĀŠANAS BALLI

Starplaikā kluba veiksmīgāko makšķernieku apbalvošana. Dejai spēlēs labākā latviešu deju kapella. Atspirdzinājumi. Mednieku un makšķernieku uzkožamie.
Ieeja: kungiem — $1.50, dāmām — $1.00. Visus laipni ielūdz rīkotāji.

LATVIEŠU KATOĻU KULTŪRAS CENTRS
KANADĀ
rīko

SAVIESĪGU VAKARU
AR DEJĀM

12. oktobrī, plkst. 7,30, Ukraiņu baznīcas zālē,
404 Bathurst St., Toronto.

LABA MŪZIKA. ◉ BUFETE.

Visi laipni ielūgti.

ZIGFRIDS ART POTTERY

ZIGFRĪDA JURŠEVSKA

KERAMIKAS DARBNĪCA - VEIKALS
1425A BLOOR ST., W., TORONTO. TEL. LE 6 - 8183
viena tramvaja pietura rietumos no Lansdowna.
Krājumā latviska un moderna keramika.
Pieņem arī pasūtinājumus dažāda veida keramikas izstrādājumiem.

S. & G. TIRE SERVICE

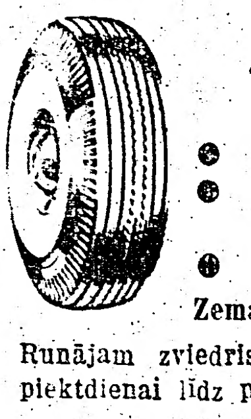

Dunlop — Firestone — Goodrich Dealer
459 Roncesvalles Ave., Toronto
Tel. LE 4-6602

- 20 proc. atlaide uz jaunām riepām 20 proc.
- Pārdod Firestone, Dunlop un Goodrich augstākās kvalitātes riepas.
- Mēs vulkānizējam un atjaunojam jūsu vecās.

Zemas cenas. Riteņu balansēšana. Garantēts darbs.
Runājam zviedriski un krieviski. Atvērts no pirmdienas līdz piektdienai līdz plkst. 8 vakarā, sestdienās līdz plkst. 6 vakarā.

UKRAINSKA KNYHA

1162 DUNDAS ST., W. - 2223 DUNDAS ST. W.

Atvērts no pl. 9—6. Pirmdienās slēgts.

VIENĪGAIS UZŅĒMUMS KANADĀ, KURŠ SŪTA SAIŅUS TIEŠI UZ PADOMIJU. TE NAV STARPNIECĪBAS. TĀPĒC PIEGĀDE IR ĀTRĀKA, JO TIEK SŪTĪTI TIEŠI. SAIŅI IR APDROŠINĀTI PRET PAZUŠANU UN BOJĀJUMIEM.

SAIŅI
UZ
LATVIJU
UN CITĀM PADOMJU
ZEMĒM.

Muita un citi izdevumi samaksājami šeit. Saņēmējam nav jāmaksā nekas. Nosūtītājs saņem parakstu no saiņa saņēmēja. Saiņu daudzums nav ierobežots, bet tikai tā svars nedrīkst pārsniegt 20 mārciņu. Jūs varat sūtīt pašu iepirktas mantas . . . kas dabūjamas mūsu uzņēmuma veikalā par lētām cenām.
Saiņos var sūtīt visādas drēbes, tekstilmateriālus, apavus, ādas, medikamentus, pārtiku un daudz citu priekšmetu.

TRAUCĒJUMI?
SACIETĒJIS
VĒDERS?

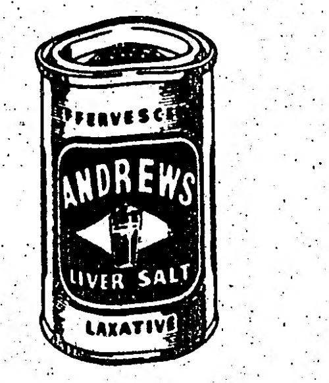

Lietojiet iedarbīgo

ANDREWS
LIVER SALT

A. E. KERSON

BARRISTER, SOLICITOR,
NOTARY PUBLIC
229 YONGE ST.
Room 203
EM 4-3141, TORONTO
Runā vāciski un krieviski.

J. KREIĻA
FOTO STUDIJA

Izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, apliecībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes. Amatieru filmas attīsta un kopē.
Uzņēmumus lūdz iepriekš pieteikt
HO 6-3800. 445 Pape Ave.

VECĀKA SIEVIETE
meklē darbu pie bērniem un vieglien mājas darbiem.
Zvanīt dienā: RO 6 - 7873, vakaros un nedēļas nogalē: HO 6 - 4017, Toronto.

IZĪRĒJAMAS
2 nemēbelētas istabas un virtuvīte.
Uz vēlēšanos garāža.
Zvanīt HO 5 - 6715.

ĀBOLI

TIEŠI NO DĀRZA
dabūjami
visādos vairumos
6 Browning Ave.,
HO 5 - 5606, Toronto.

V. KUČĀNS,
kungu un dāmu drēbnieks,
30 Constance St., Toronto
(pie Roncesvalles Ave.),
Tel. LE 5 - 5028.

MODISTE

Z. BRIGADERE
pieņem pasūtinājumus.
Mērenas cenas. Lūdz zvanīt:
LE 3-2738, Toronto.

MAMBO — SAMBA — RUMBA — JIVE — CHA - CHA

DEJU STUDIJA

N. SCHWANEBACH,
175 College St. (pie Mc Caul), tel. WA 1-4318, Toronto.
Jūs iemācāties ātri un lēti
FOXTROTU — LĒNO VALSI — VALSI — TANGO
PRIVĀTSTUNDAS
Auksta gaisa vēdināšana. Pieteikšanās un izziņa katrā laikā.

APMEKLĒJIET MŪSU VEIKALUS HIGH PARK RAJONĀ
343 - RONCESVALLES AVE - 231

Tel. LE 4-8974
Little Riga
- Delikateses
- Cepumi, pārtika
- Latviešu grāmatas

JURIS DZEGUZE

Tel. LE 4-4645
VENUS
- Ziedi un ziedu sakārtojumi
- Latviešu keramika
- Ādas izstrādājumi

BIRUTA TĪRUMA

PILSĒTAS RIETUMOS
IZĪRĒJAMA
mēbelēta vai nemēbelēta istaba ar virtuvi (gāzes plīts). Garāža.
Zvanīt vakaros LE 2 - 2208, Toronto.

MĒBELĒTA ISTABA ar uzturu un garāžu izīrējama.
62 Langley Ave., Toronto, tel. HO 1 - 6477.

IZĪRĒJAMA
mēbelēta istaba Danforth - Pape rajonā. Uz vēlēšanos ar pansiju.
Zvanīt HO 1 - 3408, Toronto.

DANFORTH - BROADVIEW raj. izīrējama mēbelēta istaba.
Zvanīt pēc pl. 6 vak.
HO 5 - 8471, Toronto.

IZĪRĒJAMA
nemēbelēta istaba otrā stāvā, ar virtuves lietošanu. Zvanīt pēc pl. 5,30 vak. LE 4 - 1659, Toronto.

VERAS LANGENFELDES - LEINVĒBERES
KLAVIEŖU STUDIJA
Telefons: HO 6 - 1694, Toronto

Septembra beigās iznākusi
Alberta Sprūdža
STĀSTU UN NOVEĻU IZLASE

SAULE LĪDUMĀ

Sakārtojis Aleksis Rubulis. Trimdā šie darbi netika izdoti. Vairums no tiem ņemti no Latvijas preses izdevumiem. Tā ir labākā Sprūdža grāmata, 336 lpp., ar autora bildi. Kas to nav lasījis, tas nepazīst Albertu Sprūdžu. Ievadu rakstījis Alberts Sprogis. Brīvā tirgū grāmata maksās $3,60, bet iepriekš pasūtinot $2,60.

Dr. D. BĪSKAPA
ĀRSTNIECĪBAS KALENDĀRS
1958. gadam

Iznācis septembra beigās manā apgādā jau ceturto gadu, un ar saviem vērtīgajiem ārstniecības padomiem un slimību aprakstiem ieguvis lielu piekrišanu. 1958. gada saturs sevišķi bagāts. Minami starp citiem šādi raksti: Sieviešu slimības; Laulība un kas ar to sakarā, Gremojamo organu slimības, Ādas slimības, matu izkrišana, Dzērāju psichoze, Pārdomas par vecumu, Indīga barība, pārtikas vielu krāsošana un konservēšana, Medicīniskie jautājumi u. c.

Kalendārs dabūjams grāmatu galdos un pie
Dr. Bīskapa, Box 68, Lakeview, Mich.
Maksā ar piesūtīšanu $1,50. Iepriekš iemaksājot — $1,20.

APGĀDS UN SPIESTUVE
ALFREDS KALNĀJS
719 W. Willow St., Chicago 14, Ill.

Saiņus uz Latviju

un visām Krievijas zemēm ar jaunām drēbēm, apaviem, pārtiku, medikamentiem jūs varat nosūtīt caur latviešu uzņēmumu
OVERSEAS GIFT PARCELS CO
316 HABORD ST., TORONTO 4, Ont., Canada, tel. LE 3-2258
Par vislētākām cenām ar GARANTĒTU PIEGĀDI.
Sūtījumus izdara nekavējoties un tieši no Kanadas.
Birojs atvērts no pl. 10 rītā līdz pl. 9 vakarā, sestdienās līdz pl. 6.
Ceturtdienās slēgts.

IZĪRĒ TELPAS
VIESĪBĀM - KĀZĀM

u. c. gadījumos
DV NAMĀ, 123 Huron St.
Dienā EM 8-0792
Zvanīt vakaros EM 6-0101, Toronto.
IZGADA DZĒRIENU ATĻAUJAS

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ

līdz .... un .... mēnešiem ar šādu adresi:

Mr., Mrs., Miss ....

Adrese: ....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ ....

.... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts ....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn.; $16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanags, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Līcis, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

BAZNĪCAS ZIŅAS

NUJORKA

Latv. ev. - lut dr., 564 Second St., Brooklyn 15, N. Y.
Bruklinā, Betlemes baznīcā, Third Ave & Pacific Street.

Svētdien, 13. oktobrī, pl. 9 rītā Bronksas Sv. Toma baznīcā ar dievgaldu Pļaujas svētku noskaņā, māc. A. Ozols, koris Ritas Pētersones vadībā. Pēc tam svētdienas skolas vecāku sapulce.

Pl. 3 p.p. Betlemes baznīcā dievkalpojumu vadīs Visvaldis Klīve.

Pl. 5 p.p. Džamaikā, Mūsu Pestītāja baznīcā ar dievgaldu, māc. A. Ozols; pēc tam kafijas galds, nometnes filma, svētdienas skolas vecāku sapulce.

Izbraukums uz draudzes lauku īpašumu sestdien, 12. oktobrī ar autobusu, kas noies no Betlemes baznīcas pl. 7 rītā, kā arī no Sv. Toma baznīcas Bronksā. Autobuss $4,00 turp un atpakaļ braucienam, pieteikšanās draudzes namā. — Tur pl. 12 karoga pacelšana, pārskats par darbiem, apskate, azaids un saviesīga dzīve.

Jaunatnes gadskārtējais dievkalpojums svētdien. 20. oktobrī, pl. 3 p.p., sprediķos māc. R. Mužiks no Londonas Anglijā, Visvaldis Klīve; iesvētīto jauniešu salidojums draudzes namā.

Draudzes kanceleja atvērta katru darbdienu no pl. 11—1 dienā un bez tam otrdienās un piektdienās arī no pl. 6—8 vakarā. Pārējā laikā lūdz iepriekš sazināties pa tālruni SOuth 8 - 7721.

CIKĀGA

Čikāgas latv. ev. - lut. Ciānas draudzē. 5015 W. Ferdinand St.

Svētdien, 13. oktobrī, pl. 10,00 bērnu un pl. 11,00 galven. dievkalpojums, māc. J. Strautnieks

Svētdienas skola no pl. 10,30.

Māc. G. Straumanis, 1144 N. Kedzie Ave, Chicago 51, Ill.

Dievkalpojumi Čikāgas ev.-lut. latviešu sv. Jāņa draudzes baznīcā — 1540 N. Spaulding Ave — notiek katru svētdienu plkst. 3 pp.

Māc. A. Sudārs, 1030 — 30 Ave, Bellwood, Il.

Čikāgas latviešu ev.-lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.

Māc. Pāvils Kirsons, Melvūdā, Ill., tel. FI 3-2420.

Sv. Pāvila ev.-lut. draudzes dievkalpojumi mēneša 2. un 4. svētdienā. plkst. 10.30 dienā Čikāgas luterāņu seminārā baznīcā, 1644 So. 11th A

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katru svētdienu pl. 9.30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru pl. 7.30.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave. tel. 4-4619.

Kalamazū sv. Jāņa ev.-lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības luterāņu baznīcā plkst. 3 dienā; bērniem plkst. 1.15.

Lansing Kolledžas lut. baznīcā mēneša 1. svētdienā plkst. 2 dienā; bērniem plkst. 1.

Elkhartā, Ind., reizi mēnesī svētdienas vakarā, YMCAs telpās, 120 W Lexington Ave.

Māc. J. Lazda, 69 Dennis Ave., S.E. Grand Rapids.

Māc. A. Plebalgs, Kalamazū, 828 S. Rose St., tel. 4-8255.

Kalamazū Ciānas luterāņu baznīcā, 523 Pine St., mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 10 no rīta.

Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 1 pp.

Svētdienas skolā nodarbības no plkst. 9.30-12.30.

Bērnu un jaunatnes dievkalpojumi katra mēneša pirmajā svētdienā.

Milvoku latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 2 pp. Faith ev.-lut. baznīcā — 1004 S. Layton Blvd., māc. J. Meisters. Svētdienas skola tai pašā laikā baznīcas telpās.

Mineapoles St. Paula latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi savā dievnamā. 3152 S. 17th Ave, katru svētdienu plkst. 11 pr. p., māc. P. Langins.

DIEVKALPOJUMI KANADA

Prāv. A. Mitulis. — 331 Argyle St. Port Arthur. Ont., tel. 4-0302

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331. Toronto sv. Andreja bazn., Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

13. oktobrī dievkalpojums plkst. 11,00 no rīta.

20. oktobrī dievkalpojums plkst. 16,00 pēcpusdienā.

27. oktobrī Ticības atjaunošanas svētku dievkalpojums ar dievgaldu plkst. 11,00 no rīta.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

Svētdien, 13. oktobrī, plkst. 4 pp. dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā. Svētdienas skola.

Svētdien, 20. oktobrī plkst. 4 pp. dievkalpojums Sv. Trīsvienības baznīcā. Svētdienas skola.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

20. oktobrī, plkst. 2,30 p.p. dievkalpojums. Svētdienas skola.

27. oktobrī, plkst. 2,30 pp. Ticības atjaunošanas (Reformācijas) svētku dievkalpojums. Svētdienas skola.

Bramptonā, Latviešu ev. - lut. draudzes Pļaujas svētku dievkalpojums 13. oktobrī, plkst. 1,30 p.p. Grace United baznīcā.

Māc. E. Pavasars, 209 E. 38th St., Hamilton, Ont. Tel. Fulton 3 - 1182.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, Sv. Trīsvienības baznīcā, 18 Victoria Ave., South —

Māc. Arturs Voitkus, 28 Austin Terrace, Toronto. tel. WA 5-1566;

Kičenerā, Mateja ev. - lut. baznīcā Pļaujas svētku dievkalpojums svētdien, 13. oktobrī, plkst. 11,00 no rīta.

Māc. Edg. Vange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa, Ont., tel. — CE 2-2385.

Māc. Ed. Ķerģis, 163 Bancroft Dr. Sudbury Ont., tel. OS 3-3284

Sadberijā, svētdien, 13. oktobrī, pl. 13, Sv. Jāņa baznīcā (232 Pine St.) Pļaujas svētku dievkalpojums.

Māc. Fr. Ruperts, 729 Jessie Ave, Winnipeg 9, Manitoba, tel. 42-5512.

Vinipegas latviešu ev.-lut. sv. Krusta draudzē. sv. Pētera baznīcā Ellice un Sherbrook ielu stūrī.

MONTREALAS

latviešu Trīsvienības ev.-lut. draudzes dievkalpojumi notiek regulāri katru svētdienu Redeemer baznīcā, 285 Clark Ave Westmontā. Sākums plkst. 1.30 pp., mācītājs A. Gaudiņš.

Māc. V. Šēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

12. oktobrī, pl. 8 vak. draudzes bazārs.

13. oktobrī, plkst. 2 p. p. Presbiteriāņu baznīcā dievkalpojums jaunatnei un bērniem.

20. oktobrī, plkst. 2 p.p. turpat dievkalpojums

27. oktobrī, plkst. 2 p.p. turpat dievkalpojums jaunatnei un bērniem.

Kornvalā, 19. oktobrī, plkst. 7 vak. svētvakars dievkalpojums, māc. V. Šēfers.

TORONTO BAPTISTU DRAUDZES dievkalpojumi notiek svētdienās, pl. 3 p.p un trešdienu vakaros, pl. 8 — Walmer Road baznīcas telpās. Māc. R. Ekšteins.

TORONTO LATVIEŠU MISIONES

Latviešu misijas kārtējie dievkalpojumi Toronto notiek katru sestdienu, plkst. 8 vak., 14 Parkroad misijas namā (Bloor pasemes pieturas tuvumā). Katru svētdienu plkst. 10.45 rītā garīgs radio raidījums —— Brīdis ar Dievu, viļņu garums 1350, Ošavas raidītājā. Tel. AM 1-4218.

IPAŠUMI TORONTO, MĀJAS, VEIKALI VISOS PILSĒTAS RAJONOS un LAUKU APKĀRTNĒ

K. KĀRKLIŅŠ
pārstāvis pie UNO MANKIN Real Estate,
392 DANFORTH AVE.
Member of Toronto Real Estate Board; Member of Ontario Association Real Estate Board.
Birojā HO 1-1114,
mājā HO 5-6384

DANFORTH - BROADVIEW: 8 istabu kopēja dubultķieģeļu māja, ūdens - eļļas apkure, liela virtuve, vannas istaba. Garāžas iespējas. Kopīgā cena $12.000.

SKAISTAJĀ PLAYTER RAJONĀ, dažas minūtes no Danforth: 9 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja, ūdens - eļļas apkure, 2 virtuves, 2 vannas istabas. Iebraucamais ceļš un mūra garāža. Laba ienākumu māja. Prasītā iemaksa $6.000.

MORTEMERE - COXWELL: 5 istabu dubultķieģeļu bungalovs ar 4 istabu labi izbūvētu pagraba dzīvokli, ūdens - eļļas apkure, 2 modernas virtuves, 2 vannas istabas. Pivāts iebaucamais ceļš un garāža. Pagraba dzīvoklis izīrēts $90 mēnesī. Labi uzturēts īpašums. Prasītā cena $18.900.

MĀJU PIRCĒJIEM - PĀRDEVĒJIEM SAGĀDĀJAM PIRMĀS OBLIGĀCIJAS.

Kazanova Niagarā nebūs . . .

DV teātris Kanadā paziņo, ka technisku apstākļu dēļ nebūs iespējams izrādīt „Kazanovas mēteli'' Sv. Katarīnēs un Niagārā. Līdz ar to lūdz tautiešus ierasties uz minētās lugas izrādi Hamiltonā 10. oktobrī.

ALFRĒDA VINTERA
20 atsevišķu melodiju
JAUNIESKAŅOJUMI SKAŅU PLATĒS:
(Melodijas uzņemtas uz EP 45 apgrieziena platēm — ar 4 melodijām uz plates.)

Alfrēda Vintera iedziedājumā ar A. Sundina orķestri:
VĒL REIZ TO DZIRDĒT — tango
GĀJPUTNI — valsis
MAZĀ VĒSTULĪTE — lēns fokstr.
DRAUGS, NEJAUTĀ — valsis
2501

Zviedrijas DAUGAVAS VANAGU Stokholmas nod. vokālā ansambļa iedziedājumā ar orķestri:
NEĻAUSIM IEROČIEM RŪSĒT — marša dziesma
ES VĒLOS PĀRNĀKT — lēns valsis
KARAVĪRU ATMIŅAS — jautrs popurijs fokstr.
MEITU MĀTE BĒDĀJĀS — valsis
2502

Edgara Dimā iedziedājumā ar A. Sundina orķ. (refr. duetā)
VĒL REIZ, DRAUGS, NĀKSI TU — tango
NESKUMSTI, MEITENĪT — valsis
LATVJU MEITENE — pasodoble
PAR VELTI GAIDĪTS — fokstrots
2503

Alfrēda Vintera iedziedājumā ar A. Sundina orķestri:
ZEM RĪGAS LIEPĀM — valša popurijs
ZUZI - ZUZANNA — fokstr.
bugi - vugi
LAI MEIČA ATSAUCAS — fokstr.
ŠTEDI-REDI — fokstr. pop.
2504

Jautrākam brīdim — VINTERA JAUTRĀ KAPELLA:
SIRMGALVJA STĀSTS — valša virkne
OLGAS POLKA — polka
KAD VĒL PUIKA BIJU ES — kupl.fokstr.
LAI TĀ BŪDA RŪC — polka
2505

Augšā minēto melodiju izvēlē esmu vadījies tieši ar plašu pieprasītāju vēlēšanos, tādēļ ceru, ka ikviens atradīs starp tām sev vēlamo melodiju.
A. Vinters

Atsevišķu skaņu plašu cena: $2,80
Plašu pasūtinājumi līdz ar pasūtinājumā ietilpstošās summas iepriekšēju pārvedumu (visērtāk Money Order) adresējami:
MELVATON,
Fyrapannsgatan 143,
Stockholm - Vällingby
SWEDEN.
vai arī DV GRĀMATNĪCĀ,
123, Huron St., Toronto,
un Montreālas grāmatnīcā.
P. S. Līdzi Jūsu pasūtinājumam nosūtīsim arī pilnu sarakstu par iepriekš iznākušām platēm.

DĀVANU SAIŅUS PIEDERĪGIEM UZ LATVIJU VISIZDEVĪGĀKI
nosūtīt caur
VINTERU-BĀRU
Zviedrijā.
Tādēļ lūdzam pieprasīt mūsu plašo pārtikas vielu un citu preču sarakstus ar cenrādi. Katram sainim bez maksas pievienojam neplīstošu skaņu plati:
TRĪS VITUŠAS ROZES — tango
RUDZPUĶU ZIEDS — valsis
Saraksti pieprasāmi:
VINTER's - BAR
Fyrapannsgatan 143
Stockholm - Vällingby
SWEDEN

NEKĀDA KOMPROMISA AR KOMŪNISMU

Lēmums LNAK Nozares Latvijas brīvībai sēdē

9. oktobrī Toronto notika LNAK Nozares Latvijas brīvībai sēde, kurā piedalījās LNA Kanadā valdes priekšsēdis A. Svenne, Nozares Latvijas brīvībai vadītājs māc. A. Lūsis, LNAK pārstāvis pie Latvijas atbrīvošanas komitejas — Kronbergs (sen.), DV Kanadas valdes priekšsēdis V. Mukts, Jaunatnes apvienības pārstāvis T. Kronbergs, Sv. Jāņa draudzes pārstāvis O. Breņķis, Informācijas centra — J. Goba.

Sēde tika izziņota pēkšņi, jo Apspiesto Nāciju asambleja ir sagatavojusi iesniegumu Apvienotajām Nācijām sakarā ar Ungārijas pag. gada nemieriem, lai reizē iesniegtu prasību par apspiesto tautu atbrīvošanu.

Kronbergs (sen.) referēja par Apspiesto Nāciju asamblejas sēdi Ņujorkā; tur piedalījušies vairāki Kongresa locekļi; no tiem Džjads (Judd), pats būdams aculiecinieks revolūcijai Ķ.nā, asi uzstājies pret komūnismu.

Tālāk referents pieskārās Polijas jautājumam, kur kāds Kongresa loceklis, augstāks poļu virsnieks, attēlojis savus iespaidus Polijā, ko viņš savā apmeklējumā novērojis. Tie izklausījās pārāk rožaini.

Referents, kā arī sanāksmes dalībnieki šim apgaismojumam nepievienojās, jo laikrakstos aizvien lasāms, ka studentu demonstrācijas tiek apspiestas ar bruņotu varu.

Tā kā Apspiesto Nāciju asamblejā valdot divi pretēji uzskati: viens, ko galvenokārt pārstāvot poļi, esot tāds, ka apspiestajā Eiropā jāizveidojot neitrālas valstis, kas šķirtu pašreizējo Rietumu pasauli no Padomju Savienības, un otrs, ko pārstāvot lielākais vairums asamblejas dalībnieku, ka apspiestajām tautām jādod pilnīga brīvība, pašām brīvi izraudzīt savu **valdību.**

Sēdes dalībnieki pieņēma sekojošu rezolūciju: **LNAK, kā tā jau agrāk deklarējusi savu viedokli, ir pret katru kompromisu ar komūnismu, neatkarīgi, vai tas ir Maskavas vai nacionālkomūnisms. Mēs prasām brīvu un neatkarīgu Latviju.''**

Sēdes turpinājumā pārrunāja jautājumu, kā tautiešiem dzimtenē efektīvāk sniegt morālu un materiālu palīdzību.

PROF. P. LEJIŅŠ IERADĪSIES TORONTO

ALA's priekšsēdis prof. P. Lejiņš pieņēmis ielūgumu teikt runu Latvijas neatkarības svinībās Toronto 16. novembrī. Prof. P. Lejiņš ieradīsies Toronto jau 15. novembra vakarā, lai sestdienas priekšpusdienā varētu piedalīties apspriedē ar Kanadas latviešu organizāciju pārstāvjiem.

DI AS PASAULES . . .

(Pārnesums no 3. lpp.)

latviešu karavīriem, ģenerāli Jāni Balodi un ģen. Krišjāni Berķi. Pasekosim atram vārdam, kā dzejnieks .rms 20 gadiem slavēja un apdzejoja Latvijas valsti, pats būdams visai prominents sabiedrības loceklis:

„Nekādi ārēji apstākļi, ne lielo un veco imperiju bojāeja, ne draudzīgo sabiedroto valstu atzīšana un palīdzība nespētu radīt latviešu valsti, izburt to kā no gaisa un saturēt veselu un nesatricināmu, ja valstij nebūtu gadsimtu un tūkstošu vecu vēstures pamatu, ja nebūtu paša pacietīgā un kaislā latvieša, izturīgā darba darītāja un cīnītāja, kas nenoslīka ne ģermāņu ,ne slavu jūŗā, kas negribēja pazaudēt pats sevi. Valsts nebija nekāda dāvana, tā bija likteņa nenovēršamā taisnība. Robežas un juridiskas sankcijas var iedāvināt, bet nevar iedāvāt spēku un ticību. Latvietim bija spēks un ticība, viņam bija saturs, jaunajam valsts traukam ķēniņa doma, kādu Ibsena Troņa tīkotājos Hokons prasa no katra cīnītāja. Nevar cīnīties aizrautīgi un pašaizliedzīgi, nevar atdot dzīvību par ideju, kas nav skaidra un svēta. Tāda ķēnišķīga doma mūsu kareivim bija brīvā Latvija, kas izstaroja svētu iedvesmi . . . Kad bija atgūta brīvība, sirds notrīcēja priekā, sajuzdama, cik dārga un skaista bija Latvija. Neviena cita zeme nebija un nevarēja būt tik mīļa un jauka „Latvija'' — runāja arājs un strādnieks, dzejnieks un zinātniesk, latgalis un zemgalis, sirmgalvis un jauneklis. Tautas un valsts domas ir asinis, kas satur mūs visus kopā. Mēs varam izstaigāt visu pasauli, mums nekur nebūs tik labi kā tavās birztalās un pakalnos, pie taviem ezeriem un upēm ,pie tavas jūŗas. Māte Latvija, esi nomodā par saviem bērniem tuvumā un tālumā, mūsu uzticība, mūsu mīlestība, mūsu dzīvība pieder Tev.'' Tā domā, runā un lūdzas latvieši, kas vienlīdz stingri tur savās rokās arklu un šauteni, namdara cirvi un kareivja zobenu.

Latvijas karavīru saimē ieraugām gaišo brīvības cīņu virspavēlnieka tēlu. Ar viņu kopā soļo brīvvalsts karavīri, aiz viņa dobji dun izcīnto kauju pērkoņi ,ar viņu un viņa kareivjiem mēs droši dodamies pretim nākotnei ,nebaidīdamies ne no kādiem sarežģījumiem. Ģenerālis Jānis Balodis ir sirsnīgo, vienkāršo ,varonīgo latviešu kareivju ideālais pārstāvis. Viņš dziļi sakņojas latviskā garā, jau jaunībā bijis Lāčplēša dzejnieka Pumpura idеju aizrauts. Latvijas bruņoto spēku vadoni ar tautu vieno ciešas saites. Viņam cienīgi blakus stāv viņa tuvākais palīgs ģenerālis Krišjānis Berķis . . .''

(Jaunākās Ziņas 1938. g. 17. nov. n-rā.)

Jāni Sudrabkaln, kur tu stāvi šodien? Palasi šo rakstu — ja vēl spēji. Vai sārtums neiemetīsies tavos vaigos? Kam tava dzīve īsti noder — lai kalpotu tēvzemei vai ienaidniekam?

— iņš.

UZ JAUNU, JAUKU . . .

(Pārnesums no 5. lapp.)

un atlikt ciemošanos uz citu reizi, es sparīgi iesaucos:

„Kavalerija, uz priekšu! Marš!''

Jājām tagad abi blakus un viņa man izstāstīja, kā turēties sedlos un piemēroties tādam vai citādam zirga solim, tāpēc Rūkās nonācām bez starpgadījumiem.

„Ta nu, bratiņ, pašā laikā! Vēži jau vārās!'' — apsveica Brencēns, un galdā drīz vien kūpēja milzīgā vēžu bļoda. Tad nu mielojāmes ar Aŗupītes makāniem un apskatījām Brencēna jauno studiju un gleznu klāstu, ko rudenī gribēja vest uz Rīgu. Sievu solīja študierēt par dakterieni, bet pats pelnīties ar zīmēšanas stundām kādā skolā. Brencēnam uzpeldēja ideja Viļķenē sarīkot teātra izrādi Ziemsvētku brīvlaikā. Izvēlējāmnes Blaumaņa Zelta kupri, sadalījām lomas, un mēģinājumus nolēmām noturēt Rīgā. Nāca jau uz rudens pusi, un visā zemē ar universitātes un konservātorijas atklāšanu vajadzēja sākties jaunai, jaukai dzīvei.

Mēs ar Valiju palēnām jājām uz māju pusi. No Brenča nokāpu gluži stīvs un sadauzīts. Kopš tās reizes zirga mugurā vairs neesmu kāpis un, redzot jātnieku ,vēl šodien ķeru roku pie bikšu dibena.

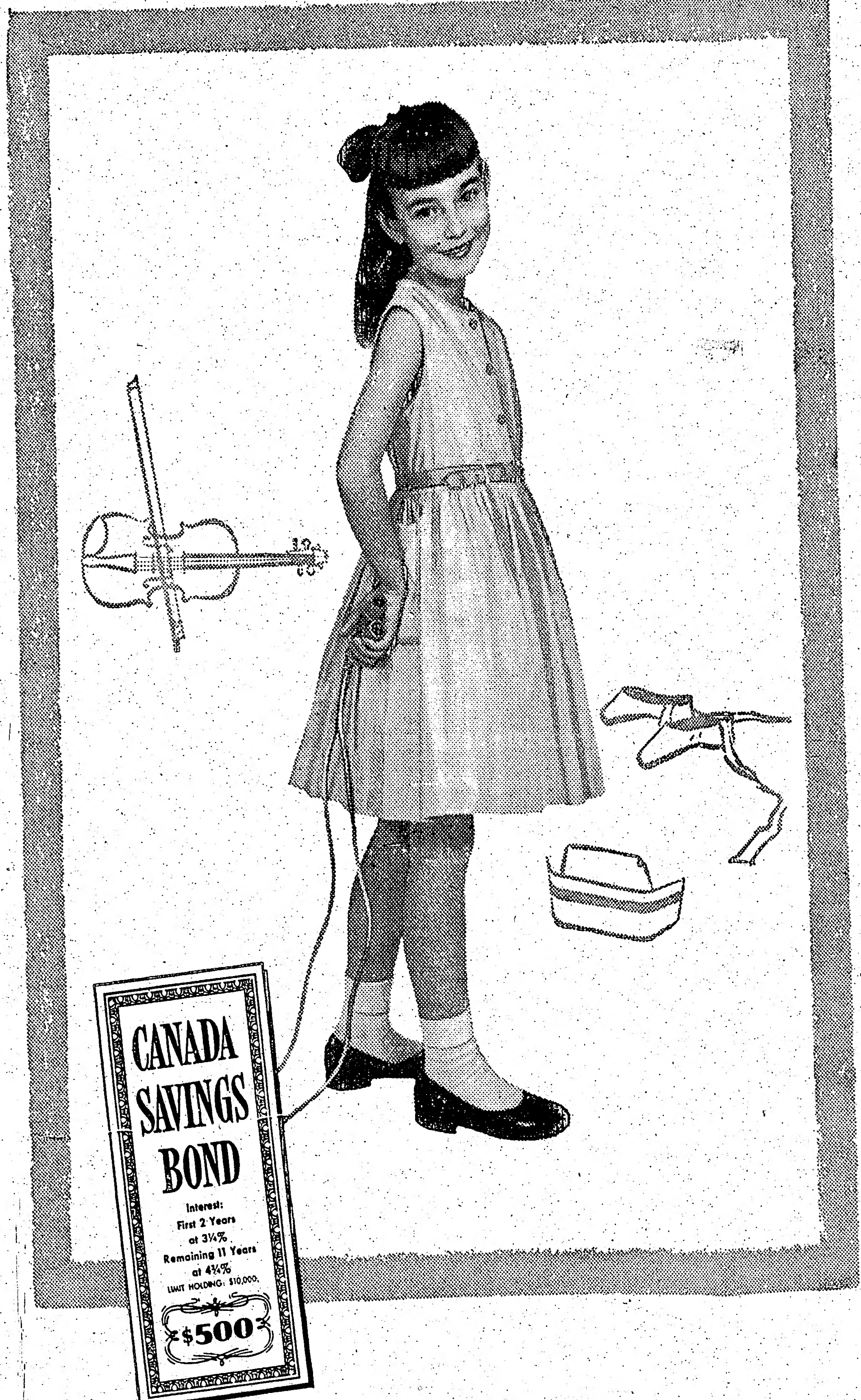

ŠIE KRĀŠANAS KUPONI PALĪDZ VEIDOT NĀKOTNI

Pavlova vai Florence Nightingale — kas viņa būs, kad izaugs liela?

Tagad nopirktie Canada Savings Bonds nodrošinās līdzekļus izglītības iegūšanai, kad pienāks laiks mācīties kolledžā . . . kā arī līgavas tērpam . . . vai mājas iegādei. Visu, kas nākotnē vajadzīgs, būs iespējams iegūt.

Var gadīties, ka pēkšņi rodas kāda vajadzība, tad Canada Savings Bonds var ātri pārvērst skaidrā naudā, saņemot vēl procentus.

Parakstieties jau šodien uz Canada Savings Bonds. To varat izdarīt jūsu bankā, tresta vai finanču sabiedrībās, kā arī darba vietās, kur saņemat algu.

Pērciet
CANADA
SAVINGS
BONDS

LABĀKĀ IEPIRKŠANA KĀ JEBKAD Procenti: Pirmiem 2 gadiem 3¼%; sasniedzot 11 gadus — 4¼%.

VIŅAS GRIB IZAUGT VINGRAS UN SKAISTAS

I. Kajaļkas - Ķeniņas ritmikas un plastikas skolas audzēknes gatavojas savam vakaram 26. oktobrī. No kr.: M. Brīvmane, Z. Ausekle, M. Korpa, R. Grīnberga, Z. Zichmane un M. Grīnberga.

LATVIEŠU PUĶU SALONS
CALLA
727 Danforth Ave, pie Pape,
tel. HO 6-9911, Toronto
Krāšņi ziedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem ● Bagātīgā izvēlē griezti ziedi ● Podu puķes. ● Zaļumi un tropiskie stādi.
Sudraba un dzintara rotas lietas.
Tautiskie audumi. ● Keramika.
Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus
Mēs piegādājam mājās

JĀNIS CĪRULIS
skaņo klavieres
TĀLR. HO 6 - 7580

MODEL DĀMU FRIZIERSALONS
VIJA GRIMBA
109 Moberly Ave Toronto, tel. OX 4-0464
Danforth—Woodbine, 2. stāvā

ALBERT'S DELICATESSEN
Latviešu pārtikas preču veikals
Piedāvājam labākās kvalitātes gaļas izstrādājumus eiropiešu gaumē, kā arī visus citus produktus un delikateses.
Visu šķirņu maizes un cepumus, kā arī tortes uz pasūtinājuma no labākām baltiešu un vācu konditorijām.
375 BROADVIEW AVE. (pie Gerrard), Toronto, tel. HO 1-4478
Atvērts no plkst. 7,30 — 9,30 vakarā. ALBERTS JAKUBAITIS

SAINĪŠI

Visātrāk piederīgos LATVIJĀ saiņi sasniedz caur Zviedriju. Tāpēc izmantojiet DV Grāmatnīcas starpniecību sainīšu nosūtīšanai uz dzimteni.

STANDARTSAIŅI

		$
KALORIJU SAIŅI (atsevišķo produktu svars netto)		
E-3	0,900 kg sviesta, 1 kg žāvēta speķa, 1 kg graudu cukura, 1 kg rīsu, 0,200 kg mājturības ziepju	15,00
E-5	1,800 kg sviesta, 2 kg cukura (abu saiņu sviests ir slēgtās metalla kārbās)	14.00
DRĀNU SAIŅI		
DS-1	2 vasaras kleitu kuponi (katrs 5 x 0,90 m), 1 kompl. mākslīgā zīda, 1 kompl. kokvilnas triko veļas, 1 mākslīgā zīda, 1 kokvilnas galvas lakats, 2 p. nailona zeķu. — Pasūtinot, lūdzam atzīmēt, vai vēlaties zīda vai kokvilnas (poplīna. satina) kleitu dr.	39.00
VK-1	2 vilnas kleitu kuponi (katrs 3,25 x 1,30 m)	32.00
VK-2	2 vilnas kleitu kuponi (katrs 3,25 x 1,30 m) labākās kvalitātes, lielākā krāsu izvēlē.	38.00
DV-2	Dmu pussezonas mēteļa komplekts: 2.75 x 1,50 m (vai 1,40) vilnas drānas, oderes, pogas, diegi.	38.00
KU-2	Kungu uzvalka komplekts: vilnas drāna 4,50 x 1,50 m (vai 1,40), pietiekama svārkiem un 2 biksēm, oderes, pogas, diegi.	56.00
KM-2	Kungu pussezonas mēteļa komplekts: vilnas drāna 2.75 x 1,50 (vai 1,40) m, oderes, pogas, diegi	39.50

Pasūtinājumus pieņem katru dienu no pl. 9 līdz 17. sestdienās no pl. 9 līdz 14.

DV NAMĀ, 123 HURON ST., TORONTO, ONT.